

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA OBCHODU A CESTOVNÍHO RUCHU

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

Diplomová práce

**Komparace nabídky cestovního ruchu ve zvolených městech
(Třeboň, Vodňany) a její přínos pro místní rozvoj**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Roman Švec

Autor:

Bc. Ivana Duspivová

2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Ivana DUSPIVOVÁ**
Osobní číslo: **E10910**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Komparace nabídky služeb cestovního ruchu ve zvolených městech (Třeboň, Vodňany) a její přínos pro místní rozvoj**
Zadávající katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat nabídku a poptávku služeb cestovního ruchu ve zvolených městech. Stanovit multiplikační efekt cestovního ruchu. Analyzovat dopady CR na region. Navrhnout optimalizaci stavu.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a pramenů
2. Analýza nabídky a poptávky cestovního ruchu
3. Stanovení multiplikačního efektu cestovního ruchu ve sledovaném území
4. Příprava a realizace terénního šetření
5. Vymezení dopadů cestovního ruchu na okolní prostředí

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Cíl práce a metodika. 3. Literární rešerše. 4. Situační analýza. 5. Stanovení multiplikačního efektu. 6. Terénní šetření. 7. Návrhy a opatření. 7. Závěr. 9. Seznam literatury. 11. Přílohy.

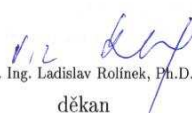
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- Boučková, J. a kol. Marketing. Praha: C. H. Beck, 2003.**
Goeldner, C. R., Ritchie, J. R. B. Tourism: Principles, Practices, Philosophies. 11th edition. Hoboken: John Willey a Sons, 2009.
Hesková, M. a kol. Cestovní ruch. Praha: Fortuna, 2006.
Horáková, H. Strategický marketing. Praha: Grada, 2002.
Kotler, P. Marketing od A do Z. Praha: Management Press, 2003.
Orieška, J. Technika služeb cestovního ruchu. Praha: Idea servis, 1999.
Palatková, M. Marketingová strategie destinace cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, 2006.
Scott, N. Network analysis and tourism: from theory to practice. Clevedon: United Kingdom Channel View Publications, 2008.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Roman ŠVEC**
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Konzultant diplomové práce: **Mgr. Vladimír Dvořák**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání diplomové práce: **15. února 2010**
Termín odevzdání diplomové práce: **16. dubna 2011**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDEJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
E.S.
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 23. března 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „**Komparace nabídky služeb cestovního ruchu ve zvolených městech (Třeboň, Vodňany) a její přínos pro místní rozvoj**“ vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 20. dubna 2011

.....

Bc. Ivana Duspivová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu této diplomové práce panu Ing. Romanu Švecovi za vedení a podporu při vypracování diplomové práce. Současně děkuji konzultantovi této práce, panu Mgr. Vladimíru Dvořákovi, za jeho ochotu, odborné rady a cenné připomínky, které mi poskytoval při zpracování práce.

1 Obsah

1	OBSAH.....	6
2	ÚVOD.....	8
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	9
3.1	CESTOVNÍ RUCH	9
3.1.1	Vymezení cestovního ruchu.....	9
3.1.2	Druhy cestovního ruchu.....	11
3.1.3	Terminologie cestovního ruchu.....	16
3.1.4	Produkt cestovního ruchu	18
3.1.5	Destinace cestovního ruchu	19
3.2	SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU.....	20
3.2.1	Klasifikace služeb v cestovním ruchu.....	20
3.2.2	Charakteristika jednotlivých druhů služeb.....	21
3.3	VÝZNAM CESTOVNÍHO RUCHU.....	25
3.3.1	Satelitní účet cestovního ruchu	26
3.3.2	Cestovní ruch jako ekonomický multiplikátor.....	27
3.4	MULTIPLIKÁTOR CESTOVNÍHO RUCHU.....	27
3.4.1	Koncepce multiplikátoru.....	27
3.4.2	Typy multiplikátoru.....	29
3.5	MARKETING	30
3.5.1	Vymezení marketingu	30
3.5.2	Marketingový výzkum.....	31
3.5.3	Fáze marketingového výzkumu	32
4	CÍL A METODIKA	38
4.1	CÍL PRÁCE	38
4.2	METODIKA PRÁCE	38
4.3	HYPOTÉZY.....	39
5	SITUAČNÍ ANALÝZA MĚSTA TŘEBONĚ.....	40
5.1	VYMEZENÍ DESTINACE.....	40
5.1.1	Charakteristika Třeboně.....	40
5.1.2	Historie Třeboňska.....	40
5.1.3	Chráněná krajinná oblast Třeboňsko.....	42
5.2	PRIMÁRNÍ NABÍDKA.....	42
5.2.1	Přírodní potenciál.....	42
5.2.2	Kulturně-historický potenciál	46
5.2.3	Kulturně-společenský potenciál	56
5.3	SEKUNDÁRNÍ NABÍDKA.....	59
5.3.1	Všeobecná infrastruktura.....	59
5.3.2	Dopravní infrastruktura a dopravní dostupnost	59
5.3.3	Turistická suprastruktura.....	60
5.3.4	Turistická infrastruktura.....	61
6	SITUAČNÍ ANALÝZA MĚSTA VODŇANY	65
6.1	VYMEZENÍ DESTINACE.....	65
6.1.1	Charakteristika Vodňan.....	65
6.1.2	Historie Vodňan.....	65
6.1.3	Místní části Vodňan	67
6.2	PRIMÁRNÍ NABÍDKA.....	68
6.2.1	Přírodní potenciál.....	68
6.2.2	Kulturně-historický potenciál	71

6.2.3	<i>Kulturně-společenský potenciál</i>	74
6.3	SEKUNDÁRNÍ NABÍDKA	76
6.3.1	<i>Všeobecná infrastruktura</i>	76
6.3.2	<i>Dopravní infrastruktura a dopravní dostupnost</i>	77
6.3.3	<i>Turistická suprastruktura</i>	77
6.3.4	<i>Turistická infrastruktura</i>	77
7	MULTIPLIKAČNÍ EFEKT ZAMĚSTNANOSTI V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU VE ZVOLENÝCH MĚSTECH	80
8	VYHODNOCENÍ SITUAČNÍCH ANALÝZ	82
9	TERÉNNÍ ŠETŘENÍ	83
9.1	DOTAZNÍK	83
9.2	SBĚR DAT	83
9.3	VYHODNOCENÍ TERÉNNÍHO ŠETŘENÍ	84
9.4	VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ	92
10	NÁVRHY OPATŘENÍ	93
11	NÁVRH PACKAGE	95
12	ZÁVĚR	97
13	SUMMARY	99
14	POUŽITÁ LITERATURA	101
15	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	107
16	SEZNAM OBRÁZKŮ	108
17	SEZNAM PŘÍLOH	109

2 Úvod

Cestovní ruch je významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace nejen za účelem rekreace, ale i poznávání. Je pozoruhodnou součástí spotřeby a způsobu života obyvatel, zejména ekonomicky vyspělých zemí. Cestovní ruch zaujímá téměř stejně významné postavení ve světovém vývozu jako telekomunikace, ropný, chemický a automobilový průmysl.

Charakteristika cestovního ruchu jako otevřeného systému zdůrazňuje význam vlivu vnějšího prostředí na jeho strukturu a vývoj. Ekonomické, politické, sociální, technicko-technologické a ekologické prostředí nemá k cestovnímu ruchu výlučný vztah, ale cestovní ruch je těmito faktory ovlivňován.

Význam cestovního ruchu je v poslední době stále více spojován s přímým rozvojem regionů. Jednou z nových disciplín, které mohou nastartovat regionální rozvoj, je destinační management a marketing. Destinační management a marketing představuje soubor činností ve vybraných úrovních řízení a koordinace, strategického plánování, různých forem spolupráce na bázi mikroregionů a regionů, využívání podpůrných fondů. Cestovní ruch v mnoha destinacích představuje nosný prvek rozvoje nebo jeden z jeho významných prvků.

3 Literární rešerše

3.1 Cestovní ruch

3.1.1 Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch se stal již neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti. V rámci cestovního ruchu se každoročně dává na celém světě do pohybu obrovské množství lidí, kteří zpravidla ve svém volném čase opouštějí dočasně místa svého stálého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů. Účast na cestovním ruchu se stává výrazem určitého jednání člověka, ve kterém se odrážejí jak jeho potřeby, zájmy, cíle, úmysly, tak i podmínky pro jejich realizaci. (Malá a kol., 2002:5)

Cestovním ruchem se rozumí soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest. Značnou část těchto potřeb lze uspokojit i mimo rámec cestovního ruchu, ale právě účast na cestovním ruchu představuje vyšší stupeň jejich uspokojení. Potřeby účastníků cestovního ruchu jsou uspokojovány jednak volnými statky, jimiž rozumíme působení vlastností rekreačního prostoru (sluneční svit, čistý vzduch, vliv moře, klid atd.), jednak také hmotnými statky (zbožím) a užitnými efekty nehmotného charakteru (službami). V ekonomickém systému tržního hospodářství umožňuje uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu využívání zbožně-peněžních vztahů na trhu cestovního ruchu. (Orieška, 1999:5)

Dle Foreta a Foretové (2001:16) se za cestovní ruch považuje činnost osoby, cestující na přechodnou dobu (u mezinárodního cestovního ruchu maximálně jeden rok, u domácího cestovního ruchu šest měsíců) do místa mimo své trvalé bydliště, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávat výdělečnou činnost v navštíveném místě (trvalý či přechodný pracovní poměr). Může se však jednat o služební, obchodní či jinak pracovně motivovanou cestu, jejíž zdroj úhrady vyplývá z pracovního poměru u zaměstnavatele v místě bydliště nebo v místě sídla firmy. Pro toto pojetí cestovního ruchu je podstatné, že se jedná o změnu místa, dočasnost pobytu i o nevýdělečnou činnost v navštíveném místě.

Cestovní ruch je komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu. Je to souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně správních aktivit (politika cestovního ruchu, propagace cestovního ruchu, regulace cestovního ruchu, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity. (Pásková, Zelenka, 2002:45)

Pod pojmem cestovní ruch, který též vznikl v 19. století, se dnes rozumí celkový pobyt mimo stálé bydliště, který slouží především k odpočinku, návštěvě přírodních krás, kulturních památek, sportu nebo jiným požitkům a s tím spojené cestování. Tato zkrácená definice ze zákona o cestovním ruchu je dokladem, že člověk – subjekt cestovního ruchu – mění zcela dobrovolně a převážně pro své potěšení svůj pobyt a navštěvuje objekty cestovního ruchu mimo své obvyklé bydliště.

(Parmová, Parmová, 2003:6)

Když se řekne cestovní ruch, myslí se tím v první řadě lidé, kteří navštěvují specifická místa za účelem prohlížení památek, návštěvy přátel a příbuzných, dovolené, nebo trávení volného času. Cestovní ruch může být definován jako procesy, aktivity a výsledky vyplývající ze vztahů a vzájemného ovlivňování mezi turisty, dodavateli cestovního ruchu, hostitelskou vládou, hostitelskou společností a okolním prostředím, kteří jsou zapojeni do přilákání návštěvníků a péče o ně.

(Goeldner, Brent Ritchie, 2009:4)

Dle Middletona, Fyalla a Morgana (2009:3) zahrnuje cestovní ruch aktivity lidí cestujících a zůstávajících v místě mimo jejich obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden rok, za účelem trávení volného času, obchodu, nebo jiným účelem.

Borman (1931) definuje cestovní ruch jako „cesty, jež se podnikají za účelem zotavení, zábavy, obchodu a povoláním nebo i z jiných příčin (za zvláštními událostmi), při nichž dochází k dočasné změně místa bydliště. Nepatří sem však dojíždění za prací.“ Autor zdůrazňuje nepravidelnost a dočasnost cest, bez úmyslu se usadit. (Borman, 1931 in Indrová a kol., 2007:9)

R. Gluckmann definuje cestovních ruch jako „sumu vztahů mezi lidmi, kteří se nacházejí v nějakém místě přechodně, a mezi obyvateli tohoto místa.“ Zdůrazňuje

oproti předchozí definici zcela jinou stránku cestovního ruchu, a to vztahy mezi lidmi, jež na základě účasti na cestovním ruchu vznikají. Jde spíše o sociologické pojetí tohoto jevu. (Gluckman, in Indrová a kol., 2007:9)

Cestovní ruch je odvětvím vyznačující se vysokou mírou závislosti, kde vývoj nebo vytvoření spolupráce vztahů, jako jsou sítě, je více než přirozený výsledek. (Scott, 2008:27)

3.1.2 Druhy cestovního ruchu

O druzích cestovního ruchu hovoříme tehdy, když za základ posuzování cestovního ruchu vezmeme motivaci jejich účastníků, tj. účel, pro který cestují a pobývají přechodně na cizím místě. (Hesková a kol., 2006:21)

Druh cestovního ruchu je typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem „jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky“. (Pásková, Zelenka, 2002:69)

Dle Foreta a Foretové (2001:17) druhů cestovního ruchu může být v závislosti na zvolených kritériích celá řada. Podle místa se bude jednat o domácí či zahraniční, podle času o krátkodobý nebo naopak dlouhodobý, podle způsobu organizace o skupinový nebo individuální atd. Za základní se považuje klasifikace podle účelu (motivu a cílů).

Z hlediska motivace účasti na cestovním ruchu hovoříme zejména o rekreačním, sportovním a dobrodružném, mysliveckém a rybářském, kulturním a náboženském (poutním), lázeňském a zdravotním, obchodním, kongresovém a stimulačním cestovním ruchu. V praxi se druhy cestovního ruchu nevyskytují v čisté podobě, ale ve vzájemné kombinaci, přičemž jeden z nich bývá dominantní. Například rekreační cestovní ruch se nejčastěji kombinuje se sportovním, zdravotním a kulturním cestovním ruchem, lázeňský s kulturním a zdravotním cestovním ruchem. (Hesková a kol. 2006:22)

Rekreační cestovní ruch je cestovní ruch realizovaný ve vhodném přírodním prostředí s cílem odpočinku, reprodukce a zlepšení fyzické a psychické kondice, zahrnuje také příměstskou rekreaci, zpravidla krátkodobější (víkendovou) na chatách, chalupách a zahrádkách. (Foret, Foretová, 2001:17)

Rekreační cestovní ruch je druh cestovního ruchu, pro který je charakteristický

pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí s cílem obnovy fyzických a psychických sil. Pobyt v příznivém přírodním prostředí kombinovaný s různými rekreačními aktivitami (pohybové a nenáročné sportovní činnosti, např. procházky, táboření v přírodě, chataření, chalupaření a jiné) má vliv na organismus a duševní pohodu člověka. (Hesková a kol, 2006:23)

Rekreační cestovní ruch představuje nejširší účast obyvatelstva na cestovním ruchu. (Malá a kol., 2002:16)

Součástí rekreačního cestovního ruchu je **tematický cestovní ruch** zaměřený na uspokojování specifických odborných a rekreačních potřeb. Má individuální a organizované formy. Z odborného hlediska je podřízený specifickým zájmům a potřebám návštěvníků, např. technické památky a zajímavosti, sakrální stavby. Umožňuje komplexní zážitek v relativně krátkém čase. (Hesková a kol, 2006:23)

Pro **sportovní cestovní ruch** je charakteristický pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obvykle předpokládají určitou fyzickou kondici. Jde např. o turistiku, která může být pěší, horská, vodní, cykloturistika nebo mototuristika, ke které patří kempování a karavaning. S ohledem na roční období jsou oblíbené mnohé sportovní aktivity, v létě např. koupání a plavání ve volné přírodě nebo na koupalištích, míčové hry, tenis, pro náročnější golf, v zimě lyžování, sáňkování, bruslení. (Hesková a kol, 2006:23)

Sportovně orientovaný cestovní ruch zahrnuje krátkodobé či dlouhodobější pobyty se sportovní náplní, zaměřené především na udržování a posilování zdraví a prohlubování morálních a volných vlastností člověka. (Malá a kol., 2002:17)

Foret a Foretová (2001:17) tvrdí, že u sportovního cestovního ruchu jde nejen o vlastní sportovní aktivity, ale i pasivní diváctví na sportovních akcích.

Dobrodružný cestovní ruch (adrenalinové sporty) označují tito autoři jako spojený s nebezpečím, testováním fyzických a psychických vlastností účastníků.

Dobrodružný cestovní ruch je součástí sportovního cestovního ruchu jako výsledek touhy po neznámém, po objevování, s cílem zažít nějaké dobrodružství s jistou mírou kontrolovaného rizika. Aspekty dobrodružství souvisejí s kategoriemi emocionálního a iracionálního života člověka, který má v každodenním životě všechno racionálně uspořádané, organizované, pravidelné a ve kterém dobrodružství v původním smyslu

nemá takřka žádné místo. Jde o touhu člověka změnit alespoň na krátký čas každodenní způsob života na alternativní způsob života vykonáváním rozličných aktivit, např. noční putování, zdolávání vysoko položených míst, cestování do odlehlých končin světa, pěstování extrémních, tzv. adrenalinových sportů, např. bungee jumping, kaňoning, rafting. (Hesková a kol., 2006:23)

Dle Malé a kol. (2002:18) se cestovní ruch s dobrodružnými motivy vyčleňuje v samostatný typ cestovního ruchu. Mnoho lidí v rámci účasti na cestovním ruchu vyhledává prioritně takové aktivity, které jsou spojeny s nebezpečím nebo otestováním svých fyzických i morálních vlastností v boji s přírodou. Jestliže tradiční turisté oceňují vizuální krásu přírody a poznání života v ní, dobrodružně orientovaní turisté vyhledávají intenzivní zážitky a poznání přírody, boj s ní, často spojen i s nebezpečnými situacemi.

Za samostatný druh se považuje **myslivecký cestovní ruch**, který však má více charakter sportovního, částečně rekreačního cestovního ruchu. Jeho účastníci jsou motivováni možnostmi lovu zvěře a ptáků. Jeho součástí je **rybářský cestovní ruch**, spojený s chytáním ryb nebo s potápěním v řekách, jezerech, přehradách, rybnících a mořích. Organizátoři mysliveckého a rybářského cestovního ruchu musí respektovat platnou legislativu týkající se ochrany přírody a země, upravující podmínky myslivosti a rybářství. (Hesková a kol., 2006:24)

Kulturně-poznávací cestovní ruch je zaměřený na poznávání historie, kultury, tradic a zvyků, vlastního i jiných národů, základem jsou sakrální i světské stavební a architektonické památky, umělecká díla, přírodní zajímavosti (jeskyně, vodopády, pralesy, pouště), společenské události (festivaly, slavnosti). (Foret, Foretová, 2001:17)

Účast na kulturním cestovním ruchu umožňuje uspokojování duchovních potřeb lidí, kteří jsou motivováni možnostmi poznávání kulturního dědictví, kultury a způsobu života rezidentů navštívených cílových míst, možnostmi zábavy a rozptýlení apod. Má mnoho forem a stupňů intenzity. V praxi má podobu návštěv muzeí, galerií, výstav, kulturních pamětihodností, archeologických nalezišť, hudebních, divadelních a filmových festivalů, společenských a náboženských akcí. Kulturní cestovní ruch představuje symbiózu vzdělávání a účelného trávení volného času, jeho účastníci jsou obeznámeni nejen s historií a kulturou vlastního a ostatních národů, ale i sociální a

ekonomickou situací navštíveného místa. (Hesková a kol., 2006:24)

Také Malá a kol. (2002:16) tvrdí, že kulturní cestovní ruch plní významnou výchovně vzdělávací funkci a přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu obyvatelstva.

Náboženský, resp. **poutní cestovní ruch**, je součástí kulturního cestovního ruchu, spojený s tradicemi světových náboženství. Jeho nejčastějším projevem jsou poutě na poutnická místa. Náboženský cestovní ruch se od kulturního cestovního ruchu liší náboženskými motivy a odmítáním označování jeho účastníků jako turistů.

(Hesková a kol., 2006:24)

Hlavním motivem cestovního ruchu s náboženskou orientací je návštěva poutních a posvátných míst, návštěva církevních památek a religiózních událostí.

(Malá a kol., 2002:16)

Lázeňský cestovní ruch představuje zdravotně-preventivní a léčebné činnosti pod odborným dohledem ve volném čase. Jeho rozvoj je podmíněný existencí přírodních léčivých zdrojů (přírodní léčivé vody, plyny, bahno a klima), které ovlivňují zaměření lázeňské léčby. Lázeňská léčba založená na využívání přírodních léčivých zdrojů se kombinuje s medikamentózní léčbou, dietním stravováním a psychofyzikální rehabilitací. Lázeňskou léčbou se sleduje prevence chorob, zlepšení zdravotního stavu a tím i snižování pracovní neschopnosti obyvatelstva. V lázeňských městech se intenzivně rozvíjí i společenský a kulturní život, který pozitivně ovlivňuje výsledky lázeňské léčby.

(Hesková a kol, 2006:25)

Zdravotní cestovní ruch je zaměřen především na zdravotní prevenci, rehabilitaci, rekonvalescenci i léčení následků nemocí převážně v rámci pobytu v lázních či jiných střediscích cestovního ruchu s příznivým zdravotním prostředím. Zahrnuje celou řadu zdravotně orientovaných aktivit, jako jsou rekondiční a zdravotně preventivně orientované pobyty zaměřené na posílení, udržení nebo obnovení fyzické či psychické kondice člověka (např. pobyty zaměřené na různá cvičení, relaxaci, snižování nadváhy, ovládnání stresu apod.). Význam zdravotního cestovního ruchu stále roste v souvislosti se zvyšujícím se uvědoměním lidí v oblasti péče o vlastní zdraví a zdravý způsob života.

(Malá a kol., 2002:17)

Zdravotní cestovní ruch je reakcí na růst zdravotního uvědoměním lidí a jejich snahy

preventivně ovlivňovat své zdraví před negativními důsledky vysokého životního tempa a současného způsobu života. Požadavky na jeho rozvoj sílí díky trendu z konce minulého století, pokračujícího do současnosti, kterým se stala pohoda, péče o tělo a krásu (tzv. wellness, fitness, beauty). Produkty zdravotního cestovního ruchu nabízejí nejen lázně, ale i hotely v rekreačních střediscích. Jejich hlavní součástí jsou různé sportovně-rekreační, rekondiční, relaxační a další aktivity a programy.

(Hesková a kol., 2006:25)

Dle Foreta a Foretové (2001:17) zahrnuje zdravotní cestovní ruch zdravotní prevenci, rehabilitaci, rekonvalescenci i léčení následků nemocí v lázních či jiných zdravotně-příznivých prostředích.

Předmětem **kongresového cestovního ruchu** je nejčastěji organizování kongresů, konferencí, symposií, seminářů, výstav a veletrhů. Jde o druh cestovního ruchu, který zahrnuje soubor činností spojených s cestováním a pobytem v kongresovém místě, zaměřený na výměnu vědeckých a odborných poznatků a zkušeností. Zároveň zahrnuje služební cesty a stimulační cestovní ruch. Od ostatních druhů cestovního ruchu se odlišuje zejména tím, že se koncentruje obvykle do velkých měst, uskutečňováním kongresových akcí zejména v mimo sezónním období a je spojen s nadprůměrnými příjmy většiny jeho účastníků. Kongresový cestovní ruch proto patří k nejefektivnějším druhům cestovního ruchu. (Hesková a kol., 2006:25)

Souhrn aktivit cestujících spojených s profesí (povoláním) uskutečňujících se mimo místo trvalého bydliště se v odborné literatuře označuje i pojmem **obchodní cestovní ruch**. Zároveň se specifikuje jako relativně samostatný druh cestovního ruchu, který zahrnuje i kongresový cestovní ruch, resp. oba jsou součástí tzv. profesního, resp. profesionálně orientovaného cestovního ruchu. (Hesková a kol., 2006:26)

Dle Malé a kol. (2002:19) zahrnuje obchodní cestovní ruch obchodní i jinak profesně zaměřené služební cesty, spočívající v různých typech obchodního jednání mezi firmami, či jednání mezi institucemi a organizacemi, sjednávání obchodních kontraktů, setkání a jednání managementu apod.

Stimulační cestovní ruch je pojem, který označuje cestování s cílem stimulovat zaměstnance k vyšší motivaci pracovního výkonu. Smyslem je podnítit jejich zájem o obchodní úspěch podniku a zvýšení ekonomických výsledků. Slouží na posílení

sociálních vazeb mezi zaměstnanci firmy, kultivuje pracovní vztahy a vychovává zaměstnance. Účast na stimulačním cestovním ruchu je odměnou – prémie vítězů interní soutěže organizované zaměstnavatelským podnikem, firmou. Zvyšuje motivaci pracovníků k výkonu. (Hesková a kol., 2006:26)

3.1.3 Terminologie cestovního ruchu

Z ekonomického hlediska je účastníkem cestovního ruchu každý, kdo uspokojuje svoje potřeby spotřebou statků cestovního ruchu v době cestování a pobytu mimo místo trvalého bydliště a obvykle ve volném čase. Je nositelem poptávky a spotřebitelem produktu cestovního ruchu. Z hlediska statistiky je účastníkem cestovního ruchu cestující označený jako návštěvník, turista nebo výletník. (Hesková a kol., 2006:13)

Dle Malé a kol. (2002:11) je **návštěvníkem** v mezinárodním cestovním ruchu osoba, která cestuje do jiné země, než v níž má své trvalé bydliště na dobu nepřekračující jeden rok, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštívené zemi. V domácím cestovním ruchu je návštěvníkem osoba, která má trvalé bydliště v dané zemi, a která cestuje na jiné místo v zemi mimo své bydliště na dobu kratší než šest měsíců, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.

Pásková a Zelenka (2002:191) definují návštěvníka jako jakoukoliv osobu, která cestuje do jiného místa, než je místo jejího obvyklého pobytu na dobu nepřevyšující dvanáct po sobě jdoucích měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný než výkon činnosti odměňované z navštěvovaného místa.

Turistou se v mezinárodním cestovním ruchu označuje osoba, která cestuje do jiné země než v níž má své obvyklé bydliště, na dobu zahrnující alespoň jedno přenocování, avšak ne delší jednoho roku, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštívené zemi. V domácím cestovním ruchu je za turistu považována osoba trvale usídlená v zemi, která cestuje do jiného místa odlišného od jejího běžného životního prostředí, na dobu zahrnující alespoň jedno přenocování, ale ne na dobu delší šesti měsíců, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. (Malá a kol., 2002:12)

Hesková a kol. (2006:14) označuje turistu jako osobu, která v domácím cestovním

ruchu, resp. v zahraničním cestovním ruchu splňuje kritéria návštěvníka. Účast turisty na cestovním ruchu je spojena minimálně s jedním přenocováním. Z hlediska délky pobytu přitom rozlišuje:

- *turista na dovolené*, který pobývá na daném místě více než určený počet nocí nebo dní

- *krátkodobě pobývající turista*, který cestuje na dobu nepřekračující určený počet nocí nebo dní, ale zahrnuje pobyt alespoň s jedním přenocováním.

Turista hledá různé duševní a fyzické zážitky a uspokojení. Jejich povaha je převážně určena navštívenou destinací a vybranými aktivitami. Aby destinace poskytla návštěvníkům zážitky velké kvality, je rozhodující, aby subjekty v destinaci byli schopny pochopit turistickou motivaci, potěšení z cestování, stejně tak jako rozmanité faktory, které ovlivňují výběr destinace, způsob dopravy a jejich volbu mezi nesčetnými aktivitami, které mohou splnit jejich potřeby. (Goeldner, Brent Richie, 2009:15)

Výletník je návštěvník, který necestuje na kratší dobu než 24 hodin s tím, že přenocuje v navštíveném místě. (Hesková a kol., 2006:14)

V mezinárodním cestovním ruchu je výletníkem osoba, která cestuje do jiné země než v níž má své trvalé bydliště a běžné životní prostředí na dobu kratší než 24 hodin, aniž by v navštívené zemi přenocovala, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštívené zemi. V domácím cestovním ruchu je výletníkem osoba trvale usídlená v dané zemi, která cestuje do místa odlišného od místa jejího trvalého bydliště a běžného životního prostředí na dobu kratší 24 hodin, aniž by v navštíveném místě přenocovala, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštěvovaném místě. (Malá a kol., 2002:12)

Stálý obyvatel v domácím cestovním ruchu je osoba, která žije alespoň šest po sobě následujících měsíců v jiném místě před příchodem do jiného místa na kratší dobu než šest měsíců. V zahraničním cestovním ruchu je to osoba, která žije v zemi alespoň jeden rok před příchodem do jiné země na kratší dobu než jeden rok. Jde tedy o občany státu a cizince splňující tato kritéria. (Hesková a kol., 2006:13)

Dle Malé a kol. (2002:11) je stálým obyvatelem v mezinárodním cestovním ruchu ve vztahu k dané zemi osoba, která žije v zemi alespoň jeden rok před příjezdem do jiné země na dobu kratší jednoho roku. V domácím cestovním ruchu ve vztahu k určitému

místu je za stálého obyvatele považována osoba, která v tomto místě žije alespoň šest po sobě jdoucích měsíců před příjezdem do jiného místa na dobu kratší šesti měsíců.

Návštěvníci mohou trávit volný čas různými sporty, opalováním, čtením, okružními jízdami, nebo jednoduše užíváním si okolního prostředí. Obchodníci vidí cestovní ruch jako příležitost k dosažení zisku zásobováním určitého zboží a služeb, které trh cestovního ruchu poptává. Místní obyvatelé obvykle vidí cestovní ruch jako kulturní faktor a příležitost k zaměstnání. Významný je efekt interakce mezi mezinárodními návštěvníky a rezidenty. Tento efekt může být přínosný nebo škodlivý, nebo mohou působit oba efekty zároveň. (Goeldner, Brent Ritchie, 2009:5)

3.1.4 Produkt cestovního ruchu

Produktem cestovního ruchu je vše, co je nabízeno na trhu cestovního ruchu a má schopnost uspokojit potřeby návštěvníků a vytvořit tak komplexní soubor zážitků. Jedná se o soubor hlavně služeb, které produkuje a nabízí cílové místo (primární nabídka) a podniky a instituce cestovního ruchu (sekundární nabídka). (Hesková a kol., 2006:96)

Produkt cestovního ruchu se vyznačuje průřezovostí (spojuje ubytovací, stravovací a dopravní služby, služby turistických atrakcí, agentů a touroperátorů, organizací destinačního marketingu a další). Produkt destinace se odvíjí od přirozených kulturně-historických a přírodních předpokladů nebo může být výsledkem dodatečných, „umělých“ aktivit, vytvářejících materiálně-technickou základnu, resp. nabídku. (Palatková, 2006:136)

Produkt je cokoli, co lze nabídnout trhu k prozkoumání, získání, užívání, nebo ke spotřebě a co může uspokojit nějakou potřebu nebo požadavek. Mohou to být hmotné předměty, služby, osoby, místa, organizace a myšlenky. Zákazníci, kteří kupují produkt cestovního ruchu, služeb pro využití volného času, ubytovacích a stravovacích služeb, kupují užitek, nikoliv výrobek. (Kotler, 1994 in Horner, Swarbrooke, 2003:154)

Formulace produktu je rozhodující pro marketingové manažery v cestovním ruchu, jelikož musejí neustále reagovat na výzkum trhu a na spotřebitelské potřeby a zájmy. Specifikace produktu velkou měrou určuje a rozhoduje o společenské image a značce. (Middleton, Fyall, Morgan, 2009:118)

3.1.5 Destinace cestovního ruchu

Destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivitu) místa nebo oblasti. Atraktivita destinace tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace. Destinace je chápána jako „geografický prostor“ (stát, místo, region), který si návštěvník (segment) vybírá jako svůj cíl cesty. Destinace nabízí služby jako ubytování, stravování, sportovní aktivity a zábava. Za nejmenší možnou destinační jednotku je považován resort.

(Palatková, 2006:16)

Pásková a Zelenka (2002:59) označují destinaci cestovního ruchu v užším smyslu jako cílovou oblast v daném regionu, typickou nabídkou atraktivit cestovního ruchu a infrastruktury cestovního ruchu a v širším smyslu jako země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit cestovního ruchu, rozvinutými službami cestovního ruchu a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo její některý region, případně město.

Destinace cestovního ruchu podle World Tourism Organisation je definována jako „místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina zvolil pro návštěvu“. Z této definice vyplývá, že pojem destinace cestovního ruchu může představovat cílové místo cestovního ruchu, ale i produkt cestovního ruchu spojený s daným místem. Podstatné je, že definice vymezuje destinaci z pohledu zákazníků. Významné je, jak zvolený geografický prostor (region) přináší celkový užitek (prospěch) návštěvníkovi. Takto pojatá charakteristika destinace cestovního ruchu prezentuje přístup vymezení destinace z pohledu zákazníka, klienta, účastníka cestovního ruchu (Hesková a kol., 2006:153)

Bartl a Schmidt označují destinace cestovního ruchu jako vzájemně si konkurující jednotky, jejich společným cílem je prodej služeb v destinaci (ať už regulovaný nebo neomezený) a jež plní řadu funkcí. (Bartl, Schmidt, in Palatková, 2006:16)

3.2 Služby v cestovním ruchu

Služby cestovního ruchu představují činnosti nehmotného charakteru, jejichž výsledkem je buď individuální, nebo společensky užitečný efekt. Individuální efekt, který je obvykle součástí cíle účasti na cestovním ruchu, může mít různorodý charakter podle zvolené formy účasti, například rekreační, kulturní, zdravotní apod. Společenský efekt zpravidla podmiňuje nebo umožňuje dosažení individuálního efektu (například služby související s udržováním čistoty a hygieny veřejných prostranství, zeleně atd.).

(Orieška, 1999:6)

Služby jsou rozhodující součástí produktu cestovního ruchu. Představují heterogenní soubor užitečných efektů určených na uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Mají průřezový charakter, tj. produkují je nejen podniky cestovního ruchu, ale i další subjekty soukromého a veřejného sektoru. (Hesková a kol., 2006:99)

Na počátku každé služby je setkání s ní. Z něj se odvíjí vše ostatní. Setkání se službou je děj, při němž zákazník přichází do styku s obstaravatelem služby, s jeho zaměstnanci, technologiemi a službami, které poskytuje. Je to okamžik, v němž marketing, pracovní postupy a lidský činitel mají společně podpořit vytvoření a dodání služby, která odpovídá zákaznickovým potřebám, vědomým rizikům a očekáváním.

(Heskett, Sasser, Hart, 14)

3.2.1 Klasifikace služeb v cestovním ruchu

Heterogenost služeb v cestovním ruchu umožňuje jejich základní rozdělení na služby cestovního ruchu a ostatní služby. Podle druhového členění služeb cestovního ruchu rozlišujeme informační, dopravní, ubytovací, stravovací, sportovně-rekreační, kulturně-společenské, lázeňské, kongresové, průvodcovské, asistenční, animační, organizátorské a zprostředkovatelské služby. Podle fází realizace cestovního ruchu rozlišujeme služby, které účastník cestovního ruchu vyžaduje, kupuje a spotřebovává v místě trvalého bydliště, během cestování, během pobytu v cílovém místě a další služby v závislosti na druhu nebo formě cestovního ruchu. Z časového hlediska jde o služby poskytované v sezónním nebo v mimosezónním období. Z hlediska uspokojování potřeb rozlišujeme základní a doplňkové služby cestovního ruchu. Podle charakteru spotřeby se služby cestovního ruchu člení na osobní a věcné služby.

Z ekonomického hlediska se služby člení na placené a neplacené.

(Hesková a kol., 2006:104)

3.2.2 Charakteristika jednotlivých druhů služeb

Služby cestovního ruchu jsou takové, které výlučně nebo převážně uspokojují potřeby účastníků cestovního ruchu a produkují je podniky cestovního ruchu. Jde o služby výrobců služeb (dopravní, ubytovací, pohostinské, lázeňské, sportovně-rekreační a kulturně-společenské zařízení) a zprostředkovatelů služeb (cestovní kanceláře, cestovní agentury, turistické informační kanceláře, informační systémy a distribuční systémy). (Hesková a kol., 2006:104)

Služby cestovního ruchu jsou službami komplexními. Je potřebné si uvědomit, že jsou poskytovány mnoha podnikatelskými i nepodnikatelskými subjekty nejen v samotném rekreačním prostoru, ale i v místě poptávky. K tomu, aby byli návštěvníci spokojeni, je nezbytná spolupráce mezi jednotlivými subjekty a také koordinace činností v daném rekreačním prostoru, v daném čase a koordinace z hlediska funkcí služeb cestovního ruchu. (Jakubíková, 2009:23)

Ostatní služby dle Heskové a kol. (2006:104) produkují podniky s polyfunkčním charakterem, tj. část jejich produkce spotřebovávají účastníci cestovního ruchu, v rozhodující míře však uspokojují potřeby místního obyvatelstva. Jde o podniky poskytující specializované služby pro cestovní ruch (peněžní ústavy, pojišťovací, pasové a celní orgány) a služby místní infrastruktury v cílových místech (například obchodní a komunální podniky, zdravotnická zařízení, policie, pošta a jiné).

Informační služby umožňují šíření objektivních poznatků o cílových místech cestovního ruchu, objektech cestovního ruchu a službách, čímž napomáhají a usměrňují rozhodování účastníků cestovního ruchu. Jde o informace o přírodních podmínkách, klimatických podmínkách, obyvatelstvu a způsobu jeho života, všeobecné infrastruktury a suprastruktury cestovního ruchu, hlavních dopravních trasách a prostředcích na dosažení cílového místa, výše cestovního, možnostech ubytování a stravování, možnostech sportovně-rekreačního a společensko-kulturního vyžití, výletech, prohlídkách měst, možnostech pojištění, celních, vízových, pasových, devizových a zdravotnických předpisech a mnohé další. Významným zdrojem informací jsou cestovní

příručky, všeobecné průvodce, speciální průvodce, turistické mapy, automapy a autoatlasy, mapy měst a turistické informační kanceláře. (Hesková a kol., 2006:106)

Dopravní služby umožňují přepravu účastníků cestovního ruchu mezi místem jejich trvalého bydliště a místem cestovního ruchu, mezi místy cestovního ruchu a v místě cestovního ruchu. Jsou podmínkou rozvoje cestovního ruchu a předpokladem realizace cílů účasti na cestovním ruchu. Jejich součástí jsou i služby, které s dopravou bezprostředně souvisejí. Jde například o poskytování informací o dopravním spojení, rezervování míst v dopravních prostředcích, prodej dopravních cenin, úschovu a přepravu zavazadel a mnohé další. Jejich rozsah závisí na druhu použitého dopravního prostředku. (Orieška, 1999:8)

Dopravní služby se člení dle několika hledisek. Podle druhu dopravy jde o služby silniční, železnické, letecké, vodní a ostatní dopravy, z teritoriálního hlediska jde o služby vnitrostátní a mezinárodní dopravy a z hlediska periodicity o služby v pravidelné a mimořádné dopravě. Dopravní služby jsou službami placenými.

(Hesková a kol., 2006:109)

Ubytovací služby souvisí s pobytovou stránkou cestovního ruchu. Jejich poskytování je předpokladem rozvoje zejména pobytového cestovního ruchu. Umožňují přenocování nebo přechodné ubytování v cílovém místě. Ubytovací služby během cestování poskytují například lůžkové a lehátkové vagony v železniční dopravě, rotely a autobus-hotely, případně motely, autokempy v silniční dopravě, výletní lodě ve vodní dopravě. V cílových místech poskytuje ubytovací služby více kategorií a tříd ubytovacích zařízení. Kategorie vyjadřuje druh ubytovacího zařízení (např. hotel, garní hotel, motel, hotel, penzion), třída vyjadřuje standard vybavenosti, kvalitu poskytovaných služeb. (Hesková a kol., 2006:109)

Součástí ubytovacích služeb jsou také služby, které s pobytem hosta v ubytovacím zařízení souvisejí. Jde o podávání informací, úschovu zavazadel a jejich přepravu v ubytovacím zařízení, buzení hostů, půjčování společenských her, úschovu cenností v hotelovém trezoru, rezervování míst v odbytových střediscích, zprostředkování telefonických hovorů, podávání telegramů, prodej vybraných druhů zboží, časopisů, literatury, upomínkových předmětů, květin, praní a žehlení prádla, čištění a žehlení oděvů, sekretářské a další služby. (Orieška, 1999:9)

Stravovací služby zabezpečují uspokojování základních potřeb výživy, přispívají k zotavení a vytvářejí větší fond volného času využitelný na uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu, které jsou cílem účasti na cestovním ruchu. Jde o služby základního stravování, doplňkového stravování a občerstvení, jakož i o společensko-zábavní služby, spojené s hudební produkcí, kulturním programem, případně další služby. (Hesková a kol., 2006:111)

Stravovací služby jsou nedílnou součástí produktu cestovního ruchu. Stravování souvisí s uspokojováním potřeby výživy člověka. Charakter uspokojování této potřeby závisí na stupni společenského vývoje. Stravovací služby jsou sektorem cestovního ruchu s velkou konkurencí. (Jakubíková, 2009:30)

Sportovně-rekreační služby je možné z hlediska cíle účasti na cestovním ruchu považovat za jedny z nejvýznamnějších. Umožňují účastníkům aktivní využití přírodních a uměle vytvořených předpokladů pro rozvoj sportu, rekreace a turistiky. Jde o služby související s využíváním hřišť, tělocvičen, sportovních hal, otevřených i krytých plaveckých bazénů, přírodních koupališť, sportovních stadionů, přírodních a umělých ledních ploch, upravených lyžařských svahů a běžeckých tratí, výtahů, vleků, lanovek atd. (Orieška, 1999:11)

Sportovně-rekreační služby patří k nejvýznamnějším z hlediska účasti na cestovním ruchu. Využívají přírodních i uměle vytvořených (vybudovaných) předpokladů především k rozvoji sportu, rekreace a turistiky (hřiště a stadiony, bazény, koupaliště a aquaparky, ledové plochy, lyžařské svahy, lanovky a vleky, běžecké tratě a jiné). (Jakubíková, 2009:35)

Hladká (1997:29) dělí tyto služby do tří skupin: univerzálního charakteru (nejsou vázány na přírodní předpoklady, např. hřiště, fit centra, tělocvičny apod.), služby podmíněné přírodními podmínkami (zařízení pro vodní turistiku, sjezdovky atd.) a služby specializované (např. pro mototuristiku, vysokohorskou turistiku, jízdu na koni, rybolov, lov zvěře apod.)

Kulturně-společenské služby uspokojují společenské a kulturní potřeby účastníků cestovního ruchu. Jejich poskytování je spojené s hlavním motivem kulturního a městského cestovního ruchu. Objekty kulturně-společenských služeb jsou kulturně-historické objekty (hrady, zámky, zámečky, sakrální stavby a památky, památníky atd.),

kulturní a osvětová zařízení (divadla, kina, koncertní sály, hudební pavilony atd.) a společenská a zábavní zařízení (kavárny, espressa, libressa). (Hesková a kol., 2006:113)

Společensko-kulturní služby poskytují kulturní, osvětová a společensko-zábavní zařízení. V některých případech jsou tyto služby cílem účasti na cestovním ruchu (prohlídka galerie, návštěva divadelního představení a jiné). (Jakubíková, 2009:35)

Lázeňsko-léčebné služby tvoří komplex služeb souvisejících s pobytem v lázních, tj. lékařské a léčebné služby, ubytovací a stravovací služby, společenské a kulturní služby, doplňkové služby. (Jakubíková, 2009:35)

Mezi základní lázeňské služby patří lékařské a léčebné služby, ubytovací a stravovací služby a společensko-kulturní služby. Doplňkové služby jsou např. léčebná kosmetika, manikúra, pedikúra, prodej pohlednic, upomínkových předmětů a literatury, směnárenské služby aj. (Hladká, 1997:30)

Poskytování lázeňských služeb vyžaduje existenci přírodních léčivých zdrojů, balneoterapeutická zařízení a zařízení umožňující pobyt během lázeňské léčby. Základní lázeňské služby poskytují pouze zařízení lázeňského podniku, nabídku doplňkových služeb organizují i další dodavatelé, jejichž zařízení jsou lokalizována v lázeňském místě. (Hesková, 2006:114)

Kongresové služby jsou služby představující komplex činností souvisejících s uspokojováním potřeb účastníků kongresového cestovního ruchu. Jde hlavně o organizování vlastní kongresové akce a programů před jejím zahájením a po jejím skončení. Poskytnutí těchto služeb vyžaduje existenci specifických zařízení s nutným materiálním a technickým vybavením. (Orieška, 1990:10)

Kongresové služby jsou organizovány pro předem známý okruh a počet účastníků. Kongresy mají zpravidla předem stanovené tematické zaměření, cíl jednání, datum konání, jakož i předem stanovené požadavky na jejich zabezpečení, rozsah služeb a případných doprovodných programů. (Jakubíková, 2009:36)

Průvodcovské a asistenční služby poskytují průvodci cestovního ruchu, především ve spolupráci s cestovními kancelářemi. Předmětem jejich činnosti je opakovaný doprovod skupin účastníků cestovního ruchu, případně i jednotlivců, péče o dodržování dohodnutého programu a sjednaného standardu služeb, poskytování informací na úhradu. (Orieška, 1999:10)

Průvodcovské služby jsou poskytovány zejména v rámci organizovaného cestovního ruchu. To však neznamená, že jednotlivec si nemůže najmout průvodce, aby mu poskytl obvyklé služby. Průvodci zastávají řadu rolí – stávají se například prostředníky mezi účastníky zájezdu a cestovní kanceláří, poskytovateli informací (o zemi, jednotlivých místech, událostech, památkách, kulturních zvyklostech, předpisech atd.), řešiteli mimořádných informací (během zájezdu, pobytu v určitém místě), společníky, kontrolory (naplňování dohodnutého programu, kvality poskytovaných služeb) apod. (Jakubíková, 2009:34)

Animační služby se často spojují s péčí – asistencí o návštěvníka cestovního ruchu. Animace znamená oživení, rozveselení, zabavení se. V cestovním ruchu má význam z hlediska získání komplexních zážitků a vychází z potřeby člověka po oddechu, rozptýlení, společenské komunikace a zábavě ve volném čase. Animace je často i alternativou pro případ nepříznivého počasí, když není možné absolvovat plánovaný program. (Hesková a kol., 2006:120)

Dle Jakubíkové (2009:36) mají animační služby za úkol oživit pobyt, rozveselit a zabavit hosty a návštěvníky.

Zprostředkovatelské služby souvisejí se zprostředkováním, organizováním a zabezpečováním činností podmiňujících a umožňujících účast na cestovním ruchu. Obstarávání služeb, které jsou výsledkem činnosti dodavatelských podniků a organizací, zajišťují hlavně cestovní kanceláře, případně další subjekty. (Hladká, 1997:30)

3.3 Význam cestovního ruchu

Důležitost a význam cestovního ruchu jak pro společnost, tak i pro každého z nás osobně si lze shrnout do následujícího přehledu:

- podílí se na rozvoji osobnosti
- slouží k účelnému využití volného času
- pomáhá utvářet životní styl lidí
- slouží k poznání, k získání jazykových znalostí
- je prostředkem vzdělávání a výchovy lidí
- má léčebné (relaxační) působení
- ekonomický přínos

Z vymezení těchto významů v jednotlivých sférách, na které cestovní ruch působí, lze odvodit i funkce, které cestovní ruch v každé civilizované společnosti plní a kterými jsou:

- funkce ekonomická (finanční, zaměstnavatelská)
- funkce rekreačně-zdravotní
- funkce kulturně-poznávací
- funkce informačně-výchovná
- funkce kontaktní

(Francová, 2003:13)

3.3.1 Satelitní účet cestovního ruchu

Systém národních účtů (System of National Accounts – SNA) byl přijat v roce 1993 statistickou komisí OSN. Systém doporučuje využití nové koncepce výkaznictví v oblasti cestovního ruchu.

Turistický satelitní účet je způsob statistického výkaznictví, který umožňuje získat celkový přehled o vlivu cestovního ruchu na ekonomiku státu v rovnováze s jinými odvětvími národního hospodářství.

K činnostem, při kterých jde o přímou spotřebu účastníky cestovního ruchu (např. nákupy v maloobchodní síti, návštěva kulturních akcí, sportovní aktivity, zdravotní péče, léčebné a lázeňské procedury) přistupují další ekonomické konsekvence, které vyplývají z rozvoje cestovního ruchu nepřímo. Tyto jevy je možné dokumentovat následujícími příklady:

- ve stavebnictví – výstavba ubytovacích a rekreačních zařízení, budování infrastruktury
- v potravinářském průmyslu – výroba a dodávka potravin do stravovacích provozních jednotek, catering letecké dopravy, akce kongresového cestovního ruchu
- ve spotřebním průmyslu – bílá technika, nábytek, hotelové technologie apod.
- ve službách pro podniky CR – hygienické, bezpečnostní, opravárenské, bankovní apod.

Aktivizace dodavatelských odvětví vlivem CR vyvolává rozvoj zaměstnanosti.

Ve všech naznačených případech jde o tzv. multiplikační efekt cestovního ruchu.

3.3.2 Cestovní ruch jako ekonomický multiplikátor

Cestovní ruch jako ekonomický multiplikátor vystupuje v souvislosti s budování technické základny ubytovacích, stravovacích zařízení, s rozvojem dopravy a zařízení doplňkových služeb. Tyto je možné zabezpečit pouze dodávkami surovin, materiálu, zařízení, technologií, služeb a pracovních sil, nebo v konečném důsledku představuje rozvoj, resp. alespoň existenci komplexu jednotlivých dodavatelských odvětví, které participují na budování cestovního ruchu.

Vznik nových pracovních příležitostí a rozvoj zaměstnanosti vytváří CR především v procesu budování technické základny při eventuálním rozvoji dodavatelských odvětví, dále v procesu realizace jednotlivých služeb, které jsou součástí produktu cestovního ruchu.

Vznik nových pracovních příležitostí je možný:

- a) přímo v zařízeních cestovního ruchu
- b) nepřímo v zařízeních služeb, které v rámci komplementárních vazeb aktivně působí jako dodavatelé daných služeb

(Hesková a kol., 2006: 171-178)

3.4 Multiplikátor cestovního ruchu

Aby bylo možné převést turistické výdaje na informace o ekonomickém dopadu země, musí být vypočteny vhodné multiplikační hodnoty. Termín multiplikátor je jedním z nejcitovanějších ekonomických pojmů ve studiu cestovního ruchu. Multiplikační hodnoty mohou být použity pro různé účely a jsou často využívány jako základ pro veřejný sektor.

3.4.1 Koncepce multiplikátoru

Představa o multiplikátoru je založena na poznání, že prodeje pro jednu firmu vyžadují nákupy od jiných firem v rámci lokální ekonomiky, průmyslové odvětví ekonomiky je tedy vzájemně propojeno. To znamená, že firmy kupují nejen primární vstupy, jako je práce a dovoz, ale také meziprodukty a služby vyprodukované ostatními

zařízeními v rámci lokální ekonomiky. Proto dochází ke změně v úrovni finálních výrobků či služeb, ale i dalších odvětvích, které dodávají zboží a služby v tomto odvětví a sektorech, které působí jako dodavatel těchto odvětví.

Protože podniky v místní ekonomice jsou závislé na jiných firmách pro své dodávky, budou veškeré změny v turistických výdajích přinášet změnu v ekonomické úrovni výroby, příjmu domácnosti, zaměstnanosti, vládních příjmů a případně devizových toků. Tyto změny mohou být větší, rovny nebo nižší než hodnota změny turistických výdajů. Termín turistický multiplikátor se vztahuje na poměr dvou změn - změny v jedné z klíčových ekonomických veličin, jako je výstup (příjem, zaměstnání nebo vládní příjmy), ke změně v turistických výdajích.

Proto musí existovat hodnoty, se kterými se počáteční změny v turistických výdajích vynásobí, aby bylo možné odhadnout celkovou změnu výstupu – tento pojem je známý jako výstupní multiplikátor. Stejným způsobem, bude zjištěna hodnota, která po vynásobení změny v turistických výdajích, bude odhadovat celkovou změnu v příjmech domácností – tento pojem je známý jako příjmový multiplikátor.

Turistické výdaje jdou nejprve do přední linie turistických zařízení, které poskytují turistům své zboží a služby. Tyto peníze budou znovu utraceny firmami, které je obdrží. Část peněz bude unikat přímo z ekonomiky v podobě dovozu. Tyto dovozy mohou být ve formě potravin a nápojů, které turista jí, ale nejsou stanoveny lokálně, nebo pokud jde o služby poskytované jednotlivci nebo firmami se sídlem mimo ekonomiku. Peníze vyplacené osobám mimo ekonomiku nemohou mít žádnou další úlohu při vytváření ekonomické činnosti v rámci místního hospodářství, a tak je hodnota výdajů účastníků cestovního ruchu, které skutečně obíhají v místní ekonomice okamžitě snížena. Zbývající suma peněz bude použita na zakoupení místní produkce zboží a služeb, pracovních sil a podnikatelských dovedností (mzdy, platy a zisky) a splnění vládních daní, licencí a poplatků. Tyto účinky jsou známé jako přímé účinky.

Peníze budou téci ze zařízení souvisejících s cestovním ruchem do jiných místních podniků. Tyto peníze budou také znovu utraceny, některé z nich unikající ven jako dovoz, některé z nich unikající z oběhu jako úspory a některé jdou do vlády. Zbývající část bude vynaložena na práci a podnikatelské dovednosti a nákupy od jiných podniků za zboží a služby. Podniky, které dostávají peníze za zboží či služby budou rovněž

nakupovat místně, dovážet zboží a služby a platit vládní daně. Tyto účinky jsou známé jako nepřímé účinky.

Během každého kola výdajů, určitý podíl peněz připadne na místní obyvatele ve formě důchodu (mzdy, platy a zisky). Některé z těchto peněz budou ušetřeny (buď domácnostmi, nebo podniky) a přestanou cirkulovat v ekonomice, tedy unikat. Příjmy, které připadnou na místní domácnosti a nebudou uloženy, budou znovu utraceny. Některé z nich budou unikat jako dovoz a některé půjdou do vlády jako daň. Zbývající část bude znovu utracena na spotřebu domácnosti. Tyto výdaje z příjmů příštích období jako důsledek původních turistických výdajů budou generovat další kola ekonomické aktivity - tento efekt je známý jako indukovaný efekt. Hodnota všech multiplikátorů cestovního ruchu má smysl, pokud je způsobilá jednak metodologie používaná k odhadu, tak zahrnut i typ multiplikátoru. (Cooper, Gilbert, Fletcher, Wanhill, 1998: 132)

3.4.2 Typy multiplikátoru

Existuje celá řada multiplikátorů, které se pravidelně používají, a každý typ má své vlastní specifické použití. Pokud však nejsou správně interpretovány, nebo jsou užity chybně, mohou být odvozeny se značným nedorozuměním a se zavádějícími názory. Nejrozšířenějšími typy multiplikátorů jsou:

1. Transakční (prodejní) multiplikátor, který měří množství dalších obchodních příjmů vytvořených v ekonomice, v důsledku zvýšení výdajů účastníků cestovního ruchu. Podobný tomuto pojetí je výstupní multiplikátor.

2. Výstupní multiplikátor měří množství dalších výstupů generovaných v ekonomice v důsledku zvýšení výdajů účastníků cestovního ruchu. Hlavní rozdíl mezi těmito dvěma ukazateli je, že výstupní multiplikátor se týká změn ve skutečné výši produkce, a ne objemu a hodnoty prodejů. Ne všechny prodeje budou souviset se současnou těžbou (některé prodeje mohou být uskutečněny ze zásob a některé produktivní výkony nemusí být prodávány v časovém rámci modelu, a mohou mít tedy za následek zvýšení stavu zásob). Proto může být hodnota výstupního multiplikátoru větší nebo menší než hodnota odpovídající transakčnímu multiplikátoru.

3. Příjmový multiplikátor, který měří dodatečné příjmy (mzdy a platy, nájemné, úroky a zisky), se vytváří v ekonomice v důsledku zvýšení výdajů účastníků cestovního

ruchu. Takové příjmy mohou být měřeny buď jako národní důchod (regionální v případě domácího cestovního ruchu) nebo jako disponibilní důchod, tj. příjmy, které jsou skutečně k dispozici domácnosti a domácnost má možnost je utratit nebo uložit. Nicméně, by měl být příjem, který připadne na nestátní příslušníky, vyloučen, protože příjem, který obdrží, nemůže být považován za přínos pro danou oblast. Na druhé straně, sekundární ekonomické dopady vytvořené znovuutracením nestátních příjmů v oblasti, musí být zahrnuty do výpočtů.

4. Multiplikátor zaměstnanosti představuje měření buď celkového množství práce vytvořeného další jednotkou turistických výdajů, nebo poměr celkové zaměstnanosti generované stejnými výdaji na přímou zaměstnanost. Multiplikátory zaměstnanosti poskytují užitečný zdroj informací o sekundárních dopadech na cestovní ruch, ale jejich měření zahrnuje více předpokladů než v případě ostatních multiplikátorů a je třeba dbát větší péče při jejich výkladu.

5. Multiplikátor vládních příjmů měří dopad na vládní příjmy ze všech zdrojů a je též spojený se zvýšením výdajů účastníků cestovního ruchu. Tento multiplikátor může být vyjádřen v hrubých číslech, to znamená, že je hrubý nárůst státních příjmů v důsledku zvýšení turistických výdajů, nebo v čistých číslech, když je zvýšení vládních příjmů sníženo o zvýšení vládních výdajů v souvislosti s nárůstem cestovního ruchu.

Vzhledem k tomu, že různé druhy multiplikátorů jsou počítány použitím stejné databáze, jsou spolu úzce propojeny. Nicméně, pojetí zahrnuté v každém z výše uvedených multiplikátorů jsou velmi odlišné, stejně tak rozsah každého z multiplikátorů počítaný pro stejnou ekonomiku. Vzhledem k počtu různých pojetí multiplikátorů, které jsou k dispozici, není překvapivé zjistit, že nastávaly nesrovnalosti v jejich interpretaci. Tyto nesrovnalosti byly umocněny skutečností, že existují také různé metody, které mohou být použity pro výpočet každého z výše uvedených multiplikátorů.

(Cooper, Gilbert, Fletcher, Wanhill, 1998: 133)

3.5 Marketing

3.5.1 Vymezení marketingu

Americká marketingová asociace (1985) uvádí, že marketing je proces plánování a provádění koncepce, tvorby cen, marketingové komunikace a rozšiřování myšlenek,

výrobků a služeb za účelem vyvolání směny, uspokojující požadavky jednotlivců i organizací. (Hesková a kol., 2003:8)

Boučková (2003:3) definuje marketing jako proces, v němž jednotlivci a skupiny získávají prostřednictvím tvorby a směny produktů a hodnot to, co požadují. Obsahem tohoto procesu je poznání, předvídání, stimulování a v konečné fázi uspokojení potřeb zákazníka tak, aby byly současně dosaženy i cíle organizace.

Marketing je společenský a řídicí proces, jehož pomocí jednotlivci a skupiny získávají to, co chtějí a potřebují, prostřednictvím vytváření a výměny výrobků a hodnot s druhými. (Horner, Swarbrooke, 2003:29)

Jakubíková definuje marketing jako společenský a manažerský proces, jehož prostřednictvím uspokojují jednotlivci a skupiny své potřeby a přání v procesu výroby a směny produktů a hodnot. Marketing je jednou z činností vykonávaných organizacemi a sadou procesů pro vytváření, sdělení a poskytnutí hodnoty zákazníkům a pro řízení vztahů se zákazníky takovým způsobem, z něhož má prospěch organizace a zájmové skupiny s ní spojené. (Jakubíková, 2009:44)

Dle Királ'ové (2003:13) je marketing analýza, plánování, implementace a kontrola pozorně formulovaných programů vytvořených za účelem dobrovolné výměny hodnot s vybraným segmentem trhu v zájmu dosažení cílů organizace.

Morrison (1995:16) definuje marketing jako plynulý proces probíhající v dílčích krocích, prostřednictvím něhož management v odvětví pohostinství a cestovního ruchu plánuje, zkoumá, naplňuje, kontroluje a vyhodnocuje činnosti navržené k zajištění jak zákaznických potřeb a skrytých přání, tak i cílů své vlastní organizace.

3.5.2 Marketingový výzkum

Dle Americké marketingové asociace je marketingový výzkum systematickým sběrem, zaznamenáváním a vyhodnocováním údajů o problémech spojených s marketingem zboží a služeb. (Morrison, 1989:133)

Marketingový výzkum zahrnuje zkoumání jevů a vztahů na trhu, vliv marketingových nástrojů na změnu marketingového prostředí. Specifičnost je dána právě výzkumným charakterem celého procesu shromažďování, zpracování, analýzy a interpretace dat. (Hesková a kol., 2003:61)

Marketingový výzkum spočívá ve specifikaci, shromažďování, analýze a interpretaci informací, které slouží jako podklad pro rozhodování v procesu marketingového řízení. (Zbořil, 1998:7)

Marketingový výzkum je podle Příbové (1996:11) součástí procesu marketingového řízení podniku. Sám o sobě, bez vazby na ostatní marketingové činnosti, prostřednictvím kterých jsou realizovány jeho výsledky, by neměl smysl, ale platí to i opačně: bez marketingového výzkumu si nelze představit úspěšné marketingové řízení.

Dle Foreta a Stávkové (2003:13) poskytuje marketingový výzkum informace pomáhající marketingovým manažerům rozpoznávat a reagovat na marketingové příležitosti a hrozby. Zahrnuje plánování, sběr a analýzu dat, která jsou relevantní pro marketingové rozhodování a komunikaci výsledků této analýzy řídicím pracovníkům.

Kotler (2001) definuje marketingový výzkum jako systematické určování, shromažďování, analyzování a vyhodnocování informací týkajících se určitého problému, před kterým firma stojí. Svobodová (1994) pak například dodává, že se jedná o cílevědomý proces, který směřuje k opatření určitých konkrétních informací, které nelze získat jinak. Je základním předpokladem uplatňování marketingového přístupu k řízení firmy ovlivňované proměnlivým marketingovým prostředím.

(Kozel a kol., 2006:48)

Dle Boučkové (2003:51) je marketingový výzkum sběr, analýza a zobecnění informací o trhu produktů (výrobků, služeb, idejí) sloužících k marketingovému rozhodování. Klíčovými prvky systému výzkumu trhu jsou: spotřebitel a zákazník, výrobek a prostředí (konkurence, ekonomika, technický rozvoj, moderní trendy).

3.5.3 Fáze marketingového výzkumu

1. Definování problému, určení cíle a přínosu výzkumu

Základní fází výzkumu trhu je příprava projektu, v němž musí být jasně definován: cíl výzkumu, tj. problém a jeho základní charakter, metodický postup, základní výstupy výzkumu, technické, finanční a personální zajištění výzkumu a časový harmonogram.

(Boučková, 2003:60)

Přesné definování problému umožňuje zvolit takové postupy, které v závěrečné

fázi přinesou data využitelná v rozhodovacích procesech podniku. Součástí kvalitní přípravy výzkumu je i vyslovení hypotéz, předpokladů o povaze zjišťovaných vztahů. Hypotézy by měly výzkum buď potvrdit, nebo vyvrátit. (Hesková a kol., 2003:61)

Cíle výzkumu jsou dány účelem výzkumu a pomocí tzv. programových otázek by měly jasně definovat, co má být výzkumem zjištěno. Smyslem takové definice je především zefektivnit jednotlivé činnosti při řešení výzkumného problému. Dobře definovat cíl znamená především: určit řešení problému; navrhnout, kde hledat informace a současně určit, kde informace nehledat, abychom šetřili čas i námahu; najít alternativní řešení, specifikovat, které údaje shromažďovat. (Kozel a kol., 2006:73)

Stanovení problému a výzkumných cílů je vodítkem pro celý výzkumný proces. Manažer a analytik by měli vytvořit prohlášení v písemné formě, aby si byli jisti, že se shodují v otázkách záměru a očekávaných cílů daného výzkumu. (Kotler, 2004:229)

2. Zdroje dat

V projektech marketingového výzkumu se obvykle pracuje se dvěma zdroji dat: sekundárními a primárními. Základní rozdíl mezi těmito zdroji dat vychází z účelu, ke kterému byla data shromážděna. Sekundární data byla sebrána k jinému účelu, než je řešený projekt. Jsou přístupná veřejně buď zdarma, nebo za úplatu. Primární data jsou shromažďována nově, na míru řešeného projektu. Patří zadavateli výzkumu, který je sám pořídil nebo nechal pořídít. (Příbová, 1996:35)

Dle Heskové (2004:34) jsou sekundární údaje výchozím bodem výzkumných prací a jejich nezanedbatelnou výhodou jsou nízké náklady a rychlost jejich získávání. Potřebné údaje nemusí být k dispozici, nebo mohou být poněkud zastaralé, neúplné či nespolehlivé. V tomto případě se přikračuje ke sběru primárních dat. Primární údaje bývají vzhledem k řešenému problému významnější než sekundární a jejich sběr je nákladnější. Obvyklý postup při získávání primárních údajů začíná předběžným dotazováním jednotlivců nebo skupin, s cílem získat rámcovou představu o postojích. Na základě těchto informací lze pak sestavit podrobný postup a metody získávání primárních dat v terénu.

Analýza situace je důležitá především tehdy, když výzkumník nemá zkušenosti s řešením daného problému nebo zadavatel potřebuje znát informace z oblastí, které

sám nezná. V rámci analýzy situaci bychom měli nejprve hledat sekundární informace, abychom se přesvědčili, zda by nebylo možné problém vyřešit bez náročnějšího a dražšího shromažďování informací primárních. (Kozel a kol., 2006:77)

3. Metody a techniky sběru dat

Jde o způsob sběru primárních dat umožňující evidovat výskyt jevů i chování lidí, ale také zjistit jejich názory, postoje a motivy. Základní tři techniky marketingového výzkumu představují dotazování, pozorování a experiment. Dotazování patří k nejrozšířenějším postupům marketingového výzkumu. Uskutečňuje se pomocí nástrojů (dotazníků, záznamových archů) a vhodně zvoleného kontaktu s nositelem informací. Tento kontakt může být přímý, bezprostřední, jako je tomu v případně písemného zodpovídání otázek, nebo může být naopak zprostředkovaný tazatelem, vstupujícím mezi výzkumníka a respondenta, jako je tomu při osobním (ústním) dotazování, včetně telefonického dotazování. (Foret, Stávková, 2003:32)

Při sběru primárních dat mohou být použity tyto základní metody:

a) pozorování

- **Osobní**, kde pozorovatelem je člověk
- **Mechanické**, kde člověka doplňují nebo nahrazují různá technická zařízení – filmová kamera, audiometr, psychogalvanometr, tachistoskop, peplemetr

b) dotazování (šetření)

- **Písemné dotazování**
- **Osobní dotazování**
- **Telefonické dotazování**
- **Elektronické dotazování**

c) experimentální výzkum, kdy experiment lze rozdělit na:

- **Laboratorní**
- **Terénní**

d) kvalitativní výzkum

- **Psychologická explorace**
- **Skupinový rozhovor**

(Hesková, 2004:34)

4. Určení velikosti výběrového souboru

Respondent nás nikdy nezajímá jako konkrétní osoba, ale jako zástupce určité společenské skupiny. Objektem výzkumu se může stát jakýkoli sociální útvar s řádně vymezenými základními časovými a prostorovými souřadnicemi. Jednotkami souboru tedy mohou být nejen jednotlivci (osoby), ale i skupiny (rodina, domácnost, pracovní skupina, organizační útvar, školní třída atd.). Soubor všech jednotek, shodně vymezených z hlediska účelu našeho šetření, se nazývá základní soubor. Dospějeme k němu vyčerpávajícím šetřením všech jednotek. Vyčerpávající šetření je finančně a časově velmi náročné, zvláště u velkých základních souborů. Jeho vypovídací hodnota tím, že podrobíme šetření každou jednotku, nemusí být vždy vyšší. Typickou ukázkou vyčerpávajícího šetření je sčítání lidu, volební výsledky či určité formy výkaznictví. Nevycherpávající šetření (výběr) je častěji používaným typem šetření. Předpokládá se vyšetření pouze určitého vzorku jednotek. Šetření je zpravidla méně finančně i časově náročné. Nevýhodou je, že získané informace a vypočítané charakteristiky se vztahují pouze k výběrovému vzorku jednotek a je třeba dodatečně provádět jejich zobecnění na celý základní soubor. (Foret, Stávková, 2003:52)

Volba základního souboru nositelů dat a velikost výběrového souboru výrazně ovlivňuje spolehlivost získaných dat a náklady na marketingový výzkum. Hesková a kol. (2003:64) uvádí následující výběr vzorku: **Náhodný výběr**, který se provádí, když nejsou žádné znalosti o základním souboru, nebo je znám jen jeho rozsah. Spočívá v tom, že každá jednotka celkového souboru má stejnou možnost, aby se dostala do výběru. **Kvótní výběr** se provádí tehdy, pokud jsou o základním souboru dostatečné informace, a spočívá v tom, že se vybírají záměrně jednotky charakteristické pro daný soubor.

5. Sběr dat

Vzhledem k zapojení nových spolupracovníků a jejich významu, je důležité sběr údajů vhodně zorganizovat, abychom získali správné údaje. To znamená, nejprve nové spolupracovníky důkladně připravit na jejich novou práci a poté koordinovat a řídit všechny jejich činnosti. Kromě toho je potřeba jim připravit odpovídající zázemí, především informační servis a dostatek podkladů a dalších důležitých materiálů.

(Kozel a kol., 2006:85)

Marketingoví výzkumníci mohou při sběru primárních informací použít dva základní nástroje a to dotazníky a technická zařízení. **Dotazníkem** je formulář, určený k pokud možno přesnému a úplnému zaznamenávání zjišťovaných dat. Otázky je možné klasifikovat do skupin podle účelu v dotazníku, podle vztahu k obsahu a dle variant odpovědí. **Technická zařízení** se v oblasti marketingového výzkumu používají zřídka. Pro měření zájmu respondenta nebo jeho emocí lze použít galvanometry. Galvanometr je schopen zaznamenat i nepatrné zvýšení potivosti respondenta v důsledku zvýšeného zájmu o nějaký atribut. (Hesková a kol., 2003:65)

Při tvorbě dotazníku je třeba dávat si pozor na jeho správné složení. Špatné sestavení dotazníku může zpochybnit získané informace a výsledky nemusí potom odpovídat potřebám a cílům výzkumu. Dobrý dotazník by měl na první pohled vyhovovat dvěma hlavním požadavkům: účelově technickým, tj. takové sestavení a formulování otázek, aby mohl dotazovaný co nejpřesněji odpovídat na to, co nás zajímá a psychologickým, tj. vytvoření podmínek, prostředí, okolností, které by co nejvíce pomáhaly tomu, aby se mu tento úkol zdál snadný, příjemný a žádoucí, chtěný. Jde o to, aby respondent odpovídal stručně a pravdivě. (Foret, Stávková, 2003:33)

6. Zpracování a analýza dat

Když shromáždíme požadovaný objem údajů, provedeme nejprve jejich kontrolu a úpravu, teprve potom se pustíme do vlastní analýzy a interpretace výsledků. Vstupem pro analýzu se údaje stávají až po jejich zpracování pomocí výpočetní techniky.

Nejprve prověříme dvě vlastnosti shromážděných údajů, které mohou významně ovlivnit další výzkumnou práci: validita údajů – přesnost a reliabilita údajů –

spolehlivost a pravdivost. První je kontrola úplnosti a čitelnosti. Rozhodujeme se, zda budeme kontrolovat všechny údaje (dotazníky) nebo vybereme náhodně jen některé. Pokud není zpracováván mnohatisícový vzorek respondentů, měli bychom prověřit všechny údaje. Pouze taková kontrola nám zaručí nezkreslení výsledných výstupů výzkumu. Logická kontrola zkoumá, zda respondent odpovídal pravdivě a tazatel sběr údajů skutečně prováděl. (Kozel a kol., 2006:8)

Jakmile byly marketingovým výzkumem zjištěny a shromážděny potřebná data, je dalším krokem jejich zpracování a analýza. Úprava dat spočívá v jejich prověření z hlediska úplnosti a přesnosti, v doplnění chybějících dat formální povahy a ve vyloučení dat zjevně nesprávných. Především je nezbytné prověřit validitu dat, to znamená, zda skutečně vyjadřují to, co vyjadřovat mají. Analýza údajů obvykle začíná analýzou každé jednotlivé otázky nebo hodnoty znaku zkoumaných jednotek. K numerickému popisu sumarizovaných údajů se používá řada statistických metod a přístupů. (Hesková a kol., 2003:67)

7. Zpracování a prezentace závěrečné zprávy

Při zpracování závěrečné zprávy je třeba se především znovu vrátit na začátek celého výzkumného procesu, kde jsme společně se zadavatelem definovali problém a cíl výzkumu. Je to zásadní krok, protože pouze tak lze dosáhnout provázanosti jednotlivých částí výzkumné zprávy a především docílit stavu, kdy komunikované výsledky výzkumu budou přesně odpovídat požadovaným cílům. (Kozel a kol., 2006:105)

Marketingoví pracovníci, zabývající se výzkumem trhu, musejí nyní získané údaje zpracovat, formulovat závěry a předložit je managementu. Neměli by se pokoušet zahltit manažery množstvím čísel a statistik. Je třeba, aby předložili důležité údaje, které budou mít zásadní význam při rozhodování managementu. (Kotler, 2004:247)

Stylisticky propracovaný text by měl být provázen přehlednými tabulkami, grafy a diagramy. Cílem není ohromit vedoucí pracovníky množstvím údajů, ale předložit pouze ta zjištění, která jsou důležitá pro marketingové strategické rozhodování. (Hesková a kol., 2004:36)

Obecnými požadavky na provedení závěrečné zprávy jsou srozumitelnost, definice odborných termínů, jasné popisy grafů, tabulek a uvedení pramenů. (Příbová, 1996:132)

4 Cíl a metodika

4.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy provést komparaci nabídkové strany cestovního ruchu ve zvolených městech (Třeboň, Vodňany).

Vedlejšími cíly je stanovení multiplikačního efektu cestovního ruchu a analýza dopadu cestovního ruchu na region.

4.2 Metodika práce

Diplomová práce se skládá ze tří, na sebe navazujících částí:

1) Analytická část

V této části byla nejprve vymezena potřebná literatura a prostudovány odborné publikace, na jejichž základě byla zpracována literární rešerše.

Následně byla provedena situační analýza obou zvolených měst, která vedla ke zjištění nabídky cestovního ruchu v těchto městech. Byl popsán multiplikační efekt cestovního ruchu.

Dále následovala příprava terénního šetření, která zahrnovala sestavení dotazníku, provedení pilotního výzkumu na malém vzorku a korekce zjištěných nedostatků.

2) Syntetická část

V této části bylo provedeno terénního šetření a jeho vyhodnocení. Terénní šetření bylo realizováno ve městě Třeboň. Šetření probíhalo formou osobního dotazování, v rámci kterého byly kladeny otázky uvedené v dotazníku. Byla tak zajištěna velká pravděpodobnost správnosti vyplněných dotazníků. V dotazníku byly použity jak otázky uzavřené, tak polootevřené s možností vlastní odpovědi. V rámci hodnocení ubytovacích a stravovacích služeb byla použita též stupnice známek.

3) Aplikační část

V poslední části práce byly na základě výsledků terénního šetření vyhodnoceny hypotézy a navržena optimalizace stavu pro zlepšení stávající situace. Na základě zjištěných výsledků byl navržen produktový balíček.

4.3 Hypotézy

Hypotéza je vědecký předpoklad, který splňuje určité metodologické požadavky. Vyžaduje potvrzení prostřednictvím příslušných výzkumů.

Hypotézy mohou být navrženy také na základě výsledků pilotní studie, předvýzkumného šetření. Hypotézu chápeme jako předběžnou domněnku. Hodnověrnost hypotézy je podmíněna získáním dalších důkazů, faktů, argumentů či potvrzení pravdivosti. Má-li být hypotéza potvrzena, musí odpovědět na všechna stanovená fakta a tvrzení. Pro danou výzkumnou otázku můžeme formulovat i několik hypotéz.

Hypotéza představuje logický důsledek teorie, která se vztahuje k takovému stavu skutečnosti, který je možné pozorovat. Když není teorie, není hypotéza. Úkolem hypotézy není usměrňovat myšlenkový proces, ale umožnit verifikaci teorie.

(Kutnohorská, 2009:50)

V diplomové práci byly stanoveny tyto hypotézy:

1. Obecná hypotéza

Třeboňsko disponuje pestřejší nabídkou služeb cestovního ruchu než je nabídka Vodňanska.

2. Vedlejší hypotéza

Město Třeboň navštěvují převážně lázeňští hosté.

5 Situační analýza města Třeboň

Situační analýza slouží jako základ pro vypracování strategie i vlastních rozvojových programů města. Slouží rovněž jako nástroj informování interních a externích partnerů obce. (Janečková, Vašítková, 1999:121)

5.1 Vymezení destinace

5.1.1 Charakteristika Třeboně

Krajina Třeboňska s unikátní sítí rybníků, rozlehlými borovými lesy, vzácnými rašeliništi, historickým městem Třeboň a zachovalou vesnickou architekturou patří mezi nejkrásnější oblasti jižních Čech. Díky mimořádně cenným přírodním lokalitám byla na podstatné části Třeboňské pánve vyhlášena Chráněná krajinná oblast Třeboňsko, která je současně i biosférickou rezervací. Třeboňsko nabízí velké množství významných kulturních a technických památek, o jejichž hodnotě mimo jiné svědčí kandidatura Třeboňského rybníkářského dědictví do světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. (<http://www.trebonsko.cz/kategorie/charakteristika-trebonska>)

5.1.2 Historie Třeboňska

Původní močálovitou krajinu Třeboňské pánve s rozlehlými lesy po staletí protínaly pouze nečetné obchodní stezky. První zmínky o osídlení oblasti sahají až do 12. století, kdy na jedné z těchto stezek vznikla malá osada či dvorec – budoucí město Třeboň. K prvním majitelům rozlehlého území patřil podnikavý Vítek z Prčic z rodu Vítkovců, který jej získal přímo od krále za zásluhy.

V roce 1366 se vlastníky třeboňského panství stali bratři z Rožmberka, za jejichž vlády nabylo město Třeboň i celé panství významu i bohatství. Páni z Rožmberka založili klášter v Třeboni, v roce 1376 bylo Třeboni uděleno právo měst královských a v roce 1378 byla od krále Karla IV. získána výsada na dovoz soli. Je to také období, kdy byli na Třeboňsku zakládány první rybníky (např. rybník Dvořiště – r. 1367).

Výrazný rozvoj zažilo Třeboňsko v druhé polovině 15. století za působení Petra IV. z Rožmberka (1462 - 1523), který velmi podporoval hospodářské podnikání na svém panství, zejména pak rybníkářství. V jeho službách sloužil Štěpánek Netolický, který

jako první vložil do budování rybníků na Třeboňsku systém. Jeho nejslavnějším dílem je umělý kanál Zlatá stoka.

Největšího rozkvětu dosáhlo Třeboňsko v 16. a na začátku 17. století za vlády posledních Rožmberků, bratrů Viléma z Rožmberka (1535 - 1592) a Petra Voka z Rožmberka (1539 - 1611). Velkou zásluhu na tomto hospodářském rozmachu měl regent třeboňského panství, Jakub Krčín z Jelčan, který zde kromě dalších rybníků vybudoval vrchnostenské pivovary, zemědělské dvory a ovčiny, panské mlýny či sklářské hutě.

Krátce po smrti posledního Rožmberka Petra Voka v roce 1611 postihlo obyvatele třeboňského panství na desítky let strádání, jehož předzvěstí byl velký požár v Třeboni v roce 1618. Město Třeboň i pozemky přešli dědictvím na Švamberky, ti je však záhy ztratili pro účast na stavovském povstání a tak se celé panství dostalo do rukou rodu Habsburků. V době 30. války zažilo město několik vojenských útoků a na celém panství vznikly značné škody. Další ranou byla velká morová epidemie v roce 1640.

V roce 1660 se vlastníkem Třeboně a přilehlých pozemků stal kníže Jan Adolf ze Schwarzenberku. Panství se jen pomalu začalo vzpamatovávat z válečných ran, navíc město Třeboň bylo opakovaně postiženo požáry. V 80. letech 19. století vzniká jedna z nejvýznamnějších památek Třeboňska – Schwarzenberká hrobka. Druhá polovina 19. století je i obdobím, kdy bylo opět oživeno hospodaření na třeboňských rybnících a to především zásluhou Josefa Šusty. Rod Schwarzenberků působil na třeboňském panství až do 2. světové války.

Na Třeboňsku se do současnosti díky důmyslným krajinářským a vodohospodářským úpravám našich předků zachovaly výjimečné přírodní i technické památky. Například se zde dodnes zachovaly rybníční soustavy v takové podobě, v jaké existovaly už na přelomu 16. a 17. století.

Nejvýznamnější technické a kulturní památky Třeboňska jsou pod názvem Třeboňské rybníkářské dědictví od roku 2003 na čekací listině seznamu světového dědictví UNESCO. Mimořádné přírodní hodnoty vedly k zařazení Třeboňska do sítě biosférických rezervací v roce 1977 a vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko v roce 1979. (<http://www.trebonsko.cz/historie-trebonska>)

5.1.3 Chráněná krajinná oblast Třeboňsko

Chráněná krajinná oblast Třeboňsko byla zřízena výnosem Ministerstva kultury ČR ze dne 15.11.1979 pod č. j. 22737/79. Představuje mimořádnou oblast mezi našimi velkoplošnými chráněnými územími především tím, že se jedná o jedno z mála území vyhlášených v rovinnaté krajině, která byla po staletí ovlivňována a kultivována člověkem. Přesto se zde zachovaly mimořádně cenné přírodní hodnoty. Na mnoha místech lze ještě hovořit o harmonické krajině, kde jsou lidské aktivity v určité rovnováze s přírodou. Pro své kvality je Třeboňsko i jednou z šesti českých biosférických rezervací vyhlášených v rámci programu Člověk a biosféra (Man and Biosphere – MAB) UNESCO, a to již od roku 1977. Svým charakterem může sloužit jako modelové území pro hledání souladu mezi zájmy ochrany přírody a krajiny a hospodářskými aktivitami respektujícími přírodní podmínky a ekologickou únosnost území. (<http://www.trebonsko.cz/chko-trebonsko>)

5.2 Primární nabídka

Komponenty primární nabídky cestovního ruchu jsou utvářejícími podmínkami pro uspokojování potřeb a požadavků návštěvníků destinace. (Királ'ová, 2003:16)

Primární nabídka cestovního ruchu zahrnuje základní složky produktu „destinace cestovního ruchu“, a to přírodní, kulturně-historický a kulturně-společenský potenciál. (Királ'ová, 2003:40)

5.2.1 Přírodní potenciál

Přírodní potenciál destinace představuje soubor podmínek, které jsou významným činitelem a vnějším motivačním faktorem determinujícím účast na cestovním ruchu. Patří k rozhodujícím činitelům rozvoje cestovního ruchu v destinaci.

(Királ'ová, 2003:40)

Geomorfologie

Území Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko náleží podle geomorfologického členění do provincie Česká vysočina a Českomoravské soustavy, na kterou při jižním okraji Chráněné krajinné oblasti navazuje Šumavská soustava. Většina území potom patří do oblasti Jihočeských pánví, do celku Třeboňská pánev. V západní sedimentární

části Třeboňské pánve se projevuje převážně plochý reliéf podcelku pánve Lomnické, ve východní části (na pevném skalním podloží tvořeném horninami krystalinika) se projevuje zvlněný reliéf Kardašorečické pahorkatiny. Třeboňská pánev má mírný sklon od jihu k severu. Od níže položené pánve Českobudějovické ji odděluje vyvýšený Lišovský práh. Nadmořská výška území se pohybuje od 421 do 550 metrů nad mořem. Východní okraj Chráněné krajinné oblasti na východ od Lužnice podél příhraniční oblasti s Rakouskem patří v téže provincii a soustavě již k oblasti Českomoravská vrchovina, do celku Javořická vrchovina.

(<http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840>)

Hydrologie

Přírozenou osou území Chráněné krajinné oblasti a tokem odvodňujícím podstatnou část Třeboňské pánve je řeka Lužnice. Délka toku v oblasti je 75 km, přičemž v horní části až po rybník Rožmberk bohatě meandruje. V této části se rovněž nachází přes 500 trvale zvodnělých tůní a starých meandrů. Dalším relativně větším tokem je řeka Nežárka, odvodňující v délce 34 km severovýchodní část Chráněné krajinné oblasti. Průměrný průtok Lužnice nad soutokem s Nežárkou je 5,09 m³/s, Nežárky nad soutokem 6,48 m³/s. Kvalita vody kolísá dle různých parametrů a na různých úsecích toků mezi 3. a 5. třídou čistoty vody (znečištění z Rakouska, z Třeboně, ze zemědělských a rybářských provozů a z Jindřichova Hradce).

Další významnější vodní toky jsou Dračice (12 km) a Koštěnický potok (10 km). Vedle těchto přírodních toků je pro Třeboňsko charakteristická nesmírně složitá síť umělých stok a kanálů. Slouží k vypouštění a napájení rybníků, které jsou charakteristickým krajinným fenoménem oblasti a základem tradičního třeboňského rybářství založeného na chovu kaprů. Nejznámější umělé kanály jsou Nová řeka (13,5 km) a Zlatá stoka (47 km).

Z 465 rybníků na území Chráněné krajinné oblasti o celkové rozloze 7484 ha je největší Rožmberk o rozloze 658 ha (vodní plocha 489 ha). Další významné rybníky jsou: Horusický velký, Záblatský, Svět, Opatovický, Kaňov, Velký Tisý, Hejtman, Staňkovský. Celkem tvoří rybníky 16 rybníčních soustav (např. Nadějská, Chlumecká).

Většina rybníků pochází z 16. století, kdy na Třeboňsku působili významní rybníkáři Štěpánek Netolický, Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan a Mikuláš Ruthard z

Malešova. Téměř 85% rybníků je v současnosti ve vlastnictví a.s. Rybářství Třeboň. Díky intenzivnímu hospodaření se jedná u velkých rybníků převážně o eutrofní až hypertrofní nádrže.

(<http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840>)

Pedologie

Půdní poměry Třeboňské pánve se výrazně odlišují od obdobně utvářených celků. V rámci Čech jde o nejrozsáhlejší území, kde se jako půdotvorný substrát uplatňují především nezpevněné předkvartérní sedimenty na úkor obvyklých zvětralin pevných hornin, případně kvartérních pokryvů. Třeboňsko je největším souvislým areálem semihydromorfních a hydromorfních půd v Čechách. Rozšířené jsou pseudogleje a gleje. Organogenní (zejména rašelinné) půdy jsou zde z celých Čech nejpočetnější a vytvářejí plošně největší souvislé celky. Vedle severočeské pískovcové oblasti je Třeboňsko druhým nejvýznamnějším územím s častým zastoupením hnědých půd (kambizem) v relativně nízké nadmořské výšce. Území se rovněž vyznačuje i hojným zastoupením extrémně lehkých půd na písčitém podloží. Vzhledem k charakteru geologického podloží s výrazným nedostatkem účinných dvojmocných bází (vápník, hořčík) a obecně nízkým obsahem živin bylo Třeboňsko původně územím velkoplošně oligotrofním (chudým živinami). Celá oblast byla dosycována živinami ze zemědělské a rybářské činnosti až v posledních desetiletích, kdy dochází k postupné plošné eutrofizaci (zvyšování obsahu živin - dusíku a fosforu) původně chudých půd a vod. Nízká přirozená úrodnost písčivých, jílovitých a rašelinných půd nepříliš vhodných pro zemědělské využití je také příčinou toho, proč na Třeboňsku zůstaly až do dnešní doby zachovány v rovinnaté krajině v relativně nízké nadmořské výšce rozsáhlé souvislé lesní celky i rybníční soustavy.

(<http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840>)

Klimatické poměry

Z hlediska klimatické rajonizace patří většina území Třeboňska do mírně teplé a mírně vlhké oblasti s mírnou zimou typu pahorkatinového (typ B3). Na okrajích sem zasahuje typ B5 (mírně teplý, mírně vlhký, ale vrchovinný). Převládají západní a jihovýchodní větry.

Celkově je klima Třeboňska, zejména jeho pánevní části, do určité míry specifické

a odlišuje se od okolních oblastí, což je způsobeno polohou a geomorfologií území i velkým zastoupením vodních ploch. Průměrná roční teplota je zde vyšší než by odpovídalo nadmořské výšce, je zde delší i skutečná délka slunečního svitu. Častý je výskyt vydatných srážek v letním období. Pro Třeboňskou pánev je charakteristický častý výskyt inverzních situací s bezvětřím, kdy dochází zejména v chladnější části roku k delším obdobím se stagnací vzdušných mas v pánvi. V těchto situacích se vyskytují rovněž časté mlhy. Nepříznivý vliv inverzních situací s nedostatečnou ventilací nemá na Třeboňsku naštěstí tak silný vliv na znečištění ovzduší, neboť se zde vyskytuje velmi málo větších emisních zdrojů. Případné problémy mají lokální charakter, např. v centrech obcí s lokálním vytápěním na pevná paliva nebo v bezprostřední blízkosti zatíženějších komunikací.

(<http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840>)

Rybníkářství na Třeboňsku

Kraj v povodí horní a střední Lužnice stál díky nepříznivým přírodním podmínkám dlouho stranou zemědělské kolonizace, která se rozvíjela v okolních oblastech podél Vltavy a Dunaje. Močálovitou a většinou zalesněnou krajinu protínaly po tisíciletí jen nečetné obchodní stezky spojující hustěji zalidněné oblasti. Na jedné ze stezek vzniklo ve 13. století i město Třeboň. První zásadnější změnu ve využívání krajiny znamenal až rozvoj výstavby rybníků v Čechách. V okolí Třeboně byly nejstarší rybníky zakládány v době Karla IV. (Bošilecký v roce 1355, Dvořiště v roce 1367). V roce 1450 existovalo na Třeboňsku přibližně 20 rybníků o výměře 700 ha, a byly budovány další. Největšího rozmachu však dosáhla výstavba rybníků v 16. století. Toto období je spojené s osobností Štěpánka Netolického, který ve službách majitelů třeboňského panství Rožmberků vložil jako první do budování třeboňské rybníční soustavy systém. V roce 1520 dokončil stavbu Zlaté stoky, umělého kanálu, který přiváděl a dosud přivádí vodu z Lužnice do povodí drobnějších přítoků a vytvořil základ složitěho systému napájecích a odpadních stok zajišťujících dostatek vody pro rozlehlou rybníční soustavu. Sám pak založil a vybudoval některé známé rybníky jako Horusický, Káňov a Opatovický, nebo obnovil a zvětšil stávající jako Velký Tisý a Záblatský.

Současníkem a pokračovatelem Štěpánka byl Mikuláš Ruthard z Malešova, který ve službách majitelů chlumeckého panství Krajířů z Krajku založil a vybudoval

soustavu rybníků v okolí Lutové a Chlumu u Třeboně. Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan převzal už dobře a účelně uspořádané rybníční hospodářství, aby je řídil a rozšiřoval ve službách Rožmberků až do roku 1590. K jeho nejznámějším dílům patří rybníky Svět a Rožmberk a Nová řeka, která odvádí povodňové vlny na Lužnici do povodí Nežárky a chrání tak rožmberskou hráz.

Rybníkářství se na rašelinných a písčitých půdách Třeboňska stalo výnosným způsobem zkulturnění krajiny a díky nevhodným podmínkám pro zemědělství zde neproběhlo masové rušení rybníků, které v 17. a 18. století postihlo ostatní rybníkářské oblasti Čech. Dodnes se dochovaly rybníční soustavy v podobě, v jaké existovaly již na přelomu 16. a 17. století. Rybníky dnes pokrývají více než 10% plochy Chráněné krajinné oblasti a tvoří zde celkem 16 vodohospodářských soustav spadovaných z převážné většiny do povodí Lužnice a Nežárky.

Hlavním objektem chovu ryb je kapr obecný, jehož chov i věhlas má již dlouholetou tradici. Z vedlejších druhů ryb chovají rybáři zejména lína, štika, candáta, sumce a ve dvacátém století se rozšířil i chov býložravých druhů: amura bílého, tolstolobika bílého a tolstolobce pestrého.

(<http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840>)

5.2.2 Kulturně-historický potenciál

Kulturně-historický potenciál destinace tvoří uměle vytvořené, lokalizované složky produktu. Patří sem ty atraktivity cestovního ruchu, které svou hodnotou přitahují určitý okruh návštěvníků. (Királ'ová, 2003:42)

Nejvýznamnější památky Třeboňska je možné nalézt v jeho tradičním centru – ve městě Třeboni. Zachovalé jádro města s mnoha cennými historickými budovami je chráněno formou městské památkové rezervace. Mezi tyto důležité památky patří Státní zámek Třeboň, areál augustiánského kláštera s kostelem Panny Marie Královny a sv. Jiljí, malebné třeboňské náměstí s renesančními a barokními domy či městské brány. Další významnou architektonickou památkou Třeboňska, která se nachází nedaleko od břehu rybníka Svět, je Schwarzenberská hrobka.

(<http://www.trebonsko.cz/kulturni-pamatky>)

Náměstí v Třeboni

Přirozeným centrem celé městské památkové rezervace je náměstí, obklopené měšťanskými domy s renesančními a barokními štíty. Nejvýznamnějším objektem je stará radnice, z jejíž 31 metrů vysoké věže je krásný výhled do okolní krajiny. Radnice vznikla v 16. století přestavbou dvou shořelých domů. S přispěním císaře Ferdinanda III. byla k radnici později přistavena čtyřboká, 31 metrů vysoká věž s ochozem. V polovině 18. století bylo průčelí budovy ozdobeno freskami s rožmberským, schwarzenberským a městským znakem. Při přestavbě roku 1819 byl radniční dům zvýšen o druhé patro. Nyní se v něm nachází výstavní síň a městské muzeum (od roku 2008). V areálu bývalé radnice je také barokní divadlo J.K.Tyla, postavené v roce 1832. V tomto divadle vystupovala řada významných umělců, např. Antonína Dvořák a Ema Destinová. Dnes se zde v sezóně střídají umělci a divadelní soubory z celé republiky.

Uprostřed náměstí stojí renesanční kamenná kašna z r. 1569 od kameníka Jordana, v její blízkosti pak barokní mariánský sloup. Tato barokní památka je dílem kameníka Leopolda Huebera. Na náklady měšťanů Jana a Alžběty Pilsových byla roku 1780 zhotovena socha Panny Marie na štíhlém jehlanu, jež spočívá na trojbokém podstavci se sochami sv. Josefa, sv. Vojtěcha a sv. Alžběty.

(<http://www.trebonsko.cz/trebon-mesto>)

Státní zámek Třeboň

Renesanční zámek stojí na jihozápadní straně historického centra města. V těchto místech dříve stával panský dvorec, později přestavěný na kamenný hrádek, poprvé zmiňovaný roku 1374.

Roku 1366 město odkoupili od pánů z Landštejna jejich příbuzní, Rožmberkové, a založili zde augustiniánský klášter. Povýšili původní osadu na poddanské město, které se začalo rychle rozvíjet. Vok z Rožmberka se roku 1479 ujal vlády nad rožmberským majetkem a vybral si Třeboň za své sídlo. Podstatně rozšířil budovu v dnešním severozápadním nároží a Jindřich z Rožmberka nechal přistavět východní a západní křídlo.

Po požáru roku 1562 pověřil Vilém z Rožmberka stavitele Antonína Ericeru náročnými přestavbami hradu na renesanční zámek ve stylu italské módy. Přestavba probíhala v letech 1565 - 1575, kdy byl západní trakt prodloužen na jih, na

který navazoval spojovací trakt s bránou a věží a tím bylo uzavřeno vnitřní nádvoří.

V areálu zámku byl vybudován zámecký pivovar a sladovna.

Roku 1602 si Třeboň za své sídelní město vybral poslední vladař dominia rožmberského Petr Vok, který sem přesídlil s celým svým dvorem. Na přelomu 16. a 17. století stavitel Dominico Cometta rozšířil zámek o vnější nádvoří. V jihovýchodním křídle vznikly dva společenské sály zaklenuté vysokou zrcadlovou klenbou. Interiér jednoho z nich, tzv. Dvořanské světnice, vyzdobil malbami Tomáš Třebochovský. Stěny pokryl malovaným karmínovým závěsem se vzorem granátového jablka a nad něj umístil pás se 32 erby a jmény dvořanů Petra Voka z Rožmberka. Roku 1604 Petr Vok zakoupil dva domy vedoucí z náměstí ke klášteru, které nechal zbořit a v místě nechal vybudovat patrový dům pro obrazárnu a knihovnu. Stavba si vynutila zrušení původní tzv. Břilické brány.

Později přistavěl dnešní Budějovickou bránu. V letech 1606 - 1610 spojil budovu zámku s klášterem tzv. pavlačemi, postavenými na zdech městského opevnění. Na počátku 18. století byla tato pavlačová chodba nahrazena zděnou stavbou, tzv. Dlouhou chodbou.

Po smrti Petra Voka z Rožmberka získali Třeboň Švambergové. Petr ze Švamberka zamýšlel postavit na jihovýchodní straně vnějšího nádvoří evangelickou modlitebnu, jejíž stavba však nebyla nikdy dokončena. Tyto stavební práce vedl italský stavitel Paolo Sarcelli. Již roku 1621 bylo třeboňské panství za spoluúčast na stavovském povstání zkonfiskováno samotným císařem Ferdinandem II.

Stavební činnost na zámku opět ožila za nových majitelů, kterými se roku 1660 stali Schwarzenberkové. Roku 1712 zhotovil Jan J. Světecký kamennou kašnu s hlavami Turků, jimž klove oči havran. Kašna s motivem schwarzenberského znaku byla zhotovena podle návrhu architekta Pavla Ignáce Bayera.

V západní části vnějšího nádvoří vznikla v letech 1663 - 1666, na místě bývalého zámeckého pivovaru, barokní budova, která sloužila správě schwarzenberského panství. Jedinou větší úpravou vnitřního zámku byla přestavba západního křídla s předsunutým výběžkem, tzv. Císařským křídlem, do zahrady v letech 1859-1860. Po pozemkové reformě ve 20. letech 20. století byla Schwarzenberkům vyvlastněna podstatná část jejich velkostatku. Z třeboňského panství jim zůstala pouze budova zámku, která byla

v letních měsících pronajímána jako hotel.

Roku 1940 zámek zabralo gestapo a škola nacistického letectva. Po válce roku 1945 byla na zámek dosazena Národní správa a v roce 1947 byl zámek zestátněn zvláštním zákonem Lex Schwarzenberg, stejně jako zámek Hluboká, Krumlov aj.

Podstatnou část zámku užívá Státní oblastní archiv Třeboň, který náleží k nejstarším archivům svého druhu v ČR. Jeho úkolem je pečovat o Jednotný archivní fond na jihu Čech. Soubory archiválií, svěřeného archivu do trvalé péče, představují velké archivní bohatství, zachycující vývoj společnosti od počátku 13. stol. do současnosti. Archiv není přístupný prohlídkám, jeho fondy lze studovat v badatelně ústavu po předchozím ohlášení.

Zámek je veřejnosti přístupný v návštěvní době dle vybrané sezóny, vždy mimo pondělí. Zámek nabízí tři prohlídkové trasy, z nichž trasa A zahrnuje Dvořanskou světnici, Jídelnu, Přípravnu, Knihovnu a jiné, trasa B zahrnuje Předpokoj, pracovnu, salon a ložnici knížete a kněžny a trasa C nabízí prohlídku Konírny, Psí kuchyně a Kasemat.

Obrázek 1: Státní zámek Třeboň

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/zamek-trebon>

Třeboňský pivovar

Vaření piva má v Třeboni tradici, která sahá až do roku 1379. Nynější pivovar vznikl přestavbou z původní rožmberské zbrojnice na panský schwarzenberský pivovar počátkem 18. století. Postupem doby však pivovar přestával stačit poptávce po svém produktu, takže jej majitelé opakovaně rozšiřovali až do nynější velikosti a podoby. Pivo Regent se vaří tradiční technologií, v pivovarské pivnici je možno ochutnat kromě tradičního světlého a tmavého ležáku i kvasnicové pivo, v letních měsících je u pivovaru otevřena terasa. Na objednání je možná i prohlídka pivovaru, která je vyhledávána zejména turisty. Návštěvníci zde mohou slyšet zajímavý výklad o vaření

piva v podání odborníka. V ceně prohlídky je i ochutnávka piva a dárkové balení tří lahví piva 0,33 litru. (<http://www.pivovar-regent.cz>)

Zámeček ve Stráži nad Nežárkou

Původní hrad, který ve Stráži nad Nežárkou vystavěli Vítkovci, byl po požáru v roce 1570 částečně opuštěn. Dnešní podoba zámku je určena především barokní přestavbou z r. 1715. Z hradu se dochovala v podstatě jen okrouhlá věž s břitem. V letech 1914 - 1930 vlastnila objekt slavná česká pěvkyně Ema Destinová. Dnes je zámek v soukromých rukou a je zpřístupněn veřejnosti.

Obrázek 2: Zámeček ve Stráži nad Nežárkou

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/zamecek-ve-strazi-nad-nezarkou>

Zámek Jemčina

Tato národní kulturní památka, stojí nedaleko Nežárky při jihovýchodním okraji rozsáhlého Jemčinského polesí. Již v r. 1384 se v těchto místech připomíná Nový dvůr, později – podle vrat u jezu v blízké řece – nazývaný Jemčina. Slavatové při něm kolem r. 1670 založili hřebčín, hrabě Prokop Vojtěch Černín tu dal v r. 1748 postavit barokní zámeček s kaplí podle projektu A. Luraga. Dnešní pozdně barokní vzhled získal zámek ve 2. polovině 18. stol. Nejlépe dochovaná je zde kaple sv. Jana Nepomuckého z r. 1769, která je díky své freskové výzdobě nejcennější částí zámku.

Jemčina a přilehlá velká obora prosluly parforsními hony (štvanice) na jeleny a daňky, které zde v letech 1790 - 1821 pod vedením lesmistra Jiřího Wachtela pořádal Jan Rudolf Černín. Tyto hony inspirovaly Aloise Jiráska k napsání povídky Záhořanský hon.

Hony se konaly i později až do roku 1922, kdy velká vichřice velkou část lesa zničila. Za 1. republiky sloužil zámek jako letní sídlo pro hosty majitelů, zčásti i k ubytování lesních zaměstnanců. Později jej převzala armáda, která sem umístila útvar raketového vojska. V této době byl z velké části zničen přilehlý park, ale

k devastaci vlastního zámeckého objektu paradoxně došlo až po odchodu armády v roce 1992.

V roce 2002 zahájil nový majitel celkovou rekonstrukci a již v následujícím roce byl zámek opět otevřen veřejnosti.

Na silnici od Jindřichova Hradce stojí krásné sochy sv. Šebestiána a sv. Tekly z roku 1772. O jednu alej blíže k J. Hradci je pomníček lesního rady Jiřího Wachtela.

Obrázek 3: Zámek Jemčina

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/zamek-jemcina>

Augustiánský klášter v Třeboni

K významným památkám v Třeboni patří augustiniánský klášter s děkanským kostelem Panny Marie Královny a sv. Jiljí.

Klášter vznikl v r. 1367, kdy Rožmberkové požádali pražské arcibiskupství o povolení přeměny treboňské fary na klášter kanovníků sv. Augustina. Během dalších dvaceti let vyrostl na místě starého farního kostela gotický klášterní chrám sv. Jiljí.

K severní straně kostela přiléhá klášterní konvent s křížovou chodbou z konce 14. století. Jsou zde překrásné kružby gotických oken a nástěnné malby z konce 14. až 16. století. Uprostřed křížové chodby je rajská zahrada se studnou.

Nádvoří kláštera tvoří komplex budov většinou barokního slohu z 18. století. Výjimkou je budova s gotickou kaplí sv. Vincence, kterou nechal roku 1380 postavit Petr z Rožmberka. Nejprve sloužila jako soukromá kaple Rožmberků a roku 1395 byla darována klášteru. (Dnes je kaple součástí schodiště bytového domu.)

Uprostřed klášterního nádvoří je kamenná kašna z konce 17. století.

Z vybavení klášterního kostela se za nejčennější považují dvě umělecká díla. Jsou to tři oltářní desky Mistra Třeboňského. O Mistru Třeboňském se neví téměř nic, přesto

toto jeho dílo patří k vrcholům gotiky ve Střední Evropě. V polovině 18. století byly z klášterního inventáře vyřazeny a dostaly se do různých kostelíků Třeboňska. Zachráněny byly teprve v 19. a 20. století, kdy přešly do majetku Národní galerie v Praze. Druhou nejvýznamnější památkou je z doby kolem roku 1400 Madona Třeboňská, která představuje gotickou madonu tehdejšího „krásného slohu“. Madona je v třeboňském kostele k vidění dodnes.

Obrázek 4: Augustiánský klášter

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/augustiniansky-klaster-v-treboni>

Kostel Panny Marie Královny a sv. Jiljí

V blízkosti třeboňského náměstí se nachází dvouloďný děkanský kostel Panny Marie Královny a sv. Jiljí. Původní kostel sv. Jiljí byl postavený ve 2. polovině 13. století. Dne 22. května 1368 přišli do Třeboně na žádost Rožmberků Augustiniáni a ihned se dali do stavby kláštera a přestavby kostela na kostel klášterní. Do roku 1380 byla hotová křížová chodba s kaplí sv. Jana Křtitele a kostel. Kostel je postaven ve stylu vrcholné gotiky a zůstal ve stavu stavební neporušenosti až dodnes.

V roce 1723 vypukl v Třeboni požár, který zničil téměř celé město a poškodil také kostel. Zřítily se klenba v presbytáři a požár zničil interiér kostela. Požár přečkaly fresky a socha Třeboňské Madony. Nové řešení interiéru po požáru bylo svěčeno vídeňským umělcům P. Koeckovi (presbytář s hlavním oltářem) a J. N. Rottmayerovi (vlastní prostor kostela). Vídeňští umělci splnili svůj úkol na výbornou. Interiér kostela tvoří jednotný architektonický celek a je opravdu krásný.

Při prohlídce je zřejmé, že při výzdobě kostela a kláštera se značně uplatnili jeho zakladatelé, kteří měli ctižádost vytvořit z Třeboně kulturní středisko, odpovídající významu rožmberského rodu. Svou náklonnost k třeboňskému klášteru projeví i tím, že si jej zvolili za své pohřebiště. Nelze však podceňovat ani umělecký smysl obyvatel kláštera. Augustiniánští kanovníci si byli vědomi, že umění je jedna z cest, která vede

k Bohu. Věnovali proto záměrně značnou pozornost umění všude, kde se usadili. Výjimkou nebyla ani Třeboň.

Akustika kostela je výborná a splňuje nejpřísnější požadavky. Konají se zde často koncerty, které bývají pro zúčastněné opravdu velkým zážitkem.

Obrázek 5: Kostel Panny Marie Královny a sv. Jiljí

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/kostel-panny-marie-kralovny-a-sv-jilji>

Schwarzenberská hrobka

Hrobka se nachází nedaleko Třeboně, asi 1 km od třeboňského zámku v anglickém parku při jihovýchodní straně rybníka Svět. O stavbu se zasloužili především Jan Adolf II. Schwarzenberg se svou manželkou kněžnou Eleonorou.

Od roku 1784 byli příslušníci schwarzenberského rodu pohřbíváni v nedalekém hřbitovním kostelíku sv. Jiljí. Ten však v druhé polovině 19. století byl již zaplněn a nevyhovoval již přísným hygienickým předpisům.

Původní projekt nové hrobky navrhl významný rakouský architekt Jan Schmidt. Nebyl ale dostatečně obeznámen s problematikou podloží, proto jej podle místních podmínek upravil knížecí stavitel Damasius Deworetzky.

Stavba započala roku 1874 vybudováním složitého systému odvodnění vlastní hrobky, zapuštěné pod úroveň terénu. Na stavbě hrobky se podíleli řemeslníci z celých jižních Čech. Za 2,5 roku výstavby bylo prostavěno přes 251 000 zlatých.

Novogotická stavba ve tvaru pravidelného šestiúhelníků je dvoupodlažní. Prostor kapele, zasvěcené Božskému Vykupiteli, byl vyzdoben oltářem, který zhotovil sochař Josef Pokorný z bílého pískovce, sádry a istrijského mramoru. Zvláštností hroby je oltář,

který je i v kryptě situován na jih.

V hrobce je umístěno 26 rakví. Těla jsou nabalzamovaná a uložena v dvouplášťových rakvích. Každý z členů rodu skrývá zajímavý životní příběh. Schwarzenberkové většinou umírali na nemoci, jako byl záškrť, zápal plic či tragická úmrtí. Ve svíčkami osvětlené kapli hrobky, akusticky výborně ozvučené, se konají různé koncerty i jiné kulturní akce.

Obrázek 6: Schwarzenberská hrobka

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/schwarzenberska-hrobka>

Rybník Rožmberk

Rožmberk je největší český rybník, a tak je také někdy nazýván „Jihočeským mořem“. Jeho hráz je dlouhá 2430 m, až 10 m vysoká a u paty 55 m široká. Šířka koruny je 11 m, porostlá 150 až 400 let starými duby. Rybník měl původně rozlohu asi 1060 ha, zaplavoval louky až na okraji Třeboně. Protože ale rybám se daří spíše v mělkých vodách, tak bylo rozhodnuto hladinu snížit.

Povodňové vody Lužnice odvádí důmyslná Nová řeka. Stavbu Rožmberka plánoval již Štěpánek Netolický, ale bál se množství vody z povodí Lužnice. Jeho nástupce Jakub Krčín rybník realizoval a současně vybudoval Novou řeku, která se na tzv. Rozvodí odděluje od Lužnice a odvádí část vody z povodí Lužnice do povodí Nežárky a chrání tak rybník Rožmberk před velkou vodou.

Objem zadržované vody je přibližně 6,2 mil. m³. A o tom, že je hráz postavena opravdu důkladně, svědčí i důkaz z doby nedávné – při povodních v r. 2002 Rožmberk

zachytil desetinásobek (asi 70 - 75 mil. m³) svého objemu, rozlil se na plochu 2300 ha, ale uchránil povodí Lužnice od větších škod. Těleso hráze vyvázlo bez poškození, zle poničen byl bezpečnostní přeliv mimo hráz. Dá se tedy mluvit spíše o přehradní nádrži než o rybníku. Kvůli čistotě vody v Lužnici se rybník nesmí hnojit, jeho úrodnost je proto nižší, a tak se zde loví zpravidla ve dvouletých cyklech.

Kolem rybníka vede Naučná stezka Rožmberk.

Obrázek 7: Rybník Rožmberk

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/rybnik-rozmberk>

Rybník Svět

Rybník Svět se nachází na jižním okraji města Třeboně a jeho historie je vázána na samo město. Vznikl založením hráze v sousedství hradeb před branami města a stal se tak významnou součástí městského opevnění. Na místě stavby se předtím nacházelo celé Svinenské předměstí Třeboně, které bylo zlikvidováno. Objem nádrže činí 3325 tisíc m³. Při povodni v roce 2002 však dokázal zadržet 10 - 11 miliónů m³ vody.

Polohu a velikost rybníka Svět určuje mohutná hráz, založená Jakubem Krčínem v roce 1574. Po převážné části hráze rybníka (celková délka 1525 metrů) je vedena pěší cesta lemovaná vzrostlými duby.

Po části hráze rybníka vede místní komunikace, pod hrází je areál rybářských sádek. K hrázi přiléhá i zámecký park, který přechází do lesoparku podél jižního okraje rybníka. V parku stojí významná stavební památka z 19. století, Schwarzenberská hrobka.

Rybník Svět je sedmým největším rybníkem Třeboňska. Je využíván přednostně pro rybochovné účely. Loví se ve dvouletých cyklech.

Od 20. století slouží rybník částečně jako rekreační plocha. Využívá se k rekreaci, sportu a pravidelně zde probíhají závody ve veslování a vyhlídkové jízdy motorovou lodí. Proti přístavišti výletních lodí u města je původní ostrov, na kterém je stále funkční středověká studna, dříve využívaná místním pivovarem.

Kolem celého rybníka Svět vede vycházková trasa naučné stezky Cesta kolem Světa. Trasa je dlouhá 14 km a seznamuje s historií rybníka Svět a s rybníkářstvím na Třeboňsku.

U Světa jsou dvě koupaliště; na severní straně je velká pláž, na jižním břehu je menší koupaliště Ostende.

Obrázek 8: Rybník Svět

Zdroj: <http://www.trebonsko.cz/rybnik-svet>

5.2.3 Kulturně-spoolečenský potenciál

Kulturně-spoolečenské, sportovní či jiné akce patří k uměle vytvořeným, organizovaným složkám produktu. ((Királ'ová, 2003:42)

Anifest

Mezinárodní festival animovaných filmů AniFest byl bezesporu na Třeboňsku největší událostí kulturního rázu, která měla přívlastek mezinárodní.

AniFest vznikl v roce 2002 v České republice jako jediný mezinárodní festival animovaných filmů a navázal tak na slavnou historii československé animované tvorby. O soutěžní festival AniFest byl rok od roku větší zájem, a to jak ze strany animátorů, tak diváků.

Festival se zaměřoval na umělce, tvůrce, producenty, distributory v oblasti celosvětové audiovizuální tvorby a nabízel prezentaci vlastní práce, byl inspirací a možností k navázání nových kontaktů – s důrazem na možnosti financování a distribuce. Formou odborných workshopů umožňoval výměnu informací. Producentům a

distributorům nabízel v rámci mezinárodní i české soutěže přehlídku audiovizuálních děl. Program festivalu prezentoval tvorbu umělců z celého světa a zejména pak práce mladé generace. ([//www.trebonsko.cz/kategorie/anifest/](http://www.trebonsko.cz/kategorie/anifest/))

Anifilm

Mezinárodní festival animovaných filmů Anifilm nahradil v Třeboni na jihu Čech Mezinárodní soutěžní festival animované tvorby AniFest, jehož devátý ročník organizátoři nečekaně začátkem roku 2010 přestěhovali z Třeboně do Teplic.

Cílem festivalu Anifilm je představit každoročně to nejnovější a zároveň nejdiskutovanější z české i světové animované tvorby a zároveň upozornit na nově vznikající díla české filmové animace.

Společnost Anifilm existuje od roku 1990 a specializuje se na dětskou animovanou tvorbu, převážně pro televizní společnosti. (<http://www.trebonsko.cz/kategorie/anifest/>)

Festival Okolo Třeboně

V roce 2011 se uskuteční jubilejní 20. ročník velké hudební multižánrové přehlídky v Třeboni s názvem Okolo Třeboně. Účinkující zatím nejsou známi, ale ohlédnutí za minulými ročníky je zárukou jistě dobré volby i pro nadcházející ročník.

Tradičně zde vystupuje kapela Nezmaři, v roce 2010 vystoupil v Zámecké zahradě Jiří Nohavica a pro nejnovější ročník se organizátoři akce snaží nabídnout další populární osobnosti. Vystoupí zde např. trampská legenda Wabi Daněk. Každoroční součástí programu je Divadlo Járy Cimrmana.

(<http://www.trebonsko.cz/kategorie/okolo-trebone/>)

Rybářské slavnosti

Rybářské slavnosti se tradičně konají poslední prázdninový víkend. Slavnosti se konají na Masarykově náměstí v Třeboni a návštěvníci mají možnost shlédnout ukázky ryb, rybářských zvyků, rybářského řemesla, gastronomický program, jarmark a další doprovodné akce. V roce 2011 se uskuteční již sedmý ročník slavností.

(<http://www.rybarskeslavnosti.cz/rybarske-slavnosti-v-treboni-a-na-trebonsku-2011>)

Třeboňská nocturna

Třeboňská nocturna je letní festival klasické hudby, jehož cílem je přivést špičkové české a zahraniční interprety a nabídnout návštěvníkům Třeboně hudbu, kterou jindy nabízejí nejváženější česká i světová podia. Kvalitní hudba v podání známých

interpretů v kombinaci s útulnou komorní atmosférou treboňského náměstí či zámku zaručují každoročně návštěvníkům festivalu nezapomenutelné povznášející zážitky.

(<http://www.trebonskanocturna.cz/nc-uvod/>)

Třeboňský divadelní festival

Donedávna bývalo léto v Třeboni od konce června až do začátku září časem, kdy brány Divadla J. K. Tyla zůstávaly zavřené. V létě roku 2005 mohlo ale treboňské divadlo tuto skutečnost změnit. A to díky Třeboňskému divadelnímu festivalu, který vznikl z iniciativy Třeboňské rozvojové, o.p.s.

Třeboňský divadelní festival byl založen se záměrem nabídnout všem příznivcům divadla a kultury výjimečná divadelní představení a ojedinělé kulturní zážitky. V prvních ročnících se vždy po dramaturgické stránce povedlo poskládat pestrý výběr toho nejlepšího, co česká jeviště nabízejí. Přední čeští herci a herečky začali do treboňského divadla přivážet mimořádné inscenace v široké tematické, stylové i žánrové škále.

V současné době již probíhají přípravy na VII. ročník Třeboňského divadelního festivalu, který nabídne řadu představení včetně jednoho pod otevřenou oblohou. Festivalová představení se budou odehrávat od června do září 2011. (<http://www.tdf.cz/>)

Třeboňské slavnosti Jakuba Krčína

Jedná se o historické slavnosti inspirované slavnými postavami z treboňské historie. Svým návštěvníkům nabízí řemeslné trhy, jarmark, historickou hudbu, různá vystoupení a na závěr ohňostroj.

(http://www.ceskevylety.cz/slavnosti.php?kod=4_historicke-slavnosti-jakuba-krcina-trebon)

Lázeňská Třeboň

„Lázeňská Třeboň“ je jednou z mnoha tradičních letních kulturních akcí Třeboně a je zábavnou prezentací treboňských lázní. Probíhá zde prezentace Lázní Aurora a Bertiných lázní, den otevřených dveří v těchto lázních, dále řemeslné trhy, divadelní představení a jiné. (<http://www.trebonsko.com/aktualita/?id=25&typ=aktualita>)

5.3 Sekundární nabídka

Účastník cestovního ruchu přichází do vybrané destinace za účelem uspokojení svých potřeb a požadavků, za účelem splnění určité touhy, snu. Přichází za zážitkem, poznáním, oddechem. Sekundární nabídka cestovního ruchu představuje prostředky ke splnění uvedených tužeb a očekávání. (Királ'ová, 2003:42)

5.3.1 Všeobecná infrastruktura

Město Třeboň disponuje dostatečnou infrastrukturou pro své obyvatele i hosty. Svě sídlo zde mají 4 praktičtí lékaři pro dospělé, 3 lékaři pro děti a dorost, 2 gynekologičtí lékaři, 1 oční a 1 zubní lékař. Milovníci domácích mazlíčků zde najdou i 3 veterinární lékaře. V Třeboni je samozřejmě k dispozici několik lékáren. Ve městě funguje také nestátní zdravotnické zařízení pro děti a dospělé – Lékařská služba první pomoci. Ta poskytuje zdravotnickou pohotovostní službu pro ošetření běžných, život neohrožujících onemocnění a pacientů s chronickým onemocněním, jejichž zdravotní stav kolísá. Ve městě je také výjezdové místo zdravotnické záchranné služby, které v případě potřeby jezdí i do okolních měst.

K dispozici je zde také policejní služba a hasičský záchranný sbor.

Rozvoj a vzdělávání zde zajišťují 2 mateřské, 4 základní a 4 střední školy. Nachází se zde také 3 školní jídelny a domov dětí a mládeže.

(<http://www.mesto-trebon.cz/urady-organizace-a-institute.html>)

5.3.2 Dopravní infrastruktura a dopravní dostupnost

Pro město Třeboň je stěžejní doprava silniční a železniční.

Silniční doprava

Třeboní procházejí silnice 1. třídy číslo I/24 Veselí nad Lužnicí - Lomnice nad Lužnicí - Třeboň - Halámky (st. hranice) a I/34 Koclířov (napojení na I/35) - Svitavy - Hlinsko - Polička - Ždírec nad Doubravou - Česká Bělá - Havlíčkův Brod - Humpolec - Pelhřimov - Kamenice nad Lipou - Jindřichův Hradec - Třeboň - České Budějovice a 2. třídy II/154 Třeboň - Nové Hrady - Kaplice a II/155 Třeboň - Borovany - Římov - Český Krumlov.

Nejvýznamnějším dopravcem v regionální a dálkové autobusové dopravě v

Třeboni jsou ČSAD Jindřichův Hradec a.s. a ČSAD Jihotrans a.s., z dalších stojí za zmínku např. brněnský Tourbus, a.s.

Železniční doprava

Třeboní prochází jediná železniční trať, a to číslo 236 Veselí nad Lužnicí - Třeboň - České Velenice - Gmünd. Tato trať je jednokolejná a neelektrifikovaná a v úseku přes Třeboň jsou po ní vedeny pouze osobní (zastávkové) vlaky. Kromě železniční stanice Třeboň se na území města nachází ještě zastávka Třeboň lázně.

Městská autobusová doprava

Městskou hromadnou dopravu v Třeboni zajišťuje dopravce ČSAD Jindřichův Hradec a.s., a to na lince č. 340 300: Stará Hlína-Třeboň, U myslivny-Třeboň, žel.zast.-Třeboň, aut.nádr.-Třeboň, žel.st.-Břilice-Kojákovice.

Na lince platí tarif a přepravní podmínky vyhlášené dopravcem ČSAD Jindřichův Hradec a.s.. Linka 340300 oficiálně nemá status městské dopravy, ale je někdy označována jako místní doprava Třeboň.

(http://www.spvd.cz/?p=cz/trebon/trebon.html&m=menu_cz.html)

5.3.3 Turistická suprastruktura

Turistická suprastruktura, která zahrnuje ubytovací a hostinská zařízení, vytváří podmínky pro využívání primární nabídky cestovního ruchu a dlouhodobý pobyt návštěvníka v destinaci.

Ubytovací zařízení

Veřejným ubytovacím zařízením rozumíme objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytování za úhradu přechodné ubytování a služby s ním spojené, a to celoročně nebo sezónně, přičemž sezónní ubytovací zařízení poskytuje ubytovací služby maximálně devět měsíců v roce. Patří sem např. hotely, hotely garní, motely, tranzitní hotely, botely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempingy, ubytování v soukromí apod. (Királ'ová, 2003:42)

Tabulka 1: Seznam ubytovacích zařízení na Třeboňsku (viz přílohy) ukazuje ubytovací zařízení na Třeboňsku. Z tabulky je zřejmé, že Třeboň dokáže svou nabídkou ubytovacích zařízení uspokojit náročné hosty, kteří požadují kvalitní ubytování na vyšší úrovni, jelikož nabízí 3 čtyřhvězdičkové hotely, z nichž nejnovější je Design Hotel

Romantick. V tomto hotelu jsou zvláštností především originálně zařízené pokoje, které jsou laděné podle květin z jihočeských luk a zahrad. Celkový komfort a kvalitu hotelu utváří i relaxační zóna Slunečnice a stylová restaurace Kopretina s řízkovými specialitami. Největší kapacitu v rámci čtyřhvězdičkových hotelů nabízí Hotel Zlatá Hvězda.

Co se týče tříhvězdičkových hotelů, v Třeboni se nachází 4 tříhvězdičkové hotely a největší kapacitou disponuje Hotel Bertiny lázně. V Třeboni se nachází také motel.

Z tabulky je zřejmé, že Třeboň disponuje značnou nabídkou ubytování převážně formou penzionů a ubytování v soukromí, jichž se zde nachází nejvíce. Je však možnost využít ubytování i v turistických ubytovnách, chatách a chalupách a kempech.

Stravovací zařízení

Hostinská zařízení připravují pokrmy a nápoje, zabezpečují jejich odbyt a spotřebu, uskutečňují doplňkový prodej polotovarů a zboží potravinářského charakteru a poskytují služby s tím související. Patří sem např. restaurace, motoresty, denní bary, snack bary, pizzerie, jídelny se samoobsluhou, hostince, kavárny, pivnice apod. (Királ'ová, 2003:42)

Z Tabulky 2: Seznam stravovacích zařízení na Třeboňsku (viz přílohy) vyplývá, že v Třeboni se nachází také dostatek restaurací, které z velké části disponují poměrně velkou kapacitou. Restaurace jsou většinou klasické, nachází se zde však i restaurace zaměřené především na rybí speciality ze sladkovodních ryb, restaurace Šupina a Šupinka.

5.3.4 Turistická infrastruktura

Turistickou infrastrukturu tvoří tour operátoři, cestovní kanceláře a cestovní agentury, místní, regionální a národní informační kanceláře cestovního ruchu, směnárny, sportovně rekreační zařízení, kulturně-společenská zařízení, rekreační doprava a záchranná služba. (Királ'ová, 2003:43)

Cestovní kanceláře a cestovní agentury

V Třeboni se nacházejí dvě cestovní kanceláře, CK Fatima, s.r.o. a CK Bolero Tours, a cestovní agentura JH Makler, s.r.o.

CK Fatima byla založena teprve v roce 2008, ale vznikla sloučením dvou

cestovních kanceláří, které působily na českém trhu více než deset let. V současné době se specializuje převážně na arabské země, a může tak v těchto destinacích nabídnout svým klientům tu nejkvalitnější dovolenou za rozumné ceny. Preferuje letecké zájezdy, u kterých je vlastní přeprava klientů zajištěna charterovými lety ve spolupráci s leteckými společnostmi. (<http://www.ck-fatima.cz/o-spolecnosti>)

Třeboňská CK Bolero nabízí zájezdy v šesti různých pobočkách a její zájezdy jsou zprostředkovávány i několika cestovními agenturami. Je možno vybírat z nabídky zájezdů z přímořských letovisek v Chorvatsku, Bulharsku, Řecku, Egyptě, Slovensku, Maďarsku, Španělsku nebo na Kanárských ostrovech. Pro ty, kteří dávají přednost aktivněji strávené dovolené, a chtějí poznat zajímavá místa Evropy, jsou připraveny poznávací zájezdy. Pro milovníky zimních sportů jsou v nabídce CK Bolero italské Dolomity, slovenské Tatry, známá lyžařská centra v Rakousku, ale i v České republice. (<http://cestovni-kancelare.orbion.cz/bolero-tours/>)

CA JH Makler je cestovní agentura zprostředkovávající zájezdy do zahraničí, pobyty v České republice a wellness pobyty. (<http://www.cajhmakler.cz/>)

Informační kanceláře cestovního ruchu

Informační kanceláře cestovního ruchu představují neodmyslitelnou součást destinace. Často jsou první zastávkou návštěvníka v destinaci a mohou v podstatné míře ovlivnit jeho rozhodování ohledně délky pobytu a výše útraty v destinaci.

(Királ'ová, 2003:44)

Již od roku 1992 funguje ve městě Třeboň Informační a kulturní středisko, které je příspěvkovou organizací. Středisko nabízí a zajišťuje tyto služby:

- prodej turistických i cyklistických map, mapy evropských států a měst, průvodců a knižních publikací nejen o Třeboni, pohlednic Třeboně a okolí, upomínkových předmětů, turistických známek, DVD, aj.
- předprodej vstupenek na vlastní kulturní akce i jiných pořadatelů z celého regionu, prodejní místo sítě TICKETPORTÁL
- turistický servis
- průvodcovská činnost: prohlídky městské památkové rezervace, divadla J. K. Tyla, krajiny a přírody (ve spolupráci s Chráněnou krajinnou oblastí Třeboňsko)

- vydávání vlastních propagačních materiálů
- redakce měsíčníku Třeboňský Svět
- správa oficiálních internetových stránek www.itrebon.cz
- pořádání divadelních představení, koncertů a festivalů
- pořádání výstav (obrazy, grafiky, fotografie, dokumenty aj.)
- pořádání a spoluúčast na organizaci festivalů (Anifilm, Třeboňská Nocturna k poctě Emy Destinové, Zimní Třeboňská nocturna, Historické slavnosti Jakuba Krčína, Lázeňská Třeboň, Třeboňský divadelní festival).
- pořádání řemeslných, květinových a bleších trhů
- výlep plakátů
- kopírování a faxování
- propagace města a regionu na veletrzích cestovního ruchu v ČR i zahraničí

(<http://www.itrebon.cz/cz/iks/iks-2/cinnost-iks-trebon>)

Směnárny

Směnárenské služby jsou ve městě Třeboň poskytovány několika bankovními institucemi, mezi něž patří ČSOB, GE Money bank, Komerční banka a Česká spořitelna. Turisté, kteří do Třeboně přijedou, mají možnost získat českou hotovost i výběrem z bankomatů.

Sportovně-rekreační zařízení

Sportovně-rekreační zařízení umožňují návštěvníkům destinace vykonávat sportovně-rekreační aktivity. V této souvislosti jde především o rekreační plochy, rekreační dráhy, sportovní hřiště, zimní stadiony, bazény a ostatní sportovně-rekreační zařízení. (Királ'ová, 2003:44)

Pro vykonávání halových sportů slouží ve městě Třeboň Sportovní hala. Házenou, volejbal, nohejbal či atletiku mohou zájemci vykonávat na Tyršově stadionu. Hřiště kopané, jachting loděnice a koupaliště Ostende se nachází v Tělovýchovné jednotě Jiskra. Hosté mohou využít i Bertiny lázně, ve kterých se nachází bazén, sauna, fitness nebo tenisové prosty, nebo Lázně Aurora, které disponují též wellness centrem (bazénový komplex, fitness, sauna) a nabízejí navíc možnost squashe a bowlingu.

Kulturně-společenská zařízení

Kulturně-společenská zařízení v destinaci cestovního ruchu jsou důležitými složkami produktu a z hlediska návštěvníka mají obdobný úkol jako sportovně-rekreační zařízení. Patří sem především kina, divadla, muzea, knihovny, zábavní parky, diskotéky, herny apod. (Királ'ová, 2003:44)

Pro kulturní vzdělání v Třeboni slouží hlavně Městské divadlo J. K. Tyla a Kino Světozor. Ve městě se nachází jedna knihovna a muzeum. Třeboň nabízí i multifunkční zařízení pro konání konferencí, plesů, tanečních a sportovních akcí, Městskou halu Roháč. Budova obsahuje velký sál pro kulturu a konference, kavárnu, salonek, zrcadlový sál a jídelnu to vše s příslušným zázemím. Kapacita sálu včetně galerií je 610 osob. (<http://www.mesto-trebon.cz/kultura-sport-a-volny-cas.html>)

6 Situační analýza města Vodňany

6.1 Vymezení destinace

6.1.1 Charakteristika Vodňan

Vodňany jsou město v jižních Čechách, okres Strakonice. Toto město se nachází zhruba v polovině cesty mezi Strakonice a Českými Budějovicemi, od kterých je město vzdáleno 27 km, od Písku jsou vzdálené 20 km. Město je známé svou rybářskou a rybníkářskou tradicí. Městem protéká řeka Blanice. (<http://www.portalvodnany.cz/>)

6.1.2 Historie Vodňan

Nejstarší zmínka o Vodňanech pochází z roku 1318, kdy je jako rozhodčí jednoho sporu zmiňován komorník z Vodňan. Druhá dochovaná zpráva je z roku 1327 a Vodňany jsou v ní již uváděny jako místo, kde se vybírá clo. V historii města jsou však nejdůležitější listinou privilegia krále Jana Lucemburského z roku 1335. Vodňany se staly městem královým a spolu s Budějovicemi a Pískem posilovaly na českém jihu jeho moc proti rozpínavosti pánů z Růže, Rožmberkům. Privilegia se v souvislosti s obchodní stezkou vedoucí z Pasova do Prachatic a kolem Vodňan do nitra Čech stala základem prosperity města, a to zejména po stránce obchodní. Výrazem zámožnosti byla mimo jiné i dostavba kostela v gotickém slohu, dokončená v polovině 15. století.

Do osudu města výrazně zasáhla doba husitská. Roku 1419 došlo ve Vodňanech k nepokojům. Pomoc patriciátu a kněžstvu poskytl Oldřich z Rožmberka, který město obsadil, poručil zbořit hradby a zanechal zde svou posádku. Přesto roku 1420 dobyl Vodňany bez námahy Jan Žižka se svými bojovníky a město se stalo spolu s Pískem a Tábořem jednou ze tří husitských republik. Tábořskému programu zůstaly Vodňany věrné i po bitvě u Lipan a blízké vztahy k Táboři nezanikly ani později. Vodňanští stáli ještě dlouho na straně českého krále Jiřího z Poděbrad.

V průběhu staletí se vedlo Vodňanům někdy lépe, jindy hůře. Druhá polovina 15. století znamenala začátek nového rozvoje. Vodňanští se pokoušeli zvyšovat obecní příjmy těžbou drahých kovů. Avšak z tohoto pokusu zůstal jen znak města s havířem ve zlatém poli a s královským lvem na pečeti z roku 1562. Největší část obecních příjmů však plynula z městského rybníkářství. Obec postupně skupovala půdu v okolí a

zakládala na ní nové a nové rybníky. Proto hlavním vývozním artiklem z města byly vedle domácích výrobků také ryby. V té době se tvořil ráz krajiny, který setrval do dnešních dnů. Postupně byly také obnovovány městské hradby a nebylo opomenuto ani zesílení všech tří bran - Bavorovské, Písecké a Týnské. Vzdávající zámožnost měšťanů dovozovala v hojné míře studia v Praze. Z mnoha, kteří své rodiště později proslavili nelze opominout alespoň dva nejznámější. Starší z nich Havel Gelastus Vodňanský odkázal městu svou rozsáhlou knihovnu, aby z ní mohlo být půjčováno. Mladší Jan Kampanus proslul jako významný a literárně nejplodnější humanista.

V době stavovského povstání se Vodňany přidaly na stranu českých stavů, za což byly po bělohorské porážce krutě potrestány - zbaveny majetku a práv. V roce 1623 byly dokonce zastaveny císařskému generálu donu Baltazaru de Marradas, který v nich ustanovil správcem despotického cizozemce Hurdoma. Vrchnost se sice po čase vystřídala, ale na tíživých poměrech ve městě se nic nezměnilo. Vodňany se znovu staly svobodným městem až v roce 1710, kdy došlo k výkupu ze zástavy, která zapříčinila velký hospodářský úpadek města. Jen pomalu se město vzpamatovávalo z devadesátileté hospodářské stagnace. Navíc bylo sužováno častými požáry, kterým v letech 1722, 1757 a 1781, dle kroniky, podlehl mnoho domů.

V první polovině 19. století se opět do popředí dostává městské rybníční hospodářství a dochází k rozvoji řemesel, zemědělství a obchodu. Těsný okruh hradeb je v této době částečně pobořen, aby se mohlo město rozrůst do šíře. Také brány a hradební bašty musely ustoupit novému rozvoji.

Město je spojeno s mnoha osobnostmi. Se svou kočovnou divadelní společností sem zavítal dvakrát Josef Kajetán Tyl (v roce 1856 zde naposledy před svou smrtí vstoupil na jeviště). Vodňany jsou také rodištěm význačných houslových virtuózů M. Heritesové-Kohnové a Vaši Příhody a malíře Antonína Waldhausera. Chloubou městské galerie jsou návrhy Mikoláše Alše na výzdobu štítů a interiéru zhotovené u příležitosti přestavby děkanského kostela v letech 1895 - 1897. Půvab zdejší krajiny způsobil, že se Vodňany staly dočasným domovem básníka Julia Zeyera, který tvořil známý Vodňanský trojlístek spolu s Otakarem Mokrým a Františkem Heritesem. Delší dobu zde také pobýval malíř Jan Zrzavý. K pamětihodnostem města patří například Žižkův pomník, památník Petra Chelčického a na náměstí kašna se sochou Svobody. Ve městě

se také nachází několik pamětních desek významným rodákům, pomníky obětí obou světových válek a komunismu.

V průběhu 20. století získávají Vodňany ojedinělý význam v rybářském školství a výzkumu. Střední rybářská škola, založena roku 1920, s Vyšší odbornou školou vodního hospodářství a ekologie jsou spolu s Výzkumným ústavem rybářským a hydrobiologickým Jihočeské univerzity od roku 1953 jedinými institucemi tohoto druhu v celé zemi. (<http://www.vodnany.net/muzeum-a-galerie/vodnany-historie?m=7>)

6.1.3 Místní části Vodňan

Křtětice

Jedná se o místní část Vodňan, která je od Vodňan vzdálena 4 km. Krásné křídlové volutové štítové zděných staveb lidové architektury (domy a sýpky) tu lze spatřit v různých variantách a obměnách. Pocházejí převážně ze 30. a 40. let 19. století. Nejstarší štít sýpky č.p. 7 z r. 1824. Na návsi s rybníkem stojí prostá kaple sv. Kříže z roku 1886 a pomníček válečným obětem. Nevelké hřiště s kolotočem je určeno dětem. Od r. 1995 vesnická památková zóna. Od r. 2005 obec propojuje s městem Vodňany turisticko-naučná stezka pro pěší a cyklisty.

Čavyně

Komplex bývalých selských usedlostí slouží převážně k rekreaci a k bydlení obyvatel toužících po klidu. Na návsi stojí kaplička sv. Jana Nepomuckého z r. 1844. V hrnčířské dílně (dům č.p. 9) vznikají čavynské keramické hrníčky a obrázky pro potěšení. Vzdálenost od Vodňan je 3 km.

Pražák

Původně hospodářský dvůr z poslední čtvrtiny 16. století, kolem něhož koncem 18. století začala vznikat vesnice. Ve vsi zvoní zvonička z 1. poloviny 19. století. Kaplička s výzdobou podle návrhu Mikoláše Alše z r. 1898 sousedí s památníkem padlým v 1. světové válce a památníkem obětem období nesvobody 1939 - 1945 a 1948 - 1989, který obec vybuodovala jako memento příštím generacím v r. 1999. Již po několik desetiletí je vesnice proslulá republikovým přeborem v orientačním běhu o „Vodňanského kapra“, který se koná každoročně na podzim. Nedaleký kemp má především mezi sportovními rybáři své pravidelné návštěvníky. Vedle železniční trati

na okraji lesa Korázu stojí mohylový pomníček na památku obětem náletu na vlakovou soupravu v r. 1944. Na kopci za vsí leží hřbitov vodňanských židů, založený r. 1839.

Radčice

V obci, doložené kolem r. 1227 v majetku pražského kláštera u sv. Jiří, býval v 1. polovině 16. století sbor Jednoty bratrské. Na návsi překvapí málo známý soubor lidové architektury blízky stavbám Zbudovských Blat z období od první třetiny 19. století až do 30. let 20. století. Prostředí návsi doplňuje jednoduchá kaplička a památník obětem 1. světové války s reliéfem legionáře. Archeologické výzkumy na konci 20. století v katastru obce prozkoumaly tři sídliště ze střední doby bronzové. Zajímavou technickou památkou nedaleko obce je kamenný „formanský sloup“, zvaný brzdny kámen. Na staré cestě do Vodňan stojí sloupová boží muka z 18. století. V katastru obce až u řeky Blanice se nachází hospoda u Korittů s posezením pod širým nebem.

Hvozd'any

Název obce, která těsně sousedí s Újezdem, se připomíná již v r. 1312. Nachází se zde opravená kaplička se zvoničkou z 1. poloviny 19. století a malé hřiště s houpačkou pro dětské radovánky.

Újezd

Původní středověká tvrz ze 14. století se nedochovala. Na návsi stojí čtvercová kaple se zvoničkou z r. 1777. Na rozcestí do Č. Budějovic se v zákrytu stromů nachází památník obětem 1. světové války.

(http://www.vodnany.eu/de/vismo5/zobraz_dok.asp?u=18428&id_org=18428&id_ktg=5650&archiv=0 >)

6.2 Primární nabídka

6.2.1 Přírodní potenciál

Přírodní památka „Bavorovská stráň“

Západně exponovaná stráň nad nivou řeky Blanice, 1 km východně od Bavorova, o rozloze 0,74 hektarů s ochranným pásmem 2,15 hektarů. Motivem vyhlášení přírodní památky v r. 1996 je ochrana druhově mimořádně bohatého lučního společenstva svazu Molinion na erlánovém podkladu. Do území jsou zahrnuta i další luční společenstva a fragmentárně vyvinuté lesní společenstvo svazu Carpinion. V současné době je lokalita

silně ohrožena postupující ruderalizací z důvodů splachů živin, případně chemických prostředků z orné půdy v okolí.

Přírodní památka „Malý ústavní rybník“

Malý rybník ležící v soustavě dalších rybníků 1,5 km severozápadně od historického náměstí města Vodňan, o rozloze 2,11 ha. Přírodní památka, vyhlášena v r. 1990, chrání rybníční ekosystém s výskytem Plavínu leknínovitého, litorálními porosty rákosu a orobince široolistého i úzkolistého. Rybník je významný z hlediska výskytu vodních ptáků pro jejich hnízdění i tah. Rovněž je významný jako rozmnožovací biotop některých druhů obojživelníků.

Přírodní rezervace „Libějovický park“

Východní část zámeckého parku na jižním okraji obce Libějovice o rozloze 14,13 hektarů s ochranným pásmem 3,03 hektarů je vyhlášena přírodní rezervací od r. 1996. Nachází se zde velmi cenné společenstvo dubohabřin svazu Carpinion. V rámci jihočeského regionu se jedná o unikátní přírodní lokalitu. Celé společenstvo se jeví jako velmi sukcesně vyspělé a stabilní. Věková a prostorová diferenciacie lesa ukazuje na jeho velmi přirozený původ. Podrost je tvořen charakteristickou druhovou kombinací asociace Carpinion, již indikují druhy, jako je ostřice třeslicovitá, kokořík mnohokvětý, žindava evropská, srha hajní a další. Významný je výskyt řady druhů a živočichů, zejména s přihlédnutím k vysoké hustotě populací, zvláště pak z třídy ptáků. Z ohrožených druhů ptáků je nutné upozornit na výskyt silně ohroženého lejska malého a žluvu hajní, ohroženého lejska šedého a strakapouda prostředního. Z hlediska územního systému ekologické stability krajiny plní lokalita funkci biocentra lokálního významu s nápadně vysokou biodiverzitou (biologickou rozmanitostí).

Přírodní rezervace „Skočický hrad“

Hrad se nachází 2 km jižně od obce Skočice, 6 km západoseverozápadně od Vodňan. Hlavním motivem vyhlášení přírodní rezervace o rozloze 29 hektarů od r. 1985 je ochrana původního listnatého lesa s převahou buku, zejména porostů květnatých bučin podsvazu Eu – Fagion. Geologickým podkladem tvoří migmatit ortorulového vzhledu, hřbety jsou tvořeny tvrdou žilnou žulou. V západní části rezervace jsou zachovány zbytky kamenného valu keltského hradiště, významného archeologického objektu. Mimo komplex lesní vegetace je významný výskyt některých vzácných a

zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Z ptáků nutno jmenovat vzácného lejska malého, holuba doupňáka, jeřábka lesního, z dvoukřídlého hmyzu zde byl zjištěn druh *Mycetophila miki*, který je novým druhem pro území Čech. Z rostlin stojí za zmínku výskyt vzácné kostřavy různolisté, orlíčku planého, lilie zlatohlávkou a dalších. Přírodní rezervace má transformovat kulturní lesní porosty na les přirozeného složení, podobného původním bučinám. Lokalita v rámci kostry územního systému ekologické stability krajiny plní funkci biocentra regionálního významu.

Přírodní rezervace “Záhorský rybník”

Záhorský rybník s přilehlými vlhkými loukami a olšinami v nivě Blanice se nachází 1,5 km západně od osady Pražák a 4 km západně od Vodňan o rozloze 33,5 hektarů s ochranným pásmem 9,6 hektarů. Je vyhlášen přírodní rezervací od r. 1997 z důvodu ochrany komplexu mokřadní vegetace. Má značný význam pro ochranu fytozooceonu zde rostoucích mokřadních druhů rostlin a pro zachování cenných mokřadních společenstev. Jedná se zřejmě o nejcennější vegetační mokřadní komplex v celé západní části Českobudějovické pánve. Lokalita se nachází na nánosech nivní a splachové hlíny mydlovarského souvrství. Na rašelinném mokřadním bezlesí se hojně vyskytuje řada cenných a ohrožených druhů, např. suchopýr úzkolistý, několik druhů ostřic, bezkolnec modrý, žluťucha lesklá a další. Z živočišných druhů se vyskytují druhy vázané na vodní a mokřadní biotopy. Z bezobratlých živočichů stojí za zmínku vzácnější *Helophilus hybridus*, patřící do dvoukřídlého hmyzu, z brouků pak poměrně vzácný *Philonthus intermedius* živící se larvami much. Z obratlovců byl zjištěn významný výskyt tří druhů drobných hlodavců, které jsou vázány na mokřadní biotopy. Jedná se o rejsce černého, rejsce vodního a hraboše mokřadního, kteří se vyskytují pouze ostrůvkovitě, zvláště v oblasti intenzivně obdělávané Českobudějovické pánve. Cílem péče o přírodní rezervaci je optimalizovat systém rybářského hospodaření tak, aby umožnil návrat některých druhů živočichů a rostlin, které se zde dříve běžně vyskytovali. V území budou obnoveny podmínky pro výskyt a rozmnožování obojživelníků, kteří tvoří významnou součást tohoto ekosystému, ale jejichž životní podmínky se v posledních letech výrazně zhoršily. Budou obnoveny a udržovány mezofilní louky v jihozápadní části rezervace a stabilizován proces sukcese mokřadní vegetace. Celé území je v rámci hodnocení územního systému ekologické stability

krajiny součástí biocentra regionálního významu.

(http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/T?m=2&z_from=obs)

6.2.2 Kulturně-historický potenciál

Helfenburg u Bavorova

Zřícenina hradu na skalnatém hřebenu v polesí Mlaka je z daleka viditelnou dominantou krajiny. Z upravené věže se nabízí nádherná vyhlídka do širokého okolí. Objekt je ve správě města Bavorova. Rozsáhlý hradní areál a jeho okolí se staly místem dění filmové pohádky Princezna ze mlejna. Původně strážní hrad, dnes již využívaný pouze jako rozhledna po kraji Jižních Čech, byl postaven za vlády Rožmerků ve 14. století a využíván zhruba 200 let. Poté začal chátrat. Zachránil ho až turistický spolek, který ho ve 30. letech 20. století začal rekonstruovat. Z jediné zachovalé je možné shlédnout Blanský les, Boubín a Písecké hory. Na hradě se konají různé akce, které jsou zaměřené hlavně na rodiny s dětmi, jako například Helfenburské pohádky, Helfenburští čerti, Slet čarodějnic na Helfenburce a další.

(http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obsobs)

Kostel narození Panny Marie

Děkanský kostel, postaven ve slohu vrcholné gotiky v 1. polovině 15. století mistrem Jaklíkem a jeho synem Václavem na místě starší stavby, vzniklé snad současně s městem. V 80. letech 16. století byla přistavěna severní loď se zpěváckou kruchtou a předsíň. Kostel značně poškodil požár města r. 1722, poté byl restaurován. Patrně v té době byly na kostelní věži namalovány znaky města Vodňan, Království českého a tehdejšího děkana Vokouna. V letech 1894 - 1897 byl regotizován R. Stechem podle návrhů J. Mockera. Tehdy byl chrám vyzdoben uvnitř nástěnnými freskami, vně na renesančních štítech sgrafity a okna v presbytáři vitrážemi podle návrhů Mikoláše Alše a bylo do něj pořízeno pseudogotické zařízení. Na klenbě nad hlavním oltářem jsou namalováni čtyři vodňanští kapři. Alšovy návrhy spolu s částmi někdejšího barokního mobiliáře se nacházejí ve sbírkách vodňanského městského muzea a galerie. Na 64 metrů vysoké věži visí 6 zvonů, z nichž největší jménem Marek byl ulit r. 1725. U jižní strany kostela stojí misijní kříž z r. 1853. Vedle něho je u věže v dlažbě vyznačena památka na zvon jménem Jan, který se roztříštil při snímání pro válečné účely r. 1917.

Obrázek 9: Kostel narození Panny Marie

Zdroj: http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obs

Kostel sv. Jana Křtitele

Kostel byl původně špitální a hřbitovní, zmíněný r. 1414. Původní jednoduchá gotická stavba, která stávala uprostřed hřbitova, byla pro nevyhovující technický stav zbořena r. 1843. Nynější empírový kostel, postavený podle plánů J. Sandnera, byl vysvěcen r. 1848. Oltářní obraz Křtu Páně darovala císařovna Karolina Augusta. Většina zařízení je novorenesanční a novobarokní. Před kostelem stojí kamenný kříž z r. 1847 s novější sochou Krista. Přilehlý hřbitov byl po zrušení v 80. letech 20. století přeměněn v pietní park. Zůstaly zachovány hroby rodiny Heritesovy, rodiny Mokřých a někdejší novogotická děkanská hrobka. Od r. 2005 je nazýván „Park Jana Pavla II.“.

Obrázek 10: Kostel sv. Jana Křtitele

Zdroj: http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obs

Kaple sv. Vojtěcha

Kaple byla založena a vystavěna v letech 1730 - 1732 vodňanským měšťanem Kristiánem Jonášem. Byla uzavřena a odprodána do soukromých rukou r. 1787, znovu vysvěcena r. 1816. Od r. 1860 je majetkem města Vodňany. Zařízení pochází z 18. století. Ke kapli byl přemístěn hřbitov, který je spolu s novou obřadní síní v užívání od r. 1960. (http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obs)

Městská galerie Vodňany

Na samém počátku vzniku vodňanské galerie byl velkorysý dar Dr. Blahomíra Žahoura rodnému městu, Vodňanům, který v roce 1966 navštívil městské muzeum ve Vodňanech a snad tato návštěva urychlila jeho rozhodnutí, že daruje všechn svůj majetek - výsledek celoživotní práce jeho již zesnulé ženy Anny Žahourové i jeho vlastní, rodnému městu k vytvoření městské galerie.

Daroval nově vznikající galerii kolekci 150 obrazů převážně českých malířů 19. a 20. století. V této kolekci lze nalézt, mezi jinými, díla Oldřicha Blažíčka, Václava Brožíka, Oty Bubeníčka, Jana Dědiny, Františka Elhenického, Antonína Hudečka, Aloise Kalvody, Františka Kavana, Jana Kojana, Otakara Lebedy, Gustava Macouna, Aloise Moravce, Jaroslava Panušky, Vojtěcha Sedláčka, Václava Špály, Joži Úprky, Františka Ženíška.

Fond galerie byl doplněn o 44 kreseb Mikoláše Alše, které vznikly v letech 1895 - 1902 pro výzdobu zdejšího děkanského kostela a školy v Protivíně. Ve dvou místnostech byly instalovány pamětní síně spisovatelů Františka Heritese a Julia Zeyera. Obrazová galerie byla vodňanské veřejnosti poprvé zpřístupněna o vánocích roku 1967.

V dubnu roku 1968 část radnice vyhořela a nově rekonstruovaná galerie byla otevřena 8. června 1969. Od roku 1973 má městská galerie pravidelnou výstavní činnost zaměřenou především na prezentaci díla českých a regionálních výtvarných umělců. Nákupy do sbírkového fondu jsou financovány z Nadace manželů JUDr. Zdeňka a Julie Novákových založené v roce 1992.

(http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obsobs)

Městské muzeum Vodňany

První muzejní sbírky byly poprvé soustředěny při příležitosti konání národopisné výstavy v únoru roku 1895. Hlavními dárci převážně národopisných předmětů byli spisovatelé František Herites, Otakar Mokrý a Julius Zeyer. První veřejná instalace sbírek se konala až o 10 let později ve dvou sálech radnice.

Prvním muzejním kustosem byl jmenován učitel Haštal Mostecký. Ten měl největší zásluhu o rozvoj městského muzea v předválečné době. Po druhé světové válce se hledal vhodný prostor pro zbudování stálé expozice. Jako nejvhodnější byla vybrána budova bývalé židovské synagogy, která byla stavebně upravena a od roku 1958 se zde

městské muzeum nachází dodnes.

Muzeum nabízí expozici "Rybářská tradice ve Vodňanech". Na informačních tabulích je možné se seznámit se starší historií města, rybníkářství a mlynářství. Nechybí tu ani informace o rybářském studiu a výzkumnictví, které doplňují ukázky učebnic a učebních pomůcek (modely vodních staveb, rybářské náčiní, lihové a suché preparáty ryb) Střední rybářské školy a knihy z významné odborné knihovny Výzkumného ústavu rybářského a hydrobiologického. Při sledování filmu o Vodňanech mají návštěvníci možnost si vyzkoušet posezení v pramici a děti si zde mohou chytit svou první rybu v dřevěném rybníčku. Kuchyně staré rybářky určitě potěší převážně dámské návštěvnice, pro které je připravena skládačka Oblíbené rybí recepty z muzea. Při odchodu nabízí muzeum příležitost složit malou rybářskou maturitu.

(http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obsobs)

Muzeum mlynářského řemesla

Muzeum nabízí prohlídku Mosteckého mlýna, ve kterém se muzeum nachází a vodní elektrárny, která je v provozu. Je zde k vidění kompletní zařízení mlýna i toho jak se ve mlýně dříve žilo. Mlýn se traduje již od roku 1491. Muzeum nemá otevírací dobu, v případě zájmu o prohlídku je třeba se předem objednat telefonicky nebo emailem. Návštěvníci mají možnost si také prohlédnout všechny dokumenty související se mlýnem. (http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obsobs)

Památník Petra Chelčického

Obec Chelčice je rodištěm světoznámého středověkého náboženského reformátora a filozofa Petra Chelčického (1390 - 1460). Památník představuje jak samotnou osobnost Petra Chelčického, tak i jeho odkaz na Chelčicku. Pro výpravy a skupiny zájemců o osobnost Petra Chelčického je možné po předešlé domluvě uskutečnit prohlídku s výkladem a tvoření s interaktivními prvky Památníku.

(Zdroj: http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obsobs)

6.2.3 Kulturně-spoločenský potenciál

Vodňany žijou

Vodňany žijou je multižánrový festival ve Vodňanech pořádaný stejnojmenným občanským sdružením. Festival nabízí několik žánrů: hudba, film, divadlo a výtvarno.

V roce 2010 se festival konal v měsících září a říjen a v průběhu pěti víkendů organizátoři připravili vystoupení kapel Please the trees, Midi Lidi, Květy, Navigators, Veas, Wotienke a mnohých dalších. Divadlo Continuo, Vyšehrátka, Improverti a několik loutkářů se stará o zastoupení dramatické, FAMU film a Asociace českých filmových klubů zajišťují filmovou sekci. O výtvarno se stará festival Fotojatka. Nechybí ani Workshopy a dílny. To vše ve vyhříváném šapitó, v tančírně u Hospůdky Na Lázni, případně v Restauraci Pohoda.

(<http://www.akce.cz/akce/875843/vodnany-zijou-vodnany>)

Vodňanské rybářské dny

Je již každoroční tradicí, že se na začátku května ve Vodňanech konají Vodňanské rybářské dny. Pořadatelé Dnů - vodňanský Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický Jihočeské univerzity České Budějovice, vodňanská Střední rybářská škola a Město Vodňany připravují na tuto dobu program, který bude zajímavý jak pro odbornou, tak i laickou veřejnost.

Programová náplň Vodňanských rybářských dnů má vždy dvě odlišné polohy. V té první jsou pořádané akce profesně orientovány na rybářskou veřejnost. Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický pořádá odborné konference či semináře na aktuální témata jak z produkčního, tak rekreačního rybářství. Účastníci zde mají možnost setkat se s předními odborníky, vyměňovat si vzájemně své zkušenosti a poznávat jiné obzory. Standardní součástí je i Den otevřených dveří v rybářské škole.

Dominantní odbornou součástí Dnů je především už velmi známá, vždy v lichém roce pořádaná a organizovaná výstava FISHTECH. Ta, jak je u ní obvyklé, nabízí přehledku rybářských novinek z techniky a chovatelské technologie, představí živé ryby, předloží návštěvníkům informace o rybářském školství i vědě a mnohé další. V sudých letech je pořádána akce s názvem FISHFILM což je prezentace nových našich i zahraničních rybářských filmů s otevřenou diskuzí návštěvníků této akce.

Druhá poloha Vodňanských rybářských dnů leží v orientaci na laickou veřejnost. Obsahuje zábavní akce, nicméně vždy s konkrétním rybářským podtextem. Je vhodné zmínit společenský večer s programem tradičně doplněný nabídkou ochutnávky rybích pokrmů jako podpory konzumace našich ryb. V sobotu se pak na vodňanském náměstí koná rybí trh a jarmark, každoročně bohatě navštěvovaný a mimo jiné nabízející ryby

živé, zpracované, uzené i smažené, stejně jako ryby okrasné do zahradních jezírek. V sobotu večer pak na sportovním areálu Blanice běží program s hudbou a všelijakými atrakcemi, doplněný sportovními ukázkami vysokého umění ovládnutí rybářského lovného náčiní, nechybí ani demonstrace filetování kapra aj.

Mezitím probíhá tradiční setkání členů Spolku absolventů vodňanské rybářské školy, v Městské galerii je možné shlédnout výstavy obrazů s tématickou orientací na rybářství a rybníky, za menší aktuální výstavkou je možno zajít do Městského informačního střediska - a zdaleka v neposlední řadě - Vodňanské rybářské dny nabízejí příležitost k osobním setkáním, k diskuzím nad problémy současného rybářství, ke kontaktům dávno nepotkaných známých, k přemýšlení nad naším vztahem k rybám a jejich konzumu. (<http://www.meksvodnany.cz/rybarske-dny>)

Vodňanská mariánská pouť

Tradiční mariánská pouť ve Vodňanech se koná vždy v první polovině zářijového víkendu a nabízí kromě využití pouťových atrakcí a stánků i pestrý program, např. vystoupení městské dechové hudby, zábavné programy pro děti, pouťovou zábavu a jiné. (http://www.meksvodnany.cz/probehleakceostatni?month=&year=&search_zac=&search_kon=&druh_akce=108&doba=past&zaz=0&c_listu=1)

6.3 Sekundární nabídka

6.3.1 Všeobecná infrastruktura

Město disponuje dostatečnou zdravotnickou péčí. Nachází se zde 4 praktičtí lékaři, 2 dětští a dorostoví lékaři, 4 zubní lékaři, 1 oční lékař, 2 gynekologičtí lékaři a 4 veterinární lékaři. Ve městě jsou 3 lékárny a lékařská služba první pomoci.

Z hlediska vzdělávacích možností, Vodňany disponují třemi mateřskými školami, čtyřmi základními školami, jedním gymnáziem a dvěma středními školami. Ve městě se nachází Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie a Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický.

O oblast ochrany obyvatelstva se stará obvodní oddělení Policie ČR, ve městě funguje i Sbor dobrovolných hasičů. (<http://www.vodnany.cz/informace.htm>)

6.3.2 Dopravní infrastruktura a dopravní dostupnost

Místní doprava je v této oblasti zajišťována Českými drahami na trati 197 Číčenice-Volary, trať 190 České Budějovice-Plzeň vedoucí přes Číčenice je velmi frekventovaná (spojení cca každou 1-2 hodiny).

Přes Vodňany vede také pravidelná autobusová doprava (České Budějovice-Strakonice, České Budějovice-Písek, Prachovice-Tábor atd.). Ve Vodňanech jsou dvě čerpací stanice, které jsou otevřeny podle ročního období (cca od 6.00-8.00 ráno do 19.00-21.00 večer). (<http://www.vodnany.cz/informace.htm>)

6.3.3 Turistická suprastruktura

Ubytovací zařízení

Jak vyplývá z Tabulky 3: Seznam ubytovacích zařízení na Vodňansku, která je součástí příloh, ubytovací služby na Vodňansku jsou zajišťovány především penziony, ubytováním v soukromí, turistickými ubytovnami, chatami, chalupami a kempy. Vodňansko disponuje pouze jedním hotelem, kterým je hotel Prajer. Hotel Prajer je tříhvězdičkový hotel, který kromě ubytování může svým hostům nabídnout i restauraci, konferenční prostory, wellness centrum a různé pobytové balíčky.

Stravovací zařízení

Tabulka 4: Seznam stravovacích zařízení na Vodňansku (viz přílohy) ukazuje seznam stravovacích zařízení na Vodňansku. Nachází se zde několik restaurací s kapacitou dostačující pro konání akcí různého typu, např. svateb, oslav a jiné. Najdeme zde i pivnici a pizzerii, přičemž pivnice nabízí pouze studené pokrmy k pivu. Největší kapacita byla zjištěna u Restaurace Na Sadech, která nabízí až 150 míst.

6.3.4 Turistická infrastruktura

Cestovní kanceláře a cestovní agentury

Ve městě Vodňany se nacházejí dvě cestovní kanceláře. Cestovní kancelář Floria nabízí poutní, lázeňské a poznávací zájezdy především do destinací Chorvatsko, Itálie, Španělsko, Řecko, Turecko, Maďarsko a Bulharsko. Tato cestovní kancelář navíc organizuje pro své klienty zájezdy s folklorem a dětské zájezdy.

(<http://www.ckfloria.cz/>)

Druhá cestovní kancelář Ocean působí již od roku 1996 a její další pobočky se nacházejí např. v Českém Krumlově nebo v Prachaticích. Nejrozsáhlejší nabídku nabízí tato cestovní kancelář do zemí jako např. Chorvatsko, Itálie, Egypt, Tunisko, Španělsko a Francie. (http://www.ca-ocean.cz/kontakt_ca_ocean.htm/)

Vodňany disponují také dvěma cestovními agenturami, Cestovní agentura Jiří Kubík a Cestovní agentura Jitka Smržová.

Informační kanceláře cestovního ruchu

Ve městě se nachází Informační centrum Vodňany, které zajišťuje a poskytuje informace o ubytování, o pěších a cykloturistických trasách v místě a okolí, nabídky kulturních a společenských akcí, prodej map, průvodců, pohlednic, publikací muzea a galerie, videokazet o Vodňanech, drobných upomínkových předmětů, a také prohlídky města pro skupiny (min. počet 10 osob) v českém a německém jazyce.

Na svých webových stránkách centrum informuje také o konání nejrůznějších výstav a kulturních akcí. (<http://www.vodnany.net/infocentrum/>)

Směnárny

Ve Vodňanech poskytují směnářenské služby Komerční banka, Česká spořitelna a GE Money bank, které mají ve městě své pobočky. Další možností výběru hotovosti je výběr z bankomatů.

Sportovně – rekreační zařízení

Vodňany nabízejí zájemcům o cvičení Fitness centrum, které je vybaveno moderními posilovacími stroji a nářadím. Pracovníci fitness nabízejí svým klientům i odborné poradenství v oblasti sportování a zdravé výživy.

Město disponuje též Sokolovnou, kterou je možno si pronajmout včetně nářadí, antukového a travnatého hřiště. V sokolovně je možno zúčastnit se cvičení aerobiku, cvičení pro ženy, cvičení Pilates, nebo stolního tenisu.

Zábavní centrum Družba nabízí prostory k hraní bowlingu, nacházejí se zde 4 bowlingové dráhy a nepravidelně se zde konají turnaje družstev, dvojic a jednotlivců.

Milovníci hipoturistiky mají možnost navštívit Jezdecký klub Újezd nebo specializovanou soukromou jezdeckou akademii, která je zaměřena především na hipoterapii a léčebně pedagogicko-psychologické ježdění. Zajišťuje výcvik skupin, vzdělávací činnost, kurzy, semináře, či soutěže na koních.

Kulturně – společenské zařízení

Ve Vodňanech funguje Městské kulturní středisko, které je příspěvkovou organizací a patří mezi největší a nejvýznamnější kulturně společenské instituce ve městě. Městské kulturní středisko disponuje kinosálem s kapacitou 400 diváků, ve kterém se konají jak filmová tak divadelní představení, nově otevřenou internetovou kavárnou, moderně vybavenou učebnou vybudovanou v rámci projektu Centra sociální integrace a dalšími prostory, které jsou využívány i k dalším kulturně společenským aktivitám jako jsou výstavy, koncerty, konference. Další subjekty působící pod záštitou městského kulturního střediska jsou Mateřské centrum DUHA, internetová kavárna COLOMBINA, loutkové divadlo PIMPRLATA a fotokroužek. Městské kulturní středisko vedle těchto činností zajišťuje výlepovou službu, chod Wi-Fi sítě systému MISPO, tisk a distribuci Vodňanského zpravodaje. Velkou měrou se podílí na přípravě a chodu tradičních akcí ve městě jako jsou Mariánská pouť a Vodňanské rybářské dny. (http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/M?m=&s=&z_from=&zaz=30&c_listu=4)

7 Multiplikační efekt zaměstnanosti v oblasti cestovního ruchu ve zvolených městech

Ke zjištění multiplikačního efektu zaměstnanosti se používá multiplikátor. Multiplikátor zaměstnanosti vyjadřuje, kolik vznikne nových pracovních míst při zvýšení produkce určitého odvětví (resp. produktu) o 1 milion Kč. Multiplikátor počítá stálá pracovní místa na plný úvazek, ta se však nemusí shodovat se skutečným počtem nově zaměstnaných fyzických pracovníků. Podniky totiž mohou zareagovat na zvýšenou poptávku různě, například placením přesčasů stávajícím zaměstnancům nebo naopak zaměstnáním více nových pracovníků na částečný úvazek.

(<http://www.culturenet.cz/res/data/013/001466.pdf>)

Ke zjištění požadovaných hodnot pro stanovení multiplikačního efektu slouží údaje z Českého statistického úřadu, resp. z tabulek Satelitní účtu. Satelitní účet cestovního ruchu, a stejně tak Modul zaměstnanosti cestovního ruchu, jsou však záležitostí národní a v současné době neexistuje žádná regionální úroveň požadovaných dat. Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj plánují určitou formu regionalizace do budoucna, tento projekt je však v přípravné fázi a bude realizován nejdříve v roce 2012.

Jak již bylo uvedeno v literární rešerši, vznik nových pracovních příležitostí je možný buď přímo v zařízeních cestovního ruchu, nebo nepřímo v zařízeních služeb, které v rámci komplementárních vazeb aktivně působí jako dodavatel daných služeb.

Pracovní příležitosti vznikají hlavně v následujících zařízeních, která poskytují základní nebo doplňkové služby cestovního ruchu:

- **Ubytovací a stravovací zařízení**

Ubytovací a stravovací zařízení na Třeboňsku a Vodňansku jsou velkým zaměstnavatelem, jelikož obě města disponují poměrně velkým počtem těchto zařízení, o čemž vypovídají Tabulky 1, 2, 3 a 4, které jsou součástí příloh. V těchto zařízeních hrají pracovníci a jejich osobnost velkou roli při poskytnutí služby. Služba může být sebelepší, ale pokud je poskytnuta pracovníkem, který je rozladěný, nervózní či naštvaný a dává toto na sobě znát před hostem, ztrácí tak služba na svém významu a host si tento nedostatek uvědomuje. V těchto zařízeních často pracují méně

kvalifikovaní zaměstnanci či brigádníci a je tak potřeba dbát na jejich výchovu a učit je správnému přístupu k práci a k hostům, aby služba působila profesionálně a celkový dojem byl pro hosta bezchybný.

- **Dopravní služby**

V obou městech je největší zastoupení autobusové a železniční dopravy. Host, který přijíždí do regionu autobusem či vlakem, se tak dostává do kontaktu nejvíce s řidiči nebo průvodčími. Ačkoliv tento kontakt trvá pouze kratší dobu, může hosta též ovlivnit při jeho návštěvě a upravit jeho celkový dojem z destinace. Zaměstnanost v tomto oboru většinou nekolísá a vzhledem k pravidelnému či sezónně upravenému jízdnímu řádu závisí na cestovním ruchu pouze minimálně.

- **Turistické atrakce**

Jako pracovníky těchto zařízení je možné určit prodejce vstupenek či turistické průvodce na zámcích (Státní zámek Třeboň, Zámek Jemčina), muzeích (Městské muzeum Vodňany, Muzeum mlynářského řemesla), galeriích (Městská galerie Vodňany), pivovarech (Třeboňský pivovar) a dalších. Provoz těchto zařízení je většinou orientován na letní měsíce, zaměstnanost je zde převážně sezónní. Turističtí pracovníci by také měli být dostatečně vzdělaní v oboru, o kterém návštěvníkům přednášejí při prohlídce a měli by rozumět historii. V rámci prohlídky se návštěvník dozví další informace a poznatky a má tak z návštěvy památky a celé destinace dobrý pocit způsobený nabytím nových vědomostí.

- **Turistická informační centra**

Ve městě Třeboň i Vodňany se nacházejí turistická informační centra. Centra jsou otevřena celoročně, takže zaměstnanost není cestovním ruchem ve vyšším rozsahu ovlivněna. Pracovníky ovlivňuje především sezónní náročnost, kdy do centra zavítá více návštěvníků. V infocentrech hledají radu a doporučení, které atraktivity v dané destinaci navštívit a očekávají od pracovníka centra tyto informace. Důležitý je i prodej suvenýrů, které si návštěvník může koupit a z destinace odnést a připomenout si tak navštívené místo i po skončení dovolené.

Dalšími místy spojenými s cestovním ruchem a ovlivňujícími jejich zaměstnanost, mohou být cestovní kanceláře, směnárny, kulturní a sportovní zařízení a další. Provoz

těchto zařízení je z velké části celoroční a zaměstnanost je cestovním ruchem ovlivněna minimálně.

8 Vyhodnocení situačních analýz

Jak vyplývá ze situačních analýz obou měst, města Třeboň a Vodňany nabízejí svým návštěvníkům určité množství atraktivit, ať se již jedná o kulturně-historický nebo kulturně-společenský potenciál, a mají tak předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. V obou městech jsou k vidění historické památky města, co do počtu však disponuje většími a rozmanitějšími památkami Třeboň, která nabízí jako největší atraktivitu především Státní zámek, Schwarzenberskou hrobku, pivovar či divadlo. Co se týče kulturních akcí, obě města pořádají festivaly spojené s hudbou a slavnosti spojené s rybářstvím, Třeboň však opět nabízí větší množství těchto akcí a disponuje větší rozmanitostí především díky mezinárodnímu charakteru těchto akcí (např. konání mezinárodního filmového festivalu, divadelního festivalu) a specifčnosti místa (využití lázeňství).

V rámci ubytovacích a stravovacích kapacit je opět bohatší nabídka Třeboně. Zde se nachází nejen více hotelů, oproti Vodňanům, které disponují pouze jedním hotelem, ale najdeme zde i větší kapacitu penzionů a ubytování v soukromí. Stravovací kapacity jsou v obou městech na srovnatelné úrovni.

Obecně lze říci, že Třeboň je větší, známější a oblíbenější destinací cestovního ruchu, než Vodňany a tomu odpovídá i nabídka jejich služeb. Společné pro obě města je jejich historie a kultura, která je u obou z nich spojena s rybníkářstvím.

Vzhledem k rozmanitější nabídce služeb cestovního ruchu, bude následně provedeno terénní šetření a jeho vyhodnocení pro město Třeboň a navrženy inovace pro zlepšení stavu v tomto městě.

9 Terénní šetření

9.1 Dotazník

Terénní šetření bylo realizováno prostřednictvím dotazníků. Dotazníky jsou nejpoužívanějším nástrojem při sběru primárních údajů. Představují formuláře s otázkami, na něž respondenti odpovídají, případně obsahují také varianty jejich odpovědí. Dotazník je potřeba důkladně sestavit, vyzkoušet a zbavit chyb před vlastním použitím.

Každý dotazník má svou logickou strukturu, která podporuje plynulost rozhovoru. Otázky by měly z hlediska respondenta tvořit určitý logický celek. V závislosti na zadání výzkumu s cíli volíme správný stupeň strukturovanosti dotazníku.

(Kozel, 2006: 161)

Dotazník je v podstatě standardizovaným souborem otázek, jež jsou předem připraveny na určitém formuláři. Je vhodné, aby v úvodu dotazníku bylo krátké vysvětlení, za jakým účelem respondent dotazník vyplňuje, které by obsahovalo i potvrzení faktu, že dotazník je případně anonymní. Techniku dotazníku charakterizuje nepřítomnost výzkumníka při vyplňování dotazníku, přiměřená znalost šetřeného prostředí a nezbytnost předvýzkumu. (Kutnohorská, 2009: 41)

Dotazník byl sestaven z 16 otázek. Otázky byly většinou uzavřené, u 3 otázek byla uvedena odpověď „Jiné“ a respondent tak měl možnost uvést svou vlastní odpověď. U 5 otázek byla možnost zaškrtnout více možností odpovědi a u 2 otázek byla použita stupnice známek. Stupnice známek je stupnice, s jejíž pomocí se známkuje nějaký atribut od špatného k vynikajícímu. Respondenti hodnotili dané služby stupněm od 1 (spokojen) do 5 (nespokojen).

9.2 Sběr dat

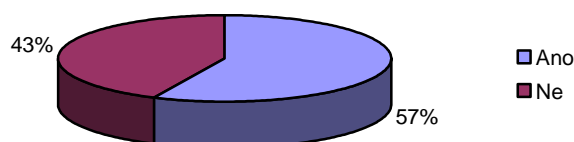
Po sestavení dotazníku byl proveden pilotní předvýzkum na malém vzorku 20 respondentů, při němž byly zjištěny drobné nedostatky v dotazníku, které byly následně odstraněny. Poté již mohlo následovat terénní šetření.

Terénní šetření probíhalo ve městě Třeboň formou osobního dotazování a bylo realizováno v měsících červenec – říjen 2010. Návštěvníci byli oslovováni především

na náměstí v Třeboni, v okolí Státního zámku a v prostorách Třeboňských lázní. Bylo vytištěno celkem 200 kusů dotazníků, které byly použity k osobnímu dotazování a předloženy respondentům k vyplnění. Při vyhodnocení dotazníků bylo zjištěno 7 nesprávně vyplněných dotazníků, které byly poté z výzkumu vyřazeny. Celkový počet správně vyplněných dotazníků, které byly následně vyhodnoceny pomocí programu Microsoft Excel, byl tedy 193.

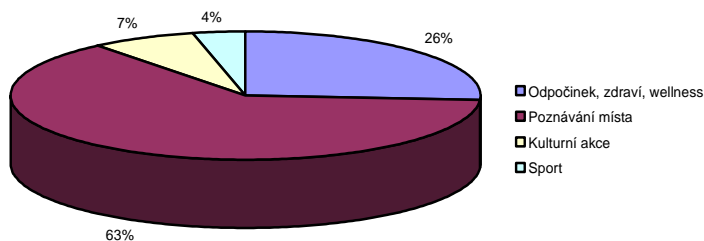
9.3 Vyhodnocení terénního šetření

Otázka 1: Graf 1: Navštívili jste již někdy město Třeboň?

Zdroj: Vlastní šetření

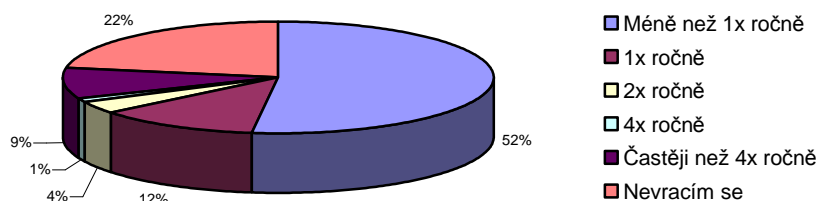
Otázka 1: Graf 2: Ano, za jakým účelem?

Zdroj: Vlastní šetření

První otázka ukázala, že většina respondentů (57%) již někdy navštívila město Třeboň. Z tohoto počtu dále 87 dotazovaných (63%) uvedlo, že navštívili město Třeboň za účelem poznávání místa a 36 dotazovaných zde byli z důvodu odpočinku, zdraví a wellness (26%). Žádný z respondentů nenavštívil město Třeboň za účelem služební cesty.

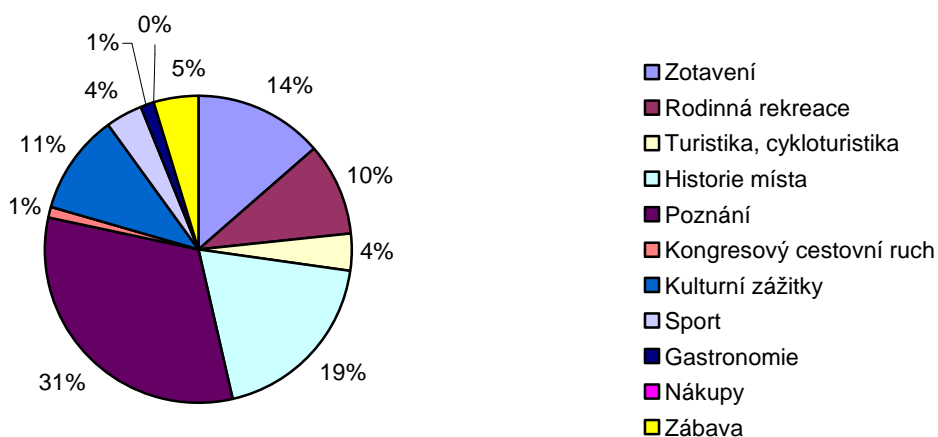
Otázka 2: Graf 3: Jak často navštěvujete město Třeboň?

Zdroj: Vlastní šetření

52% respondentů uvedlo, že město Třeboň navštíví méně než 1x ročně, 1x ročně se vrátí 12% respondentů, 22% se do Třeboně již nevrací.

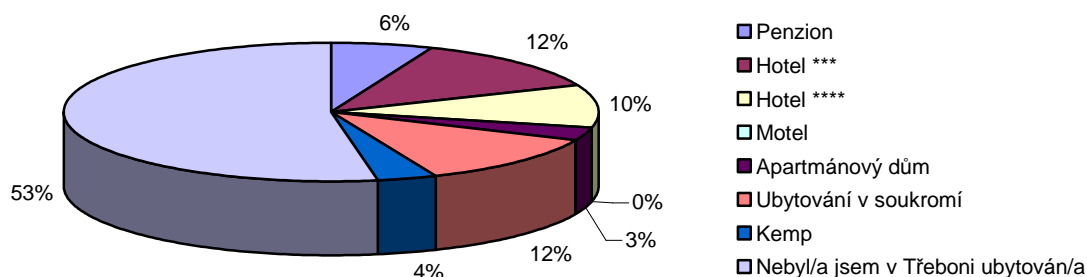
Otázka 3: Graf 4: Jaké aktivity Vás přilákaly do Třeboně?

Zdroj: Vlastní šetření

U této otázky byla možnost označení více odpovědí. Nejvíce dotazovaných přilákalo do Třeboně poznávání (31%) a historie místa (19%). 14% dotazovaných přijelo za účelem zotavení, čemuž odpovídá fakt, že část dotazníků byla sbírána v prostorách lázní. Žádný z respondentů nepřišel do Třeboně za účelem nakupování.

Otázka 4: Graf 5: Kde jste ubytováni?

Zdroj: Vlastní šetření

Otázka č. 4 ukázala, že Třeboň slouží především k jednodenním návštěvám a výletům, jelikož 53% dotazovaných nemělo během svého pobytu zajištěno ubytování. Z těch, kteří ubytováni byli, bylo shodně 12% ubytováno v hotelu *** a v soukromém ubytovacím zařízení. Hotel typu **** využilo při své cestě do Třeboně 10%. Žádný respondent nevedl jako svou odpověď možnost Motel.

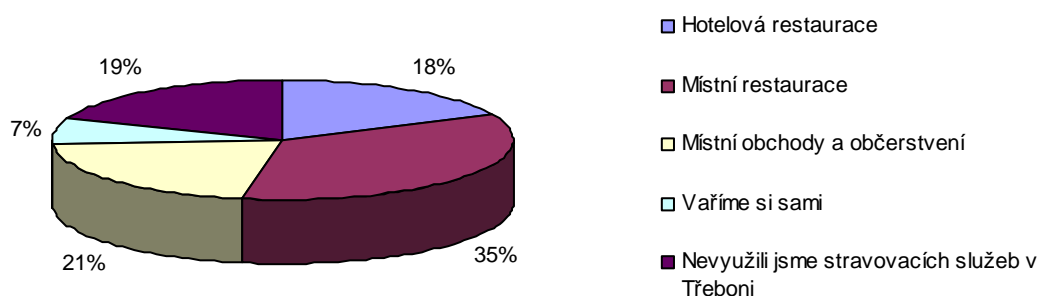
Otázka 5: Jak hodnotíte úroveň poskytnutých ubytovacích služeb?

(Graf 6 viz přílohy)

U této otázky byla použita stupnice známek od 1 do 5. Zámka 1 byla hodnocena jako nejlepší, naopak známka 5 znamenala neuspokojivé ubytovací služby.

U výše uvedeného grafu vyplývá, že většina respondentů byla spokojena s ubytovacími službami, 4% dotazovaných však uvedli, že s ubytovacími službami byli nespokojeni.

Otázka 6: Graf 7: Jakou formu stravování jste ve městě Třeboni zvolili?

Zdroj: Vlastní šetření

U této otázky byla opět volba z více možných odpovědí. Ukázalo se, že nejvíce respondenti navštěvují místní restaurace (35%). 21% dotázaných označilo odpověď místní obchody a občerstvení. Tato možnost obsahovala dále 4 možné volby odpovědi (pekařství, bufet, uzenářství a supermarket). 53% návštěvníků nakupuje nejvíce v supermarketu, 37% dotazovaných využívá k nákupu potravin pekařství. 18% respondentů se stravuje v hotelových restauracích, z tohoto počtu 60% dotazovaných využívá v hotelu pouze snídani a 40% se stravuje formou polopenze. Žádný respondent v rámci hotelové stravy nevedl jako odpověď plnou penzi.

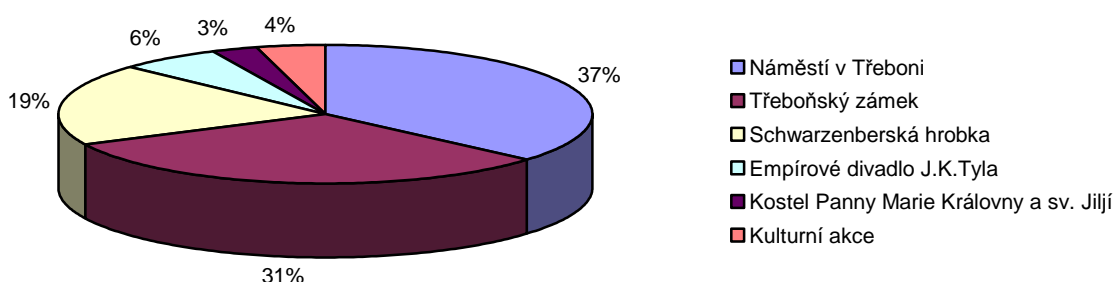
Otázka 7: Jak hodnotíte úroveň poskytovaných stravovacích služeb?

(Graf 8 viz přílohy)

U této otázky byla opět použita k hodnocení stupnice známek.

66% respondentů bylo se stravovacími službami plně spokojeno. Mezi respondenty byla však 3% dotazovaných, kteří se stravovacími službami byli nespokojeni.

Otázka 8: Graf 9: Jaké zajímavosti či akce jste v Třeboni navštívili?

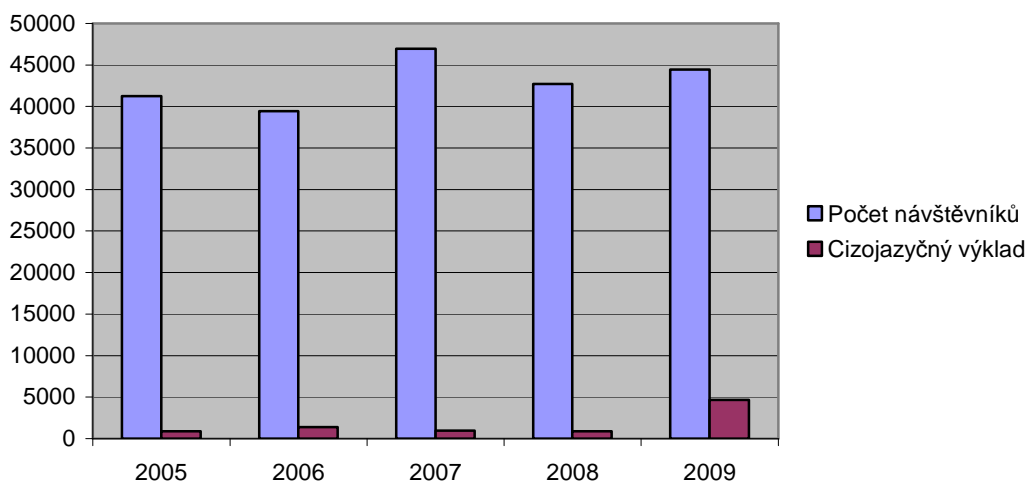

Zdroj: Vlastní šetření

Z uvedeného grafu vyplývá, že nejvíce turistů (37%) navštívilo Náměstí v Třeboni. Velkou atraktivitou je Třeboňský zámek, kam zavítalo 31% dotazovaných. 19% respondentů navštívilo Schwarzenberskou hrobku. Z kulturních akcí byly nejvíce navštěvované Rybářské slavnosti a Třeboňské slavnosti Jakuba Krčína.

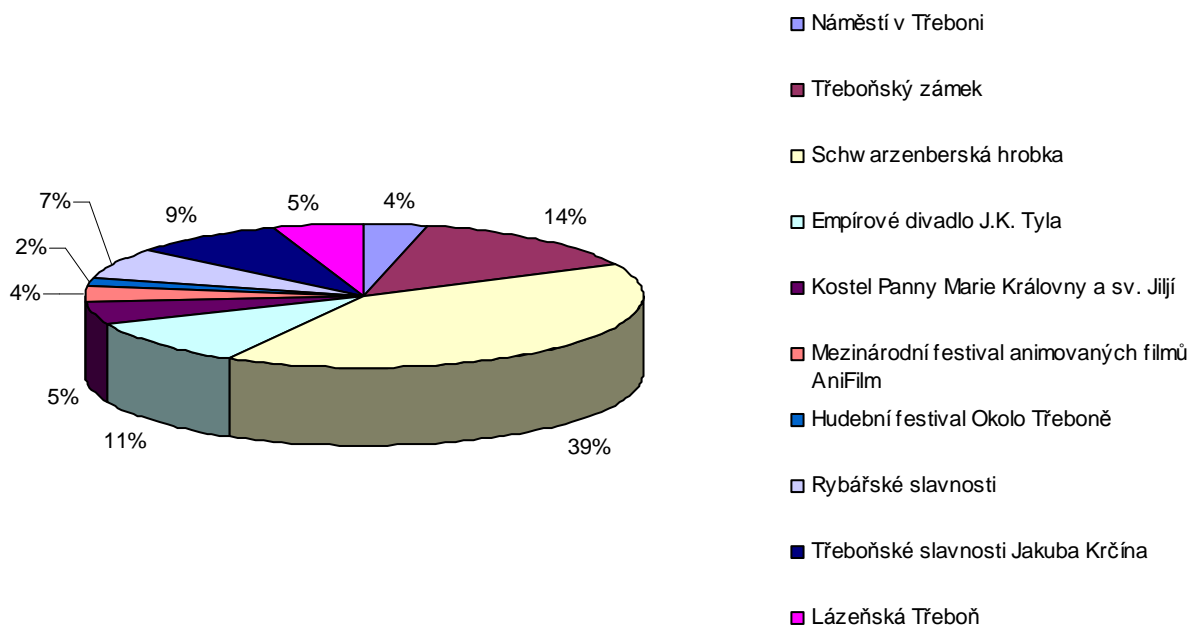
O přehledu návštěvnosti Státního zámku Třeboň informuje níže uvedený graf.

Graf 10: Přehled návštěvnosti Státního zámku Třeboň v letech 2005 – 2009

Zdroj: Národní památkový ústav

Otázka 9: Graf 11: Jaké atrakce chcete dále navštívit?

Zdroj: Vlastní šetření

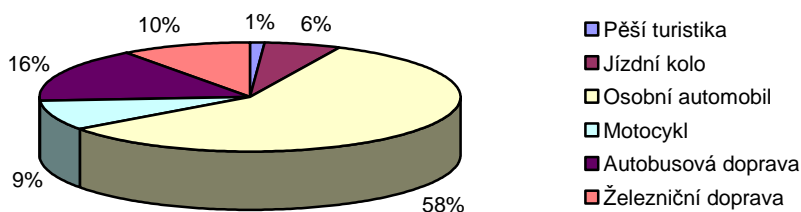
Turisté by si dále přáli navštívit Schwarzenberskou hrobku (39%), Třeboňský zámek (14%) a Empírové divadlo J. K. Tyla (11%).

Další otázky v dotazníku byly určeny k získání profilu návštěvníka.

Otázka 10: Jak jste přicestovali do Třeboně?

96% dotazovaných přicestovalo do Třeboně individuálně, pouze 4% respondentů využilo služeb cestovních kanceláří a přicestovali organizovaně.

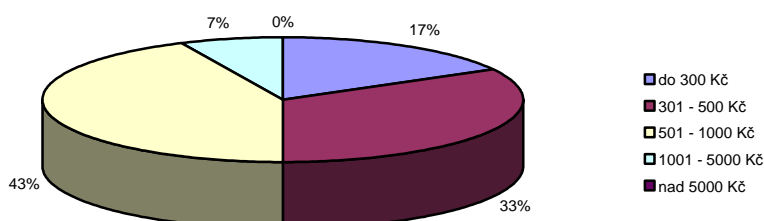
Otázka 11: Graf 12: Jaký způsob dopravy jste zvolili pro cestu do Třeboně?

Zdroj: Vlastní šetření

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že 58% návštěvníků přicestovali do Třeboně osobním automobilem, 16% využilo autobusovou dopravu, 10% přicestovalo vlakem.

Otázka 12: Graf 13: Jakou výši prostředků vynakládáte cca denně na svůj pobyt v tomto regionu?

Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce respondentů (43%) utratí denně v Třeboní od 501 do 1000 Kč. 33% vynaloží denně od 301 do 500 Kč a 17% zde utratí do 300 Kč/den. Žádný respondent zde neutratí více než 5000 Kč/den.

Otázka 13: Jaké je Vaše pohlaví?

Graf 14, který je součástí příloh, ukazuje, že terénního šetření se zúčastnila převážná část žen (56%) a 44% mužů.

Otázka 14: Kolik je Vám let?

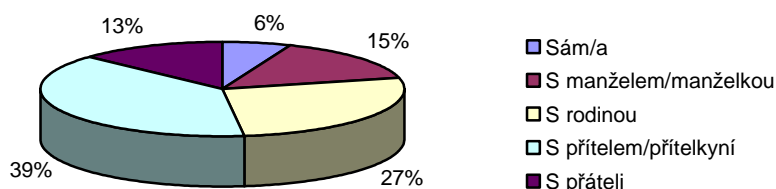
(Graf 15 viz přílohy)

V rámci věkové kategorie bylo osloveno nejvíce respondentů ve věku 21 – 35 let (36%) a ve věku 36 – 50 let (31%).

Otázka 15: Graf 16: S kým jste přicestovali?

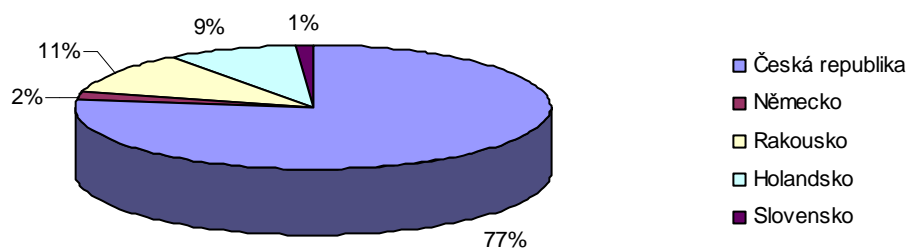
Největší počet dotazovaných přicestovalo do regionu s přítelem/přítečkou (39%) a s rodinou (27%). 15% respondentů navštívilo region s manželem/manželkou a 13% s přáteli.

Graf 16: S kým jste přicestovali?

Zdroj: Vlastní šetření

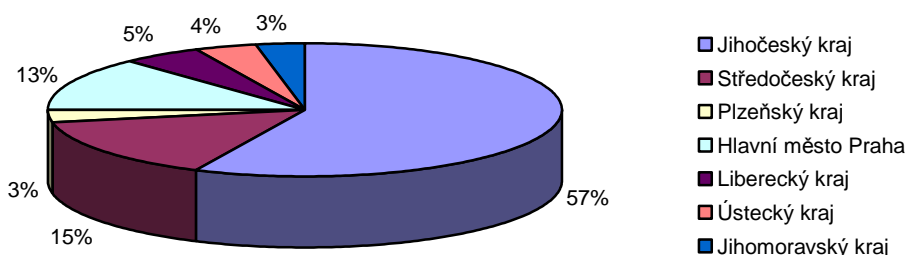
Otázka 16: Graf 17: Odkud pocházíte?

Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce dotazovaných pochází z České republiky (77%). Četnost českých návštěvníků podle krajů vyjadřuje graf 17 uvedený níže. V Třeboni byli dále zaznamenáni návštěvníci z Rakouska (11%), Holandska (9%), Německa (2%) a Slovenska (1%).

Graf 18: Návštěvníci z České republiky podle krajů:

Zdroj: Vlastní šetření

V rámci České republiky přijíždějí do Třeboně nejvíce lidé z Jihočeského kraje (57%), tedy z kratší vzdálenosti než z ostatních krajů. Dalšími kraji jsou Středočeský kraj (15%), Hlavní město Praha (13%), v poměrně stejném zastoupení poté Liberecký kraj (5%), Ústecký kraj (4%), Plzeňský a Jihomoravský kraj (3%).

9.4 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza „Třeboňsko disponuje pestřejší nabídkou služeb cestovního ruchu, než je nabídka Vodňanska“ byla potvrzena. V Třeboni se nachází větší množství a rozmanitost atraktivit cestovního ruchu, mezi nimiž dominují především Státní zámek Třeboň, Schwarzenberská hrobka, Třeboňský pivovar a také rozmanitější akce mezinárodního významu, mezi něž patří festival Anifilm, Okolo Třeboně, nebo Třeboňský divadelní festival. V rámci Třeboňska jsou také velmi známé lázně.

Hypotéza „Město Třeboň navštěvují převážně lázeňští hosté“ byla vyvrácena. Pouhých 14% dotazovaných v rámci terénního šetření uvedlo, že důvodem jejich návštěvy Třeboně bylo zotavení. Většina návštěvníků přijela za účelem poznávání místa a její historie.

10 Návrhy opatření

Město Třeboň disponuje velkým množstvím přírodních a kulturních památek a má tak velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.

Z terénního šetření vyplývá, že město Třeboň navštěvují převážně návštěvníci, kteří zde nepřenocují a nevyužijí tak ubytovacích služeb. Ubytovací zařízení by se měla snažit více propagovat své služby, aby přilákala zákazníka a vzbudila v něm zájem o své kapacity. Tomu by mohla napomoci tvorba určitých balíčků, které zahrnují komplex služeb a mohly by pro návštěvníka být zajímavé. Velmi významná by se při tvorbě balíčků mohla jevit i spolupráce s městem a dalšími institucemi. Ubytovací zařízení by tak mohly k ubytování zprostředkovat např. i návštěvu zámku, Schwarzenberské hrobky, či pivovaru, nebo např. posezení ve stylové restauraci s rybími specialitami. Návštěva Třeboně by se tak pro návštěvníka stala zajímavým zážitkem a nemusel by pro to téměř nic udělat, vše by bylo v nabídce ubytovacího zařízení. Zároveň by se tímto způsobem mohla prodloužit délka pobytu u těch návštěvníků, kteří v Třeboni ubytování jsou. Většina ubytovacích zařízení již má své webové stránky na internetu a je tak zákazníkovi snadno dostupná, měla by však podporovat snahu co nejmenšího úsilí pro zákazníka, aby zákazníci nemuseli ubytovací zařízení složitě vyhledávat. Tomu by mohlo napomoci umístění ubytovacího zařízení na internetových rezervačních systémech, kde zákazník vidí všechna ubytovací zařízení v daném městě či regionu a může je mezi sebou porovnávat, a zároveň si vyhledat ubytovací zařízení podle svých požadavků a možností.

Z terénního šetření dále vyplynulo, že nejvíce jsou v Třeboni ke stravování využívány místní restaurace (35%). Tento fakt podporuje i výše uvedená skutečnost, že většina lidí v Třeboni nepřespává a využívá Třeboň k jednodenní návštěvě. Je velmi pravděpodobné, že lidé v rámci výletu po prohlídce památek navštíví místní restauraci a využijí ji jako možnost odpočinku a oddechu. Terénní šetření však ukázalo i skutečnost, že 19% dotazovaných vůbec nevyužilo služeb stravovacích zařízení. Stravovací zařízení by se tedy také měla více snažit přilákat zákazníka a vzbudit jeho zájem vymyšlením různých speciálních akcí spojenými např. s kulturou, která je ve městě hojně zastoupena, např. servírováním pokrmů na určité téma (Rybářské hody v době konání Rybářských

slavností či posezení s živou hudbou v rámci konání hudebních slavností). Lákavé pro návštěvníky by také mohly být různé speciální nabídky, např. zákusek ke kávě zdarma či akce typu „2 za cenu 1“. Samozřejmostí je zvolení adekvátní ceny za tyto pokrmy tak, aby byla pro návštěvníky přijatelná a zároveň v něm nevzbuzovala pocit, že pokrm či nápoj je nekvalitní.

Restaurace i hotelová zařízení v Třeboni disponují dostatečnou kapacitou pro pořádání konferencí, seminářů, firemních akcí, svateb, oslav a dalších. Pro větší využívání těchto služeb by mohla být významná správně zvolená nabídka, např. „Při rezervaci na poslední chvíli, sleva 20% z pronájmu prostor“, „Věrnostní akce pro firmy, které se k nám vracejí“, či „Organizace akce na klíč“, kdy veškeré záležitosti spojené s akcí dojedná přímo stravovací či ubytovací zařízení, ve kterém se bude akce konat.

Zlepšit by se také měla celková spolupráce s cestovními kancelářemi, jelikož z dotazníkového šetření vyplynulo, že pouze 4% dotazovaných přicestovali do Třeboně organizovaně. S tím souvisí také fakt, že do Třeboně přijíždějí převážně návštěvníci z České republiky.

Jelikož převážná většina návštěvníků přijíždí do Třeboně osobním vozidlem (58%), měla by zde být iniciativa ke zlepšení kvality místních komunikací a parkovacích možností. Město nemá napojení na dálnici, nachází se zde pouze silnice 1. a 2. třídy. Tyto silnice by tak měly být dobře udržované a bez větších závad. Jelikož nemají jižní Čechy napojení na žádnou dálnici, je celková dostupnost regionu značně zhoršená. Paradoxně však jižní Čechy, a s nimi také město Třeboň, z této situace těží, jelikož je tento region díky absenci většího průmyslu bohatý na přírodní atraktivitu a je tak považován za nejkrásnější a nejzdravější v rámci celé České republiky.

11 Návrh package

Při tvorbě package je nutné vycházet ze zjištěných skutečností a vytvořit profil návštěvníka. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že Třeboňsko navštěvují především ženy ve věku 21 – 35 let, které navštěvují region se svým přítelem.

Na základě tohoto zjištění byl navržen produktový balíček „*Objevte tajemství Třeboně*“, který by měl rozšířit stávající nabídku a zvýšit atraktivitu celé destinace. Balíček je určen pro mladé páry přijíždějící do Třeboně především za poznáním. Obsah balíčku je velmi rozmanitý a nabízí jak poznávání treboňských památek, místní gastronomie, tak prostor pro odpočinek a relaxaci. Délka trvání pobytu je 3 dny a pobyt je situován na víkend. Ubytování je zajištěno v novém Design Hotelu Romantick****, stravování je ve formě polopenze.

První den – pátek:

- příjezd od 14:00 a ubytování ve dvoulůžkovém květinovém pokoji s výhledem na Třeboňské centrum
- uvítací welcome drink při příjezdu
- sladké překvapení na pokoji
- večeře při svíčkách v hotelové restauraci Kopretina

Druhý den – sobota:

- bohatá snídaně formou teplého a studeného bufetu
- prohlídka Státního zámku Třeboň
- prohlídka Třeboňského pivovaru s ochutnávkou piva a možností návštěvy Schwarzenberské pivnice
- večeře formou rybího menu ve stylové restauraci Šupina

Třetí den – neděle:

- bohatá snídaně formou teplého a studeného bufetu
- prohlídka Schwarzenberské hrobky
- pozdní Check-out až do 15:00 hod bez příplatku (dle možností hotelu)

Po celou dobu pobytu:

- volný vstup do relaxační zóny Slunečnice, která je součástí hotelu a nachází se zde vířivka a sauna

- 15% sleva na vybrané masáže
- 10% sleva na vybrané procedury v Bertiných lázních, které se nacházejí cca 100 metrů od hotelu
- zdarma parkování na hotelovém hlídaném parkovišti po celou dobu pobytu

Cena za balíček je 4999,- Kč/2 osoby/2 noci a zahrnuje celý balíček výše uvedených služeb. Samozřejmostí je zajištění dalších doplňkových či zprostředkujících služeb, o které host v průběhu pobytu požádá.

Jelikož mezi mladými páry mohou být i studenti, je možné nabízet tento balíček i v levnější variantě, kdy na balíček bude poskytnuta sleva 20% z celkové ceny. Cena balíčku bude tedy činit 4000,- Kč/2 osoby/2 noci. Studenti budou povinni předložit platný studentský průkaz.

12 Závěr

Cílem diplomové práce byla analýza nabídky cestovního ruchu ve městech Třeboň a Vodňany. Nejprve byla prostudována odborná literatura a vypracována literární rešerše. Následovala situační analýza obou měst, která ukázala, že pestřejší a rozmanitější nabídku cestovního ruchu nabízí město Třeboň. Na základě tohoto zjištění bylo realizováno terénní šetření na Třeboňsku, které bylo prováděno formou dotazníků.

Z výsledků terénního šetření vyplynulo, že nejvíce návštěvníků přijelo do regionu za účelem poznávání a historie místa. Tímto byla vyvrácena hypotéza, že Třeboň navštěvují převážně lázeňští hosté, kteří přijíždějí za zotavením, relaxací a odpočinkem. Terénní šetření dále ukázalo, že návštěvníci ve městě většinou nepřespávají a stravují se převážně v místních restauracích. Co se týče místních atraktivit, největší návštěvnost byla zaznamenána na náměstí v Třeboni a Státním zámku Třeboň.

Na základě vyhodnocení terénního šetření byla navržena opatření ke zlepšení situace a byl navržen produktový balíček. Pro tvorbu balíčku bylo nutné vycházet ze zjištěných skutečností a určit profil návštěvníka destinace. Třeboňsko navštívily převážně mladé ženy ve věku od 21 do 35 let, které do regionu přicestovaly v doprovodu přítele. Na základě tohoto zjištění byl navržen produkt „Objevte tajemství Třeboně“, který je zaměřen především na mladé páry. Cílem tohoto produktu bylo rozšíření stávající nabídky destinace a zvýšení její atraktivity. Vzhledem k tomu, že produkt je nabízen na 3 dny, přispívá i k prodloužení délky pobytu hostů v této destinaci. Neméně důležitým faktorem, díky kterému se produkt též stává výhodným, je fakt, že balíček je komplexní nabídkou služeb a host tak má usnadněn přístup k poznání tohoto regionu bez složitého vyhledávání ubytovacích a stravovacích kapacit a atraktivit.

Balíček nabízí ubytování v Třeboňském čtyřhvězdičkovém hotelu na 3 noci s polopenzí. V rámci polopenze byla první večer zvolena hotelová restaurace a romantická večeře při svíčkách, druhý den je večeře zajištěna formou rybího menu v místní stylové rybí restauraci. Balíček obsahuje i vstupy do největších atraktivit Třeboně, kterými jsou Státní zámek Třeboň, Schwarzenberská hrobka a Třeboňský pivovar, kde mají hosté možnost ochutnat místní pivo. Kromě poznávání nabízí balíček i příležitost k relaxaci a odpočinku, což je zajištěno volným vstupem do hotelové

relaxační zóny s vířivkou a saunou. Ve spolupráci s Bertinými lázněmi, které se nacházejí nedaleko hotelu, je zajištěna též 10% sleva na vybrané lázeňské procedury, které hotel zákazníkům rád zprostředkuje. V rámci balíčku je také možné cenové zvýhodnění pro studenty, kteří po předložení studentského průkazu obdrží slevu 20% z celkové ceny balíčku.

Balíček nabízí bohatou a atraktivní nabídku poznání Třeboňska, návštěvníkům však nechává prostor i pro jejich volný program, kdy si mohou sami zvolit cíl své cesty a užít si tento region dle jejich libosti.

13 Summary

The aim of the thesis was an analysis of the supply of tourism in cities Vodnany and Trebon. At first was studying the literature and the literary research. Followed by a situational analysis of the two cities, which showed that more diverse and varied tourist attractions offer the city of Trebon. Based on this finding was realized field investigations on the Trebon region, which was conducted through questionnaires.

The results of field surveys showed that most visitors came to the region for knowledge and history of the place. Based on this finding has been refuted the hypothesis, that mostly attend Trebon spa guests, who come for the recovery and relaxation. Field survey also showed that most visitors in the city don't sleep and eat mostly at local restaurants. Regarding local attractions, the largest attendance was recorded in the Square Trebon and in the Trebon Castle.

Based on the evaluation of the field survey was designed to remedy the situation and was designed product package. To create the package was necessary to be based on the facts of a particular profile visitor destination. Trebonsko visited mostly young women aged 21-35 years who traveled to the region, accompanied by a friend or with family. Based on this finding was proposed product "Discover the secrets of Trebon," which is aimed primarily at young couples. The aim of this product is extending the existing supply of destination and increase its attractiveness. Regarding the product is offered for 3 days, contributes to prolong staying in this destination. An equally important factor with which the product is also becoming a profitable, is the fact that the package is a comprehensive range of services and a guest to have easy access to the knowledge of the region without a complicated search of accommodation and catering facilities and attractions.

The package offers the accommodation in four-star hotel in Trebon for 3 nights with half board. Within the scope of the half board was elected on the first evening restaurant direct in the hotel and a romantic candlelight dinner, the next day's dinner provided by local fish menu in a stylish fish restaurant. The package includes entry to the biggest attractions of Trebon, which are the State Trebon Castle, Schwarzenberg tomb and Trebon brewery, where guests have the opportunity to taste the local beer. In addition to

learning package offers an opportunity to relax and rest, which is provided free entrance to the hotel's relaxation area with whirlpool and sauna. In cooperation with Berta spa, located near the hotel, is also guaranteed 10% discount on selected spa treatments. The package can also be reduced fees for students on presentation of student ID receive a discount of 20% of the total price.

The package offers a wide and attractive range of knowledge of Trebon, however, visitors to leave room for the free program when you are free to choose your destination and enjoy the region according to their will.

14 Použitá literatura

Knižní zdroje

- [1] BOUČKOVÁ, J. a kol. *Marketing*. Praha: C.H. Beck, 2003. 432 s. ISBN 80-7179-577-1
- [2] ČECH, J. *Malá encyklopedie cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 1998. 130 s. ISBN 80-85970-19-8
- [3] COOPER, CH., GILBERT, D., FLETCHER, J., WANHILL, S. *Tourism: principles and practise*. Harlow: Addison Wesley Longman Limited, 1998. 530 s. ISBN 0-582-31273-6
- [4] FORET, M., FORETOVÁ, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada Publishing, 2001. 180 s. ISBN 80-247-0207-X
- [5] FORET, M., STÁVKOVÁ, J. *Marketingový výzkum*. Praha: Grada Publishing, 2003. 159 s. ISBN 80-247-0385-8
- [6] FRANCOVÁ, E. *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. 119 s. ISBN 80-244-0719-1
- [7] GOELDNER, C. R., BRENT RICHIE J. R. B. *Tourism: principles, practise, philosophies*. Hoboken: John Wiley a Sons, 2009. 624 s. ISBN 978-0-470-08459-5
- [8] HESKETT, J., SASSER, W., HART, CH. *Služby – cesta k úspěchu*. Praha: Victoria Publishing, 199-. 273 s. ISBN 80-85605-36-8
- [9] HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3
- [10] HESKOVÁ, M. a kol. *Marketing*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2003. 191 s. ISBN: 80-7040-620-8
- [11] HESKOVÁ, M. a kol. *Základy marketingu*. Jihočeská univerzita v ČB, Zemědělská fakulta, 2004. 94 s. ISBN 80-7040-719-0
- [12] HLADKÁ, J. *Technika cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, 1997. 161 s. ISBN 80-7169-476-2
- [13] HORÁKOVÁ, H. *Strategický marketing*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. 90 s. ISBN 80-7079-920-8

- [14] HORÁKOVÁ, H. *Strategický marketing*. Praha: Grada Publishing, 2003. 204 s. ISBN 80-247-0447-1
- [15] HORNER, S., SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing: 2003. 488 s. ISBN 80-247-0202-9
- [16] INDROVÁ, J. A KOL. *Cestovní ruch (základy)*. Praha: Oeconomica, 2007. 119 s. ISBN 978-80-245-1252-5
- [17] JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3
- [18] JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada Publishing, 1999. 178 s. ISBN 80-7169-750-8
- [19] KOTLER, P. *Marketing*. Praha: Grada Publishing, 2004. 856 s. ISBN: 80-247-0513-3
- [20] KOTLER, P. *Marketing od A do Z*. Praha: Management Press, 2003. 203 s. ISBN 80-7261-082-1
- [21] KOZEL, R. a kol. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada Publishing, 2006. 277 s. ISBN 80-247-0966-X
- [22] KUTNOHORSKÁ, J. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada Publishing, 2009. 175 s. ISBN 987-80-247-2713-4
- [23] MALÁ, V. a kol. *Základy cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2002. 98 s. ISBN 80-245-0439-1
- [24] MIDDLETON, T., FYALL, A., MORGAN, M. *Marketing in travel and tourism*. USA: Butterworth – Heinemann, 2009. 502 s. ISBN 978-0-750-68693-8
- [25] MORRISON, A. *Marketing pohostinství a cestovního ruchu*. Praha: Viktoria Publishing, 1995. 523 s. ISBN 80-85605-90-2
- [26] MOZGA, J., VÍTEK, M. *Strategický marketing*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2001. 239 s. ISBN 80-7041-484-7
- [27] ORIEŠKA, J. *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 1999. 244 s. ISBN 80-85970-27-9
- [28] PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2006. 341 s. ISBN 80-247-1014-5

- [29] PARMOVÁ, D., PARMOVÁ, D. *Provoz služeb v cestovním ruchu*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2003. 84 s. ISBN 80-7040-611-9
- [30] PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002. 448 s.
- [31] PŘIBOVÁ, M. *Marketingový výzkum v praxi*. Praha: Grada Publishing, 1996. 238 s. ISBN 80-7169-299-9
- [32] SCOTT, N. *Network analysis and tourism: from theory to practise*. Clevedon: United Kingdom Channel View Publications, 2008. 259 s. ISBN 978-1-84541-0889
- [33] ZBOŘIL, K. *Marketingový výzkum*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1998. 171 s. ISBN 80-7079-394-5

Internetové zdroje

- TŘEBOŇSKO, *Charakteristika oblasti Třeboňsko* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/kategorie/charakteristika-trebonska> >
- TŘEBOŇSKO, *Historie Třeboňska* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/historie-trebonska> >
- TŘEBOŇSKO, *CHKO* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/chko-trebonsko> >
- TŘEBOŇSKO, *Geomorfologie* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840> >
- TŘEBOŇSKO, *Hydrologie* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840> >
- TŘEBOŇSKO, *Pedologie* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840> >
- TŘEBOŇSKO, *Klimatické poměry* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840> >
- TŘEBOŇSKO, *Rybníkářství* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=840> >
- TŘEBOŇSKO, *Kulturní památky* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/kulturni-pamatky> >
- TŘEBOŇSKO, *Náměstí v Třeboni* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide

Web: < <http://www.trebonsko.cz/trebon-mesto>>

TŘEBOŇSKO, *Zámek Třeboň* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/kulturni-pamatky> >

TŘEBOŇSKO, *Zámeček ve Stráži nad Nežárkou* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/zamecek-ve-strazi-nad-nezarkou>>

TŘEBOŇSKO, *Zámek Jemčina* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/zamek-jemcina> >

TŘEBOŇSKO, *Augustiánský klášter v Třeboni* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/augustiniansky-klaster-v-treboni> >

TŘEBOŇSKO, *Kostel Panny Marie královny a sv. Jiljí* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/kostel-panny-marie-kralovny-a-sv-jilji> >

TŘEBOŇSKO, *Schwarzenberská hrobka* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/schwarzenberska-hrobka> >

TŘEBOŇSKO, *Rybník Rožmberk* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/rybnik-rozemberk> >

TŘEBOŇSKO, *Rybník Svět* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/rybnik-svet> >

TŘEBOŇSKO, *Anifest - Anifilm* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/kategorie/anifest/> >

TŘEBOŇSKO, *Festival Okolo Třeboně* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/kategorie/okolo-trebone/> >

TŘEBOŇSKO, *Festival Okolo Třeboně* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/kategorie/okolo-trebone/> >

TŘEBOŇSKO, *Místní autobusová doprava Třeboň* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.cz/autobusova-doprava-trebon-mhd> >

PIVOVAR REGENT, *Prohlídky pivovaru* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.pivovar-regent.cz/cz/sluzby/prohlidka-pivovaru> >

RYBÁŘSKÉ SLAVNOSTI, *Rybářské slavnosti 2011* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.rybarskeslavnosti.cz/rybarske-slavnosti->

v-treboni-a-na-trebonsku-2011 >

TŘEBOŇSKÁ NOCTURNA, *Třeboňská nocturna* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonskanocturna.cz/nc-uvod/> >

TŘEBOŇSKÝ DIVADELNÍ FESTIVAL, *Představení festivalu* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.tdf.cz/> >

ČESKÉ VÝLETY, *Historické slavnosti Jakuba Krčína* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.ceskevylety.cz/slavnosti.php?kod=4_historicke-slavnosti-jakuba-krcina-trebon>

TŘEBOŇSKO, *Lázeňská Třeboň* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.trebonsko.com/aktualita/?id=25&typ=aktualita> >

MĚSTO TŘEBOŇ, *Úřady, organizace a instituce* [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.mesto-trebon.cz/urady-organizace-a-instituce.html>

MĚSTO TŘEBOŇ, *Kultura, sport a volný čas* [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.mesto-trebon.cz/kultura-sport-a-volny-cas.html> >

SPOLEČNOST PRO VEŘEJNOU DOPRAVU, *Třeboň* [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na World Wide Web:<http://www.spvd.cz/?p=cz/trebon/trebon.html&m=menu_cz.html >

CK FATIMA, *O společnosti* [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.ck-fatima.cz/o-spolecnosti> >

ORBION CESTOVNÍ KANCELÁŘE, *CK Bolero Tours* [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na World Wide Web: < <http://cestovni-kancelare.orbion.cz/bolero-tours/> >

INFORMAČNÍ A KULTURNÍ STŘEDISKO, *Činnost IKS* [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.itrebon.cz/cz/iks/iks-2/cinnost-iks-trebon>>

PORTÁL VODŇANY, *Vodňany – základní informace o městě* [online]. [cit. 2010-02-23]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.portalvodnany.cz/> >

VODŇANY.NET, *Historie Vodňan* [online]. [cit. 2010-02-23]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.vodnany.net/muzeum-a-galerie/vodnany-historie?m=7> >

VODŇANY.EU, *Místní části Vodňan* [online]. [cit. 2010-02-23]. Dostupné na World Wide Web:<http://www.vodnany.eu/de/vismo5/zobraz_dok.asp?u=18428&id_org=1842

8&id_ktg=5650&archiv=0 >

VODŇANY.NET, *Příroda* [online]. [cit. 2010-03-08]. Dostupné na World Wide Web: < http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/T?m=2&z_from=obs >

VODŇANY.NET, *Pamětihodnosti* [online]. [cit. 2010-03-08]. Dostupné na World Wide Web: http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/J?m=2&z_from=obsob>

AKCE.CZ, *Vodňany žijou* [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.akce.cz/akce/875843/vodnany-zijou-vodnany> >

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO, *Vodňanské rybářské dny* [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.meksvodnany.cz/rybarske-dny> >

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO, *Vodňanská mariánská pouť* [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupné na World Wide Web: < http://www.meksvodnany.cz/probehle-akce-ostatni?month=&year=&search_zac=&search_kon=&druh_akce=108&doba=past&zaz=0&c_listu=1 >

VODŇANY.CZ, *Informace* [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.vodnany.cz/informace.htm> >

CK FLORIA, *CK Floria* [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.ckfloria.cz/> >

CESTOVNÍ KANCELÁŘ OCEAN, *Nabídka CK* [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné na World Wide Web: < http://www.ca-ocean.cz/kontakt_ca_ocean.htm/ >

VODŇANY.NET, *Infocentrum* [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.vodnany.net/infocentrum/> >

VODŇANY.NET, *Instituce a subjekty* [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné na World Wide Web: < http://www.vodnany.net/infocentrum/subjekty/druh/M?m=&s=&z_from=&zaz=30&c_listu=4 >

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO, *O nás* [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.meksvodnany.cz/> >

CULTURENET, *Multiplikátor zaměstnanosti* [online]. [cit. 2010-03-29]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.culturenet.cz/res/data/013/001466.pdf> >

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Statistický průvodce obcemi Jihočeského kraje 2009* [online]. [cit. 2010-03-29]. Dostupné na World Wide Web: < [http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/720032318A/\\$File/31131209m14.jpg](http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/720032318A/$File/31131209m14.jpg) >

15 Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek:	Strana
Tabulka 1: Seznam ubytovacích zařízení na Třeboňsku	116
Tabulka 2: Seznam stravovacích zařízení na Třeboňsku	118
Tabulka 3: Seznam ubytovacích zařízení na Vodňansku	119
Tabulka 4: Seznam stravovacích zařízení na Vodňansku	120

Seznam grafů:	Strana
Graf 1: Navštívili jste již někdy město Třeboň?	84
Graf 2: Ano, za jakým účelem?	84
Graf 3: Jak často navštěvujete město Třeboň?	85
Graf 4: Jaké aktivity Vás přilákaly do Třeboně?	85
Graf 5: Kde jste ubytováni?	86
Graf 6: Jak hodnotíte úroveň poskytovaných ubytovacích služeb?	120
Graf 7: Jakou formu stravování jste ve městě Třeboň zvolili?	87
Graf 8: Jak hodnotíte úroveň poskytovaných stravovacích služeb?	121
Graf 9: Jaké zajímavosti či akce jste v Třeboni navštívili?	88
Graf 10: Přehled návštěvnosti Státního zámku Třeboň v letech 2005 – 2009	88
Graf 11: Jaké atraktivity chcete dále navštívit?	89
Graf 12: Jaký způsob dopravy jste zvolili pro cestu do Třeboně?	89
Graf 13: Jakou výši prostředku vynakládáte cca denně pobyt v tomto regionu?	90
Graf 14: Jaké je Vaše pohlaví?	121
Graf 15: Kolik je Vám let?	121
Graf 16: S kým jste přicestovali?	91
Graf 17: Odkud pocházíte?	91
Graf 18: Návštěvníci z České republiky podle krajů	92

16 Seznam obrázků

Seznam obrázků	Strana
Obrázek 1: Státní zámek Třeboň	49
Obrázek 2: Zámeček ve Stráži nad Nežárkou	50
Obrázek 3: Zámek Jemčina	51
Obrázek 4: Augustiánský klášter	52
Obrázek 5: Kostel Panny Marie Královny a sv. Jiljí	53
Obrázek 6: Schwarzenberská hrobka	54
Obrázek 7: Rybník Rožmberk	55
Obrázek 8: Rybník Svět	56
Obrázek 9: Kostel narození Panny Marie	72
Obrázek 10: Kostel sv. Jana Křtitele	72
Obrázek 11: Správní obvod Třeboň	122

17 Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník v českém jazyce

Příloha 2: Dotazník v německém jazyce

Příloha 3: Seznam ubytovacích zařízení na Třeboňsku

Příloha 4: Seznam stravovacích zařízení na Třeboňsku

Příloha 5: Seznam ubytovacích zařízení na Vodňansku

Příloha 6: Seznam stravovacích zařízení na Vodňansku

Příloha 7: Jak hodnotíte úroveň poskytovaných ubytovacích služeb?

Příloha 8: Jak hodnotíte úroveň poskytovaných stravovacích služeb?

Příloha 9: Jaké je Vaše pohlaví?

Příloha 10: Kolik je Vám let?

Příloha 11: Správní obvod Třeboň – geografické vymezení

Příloha 1

DOTAZNÍK

Dobrý den, jmenuji se Ivana Duspivová, jsem studentkou oboru Obchodní podnikání, magisterského studia Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zpracovávám diplomovou práci na téma: „Komparace nabídky služeb cestovního ruchu ve zvolených městech (Třeboň, Vodňany) a její přínos pro místní rozvoj.“

V rámci této práce provádím výzkum na straně poptávky, který je zaměřen na charakteristiku turistů a prosím o Vaši ochotu a čas k vyplnění dotazníku.

Prosím zaškrtněte odpověď, která Vám nejvíce vyhovuje. Ve většině otázek je možná volba pouze jedné odpovědi, vyjma těch, které jsou označeny odkazem „Více odpovědí“.

Všechny Vámi uvedené informace budou sloužit pouze ke zpracování diplomové práce. Zpracovávány budou anonymně a nebudou jednotlivě uveřejněny.

1. Navštívili jste již někdy město Třeboň? [Více odpovědí]

- Ano – za jakým účelem?
 - Odpočinek, zdraví, wellness
 - Poznávání místa (památky)
 - Kulturní akce
 - Sport
 - Služební cesta
 - Jiné
- Ne

2. Jak často navštěvujete město Třeboň?

- Méně než 1x ročně
- 1x ročně
- 2x ročně
- 4x ročně
- Častěji než 4x ročně
- Nevracím se

3. Jaké aktivity Vás přilákali do Třeboně? [Více odpovědí]

- Zotavení
- Rodinná rekreace
- Turistika, cykloturistika
- Historie místa
- Poznání
- Kongresový cestovní ruch
- Kulturní zážitky
- Sport
- Gastronomie
- Nákupy
- Zábava
- Jiné
-

4. Kde jste ubytováni?

- Penzion
- Hotel ***
- Hotel ****
- Motel
- Apartmánový dům
- Ubytování v soukromí
- Kemp
- Nebyl/a jsem v Třeboni ubytován/a

Pokud jste označili odpověď „Nebyl/a jsem v Třeboni ubytován/a“ pokračujte prosím otázkou č. 6.

5. Jak hodnotíte úroveň poskytnutých ubytovacích služeb?

spokojen 1 2 3 4 5 nespokojen

6. Jakou formu stravování jste ve městě Třeboň zvolili? [Více odpovědí]

- Hotelová restaurace
 - Snídaně
 - Polopenze
 - Plná penze
- Místní restaurace
- Místní obchody a občerstvení
 - Pekařství
 - Bufet
 - Uzenářství
 - Supermarket
- Vaříme si sami
- Nevyužili jsme stravovacích služeb v Třeboni

Pokud jste označili odpověď „Nevyužili jsme stravovacích služeb v Třeboni“ pokračujte prosím otázkou č. 8.

7. Jak hodnotíte úroveň stravovacích služeb?

spokojen 1 2 3 4 5 nespokojen

8. Jaké zajímavosti či akce jste v Třeboni navštívili? [Více odpovědí]

- Náměstí v Třeboni
- Třeboňský zámek
- Hrobka Schwarzenbergů
- Empírové Divadlo Josefa Kajetána Tyla
- Kostel Panny Marie Královny a sv. Jiljí
- Kulturní akce
 - Mezinárodní festival animovaných filmů AniFilm
 - Hudební festival Okolo Třeboně
 - Rybářské slavnosti
 - Třeboňské slavnosti Jakuba Krčína
 - Lázeňská Třeboň
 - jiné _____
- jiné _____

9. Jaké atraktivitu chcete dále navštívit? [Více odpovědí]

- Náměstí v Třeboni
- Třeboňský zámek
- Hrobka Schwarzenbergů
- Empírové Divadlo Josefa Kajetána Tyla
- Kostel Panny Marie Královny a sv. Jiljí
- Kulturní akce
 - Mezinárodní festival animovaných filmů AniFilm
 - Hudební festival Okolo Třeboně
 - Rybářské slavnosti
 - Třeboňské slavnosti Jakuba Krčína
 - Lázeňská Třeboň
 - jiné _____
- jiné _____

10. Jak jste přicestovali do Třeboně?

- Individuálně
- Organizovaně (cestovní kancelář)

11. Jaký způsob dopravy jste zvolili pro cestu do Třeboně?

- Pěší turistika
- Jízdní kolo
- Osobní automobil
- Motocykl
- Autobusová doprava
- Železniční doprava

12. Jakou výši prostředků vynakládáte cca denně na svůj pobyt v tomto regionu?

- do 300
- 301 – 500 Kč
- 501 – 1000 Kč
- 1001 – 5000 Kč
- nad 5000

13. Jaké je Vaše pohlaví?

- muž
- žena

14. Kolik je vám let?

- 0 – 14
- 15 – 20
- 21 – 35
- 36 – 50
- 51 – 65
- 66 a více

15. S kým jste přicestovali?

- sám
- s manželem/manželkou
- s rodinou
- s přítelem/přítečkyní
- s přáteli

16. Odkud pocházíte?

- Česká republika – Kraj _____
- Německo
- Rakousko
- Rusko
- Japonsko
- Jiné _____

Děkuji za Váš čas strávený vyplněním dotazníku.

Příloha 2

FRAGEBOGEN

Schönen guten Tag, mein Name ist Ivana Duspivová und ich bin eine Studentin der Südböhmischen Universität in Budweis. Ich habe diesen Fragebogen im Rahmen meiner Diplomarbeit zum Thema „Der Vergleich des Leistungsangebotes von Tourismus in ausgewählten Städten (Trebou, Vodnany) und sein Beitrag für örtliche Entwicklung“ zusammengestellt.

Ich werte eine Nachfrageforschung gerichtet auf die Merkmale der Touristen im Rahmen dieser Arbeit aus. Ich bitte Sie um Ihre Willigkeit und Ihre Zeit für Fragebogenausfüllung.

Kreuzen sie bitte eine Antwort nach Ihren Bedürfnissen. Meistens ist nur eine Antwort möglich, aber einige Fragen sind markiert „mehrere Antworten“.

Alle Informationen werden nur für Diplomarbeit dienen. Die Nachrichtenverarbeitung richtet sich anonym und es wird nicht publiziert.

1. Haben Sie schon die Stadt Trebon besucht? [Mehrere Antworten]

- Ja – zum welchem Zweck?
 - Erholung, Heilung, Wellness
 - Sehenswürdigkeiten (Denkmäler)
 - Kulturveranstaltung
 - Sport
 - Dienstreise
 - andere Antwort _____
- Nein

2. Wie oft besuchen Sie die Stadt Trebon?

- Weniger als 1x jährlich
- 1x jährlich
- 2x jährlich
- 4x jährlich
- Öfter als 4x jährlich
- Ich komme nicht zurück

3. Wegen welche Aktivität sind Sie nach Trebon gekommen? [Mehrere Antworten]

- Erholung
- Familienurlaub
- Reisen, Fahrrad fahren
- Geschichte der Stadt
- Sehenswürdigkeiten
- Kongresstourismus
- Kulturveranstaltung
- Sport
- Gastronomie
- Geschäfte
- Unterhaltung
- Andere Aktivität

4. Wo sind Sie unterbracht?

- Pension
- Hotel ***
- Hotel ****
- Motel
- Apartements
- Privatunterkunft
- Campingplatz
- Ich habe keine Unterkunft im Trebon.

Wenn Sie die Antwort „Ich habe keine Unterkunft im Trebon“ markiert haben, machen Sie bitte weitere Fragen von Frage Nr. 6.

5. Wie schätzen Sie das Dienstleistungsniveau?

zufrieden 1 2 3 4 5 unzufrieden

6. Welche Verpflegungsform haben Sie im Trebon gewählt? [Mehrere Antworten]

- Hotelrestaurant
 - Frühstück
 - Halbpension
 - Vollpension
- Stadrestaurant
- Stadtgeschäfte und Erfrischung
 - Bäckerei
 - Imbiss
 - Fleischerei
 - Supermarkt
- Eigene Verpflegung
- Wir haben keine Verpflegung im Trebon.

Wenn Sie die Antwort „Wir haben keine Verpflegung im Trebon“ markiert haben, machen Sie bitte weitere Fragen von Frage Nr. 8.

7. Wie schätzen Sie das Verpflegungsniveau?

zufrieden 1 2 3 4 5 unzufrieden

8. Welche Sehenswürdigkeiten oder Veranstaltungen haben Sie im Trebon besucht? [Mehrere Antworten]

- Der Hauptplatz im Trebon
- Das Schloss von Trebon
- Die Gruft der Schwarzenberger
- Empiregebäude des Josef-Kajetán-Tyl-Theaters
- Die Dechantkirche der Jungfrau Maria Königin und des Hl. Ägidius
- Kulturveranstaltungen
 - International Animationsfilmfestival „AniFilm“
 - Musikfestival „Rund um Trebon“
 - Angelnfeiern
 - Jakub Krčín Feiern
 - Kur Wittingau
 - Andere _____
- Andere _____

9. Welche Atraktivität möchten Sie noch besuchen? [Mehrere Antworten]

- Der Hauptplatz im Trebon
- Das Schloss von Trebon
- Die Gruft der Schwarzenberger
- Empiregebäude des Josef-Kajetán-Tyl-Theaters
- Die Dechantkirche der Jungfrau Maria Königin und des Hl. Ägidius
- Kulturveranstaltungen
 - International Animationsfilmfestival „AniFilm“
 - Musikfestival „Rund um Trebon“
 - Angelnfeiern
 - Jakub Krčín Feiern
 - Kur Wittingau
 - Andere _____
- Andere _____

10. Wie sind Sie nach Trebon gekommen?

- Individualreise
- Mit Reisebüro oder Reiseagentur

11. Welche Verkehrsform haben Sie gewählt?

- Fussgängertourismus
- Fahrrad
- Automobil
- Motorrad
- Busverkehr
- Eisenbahnverkehr

12. Wie viel Geld geben Sie täglich in dieser Region aus?

- bis 300,- CZK
- 301 – 500 CZK
- 501 – 1000 CZK
- 1001 – 5000 CZK
- über 5000 CZK

13. Wie alt sind Sie?

- 0 – 14
- 15 – 20
- 21 – 35
- 36 – 50
- 51 – 65
- 66 und mehr

14. Mit wem sind Sie gekommen?

- allein / alleine
- mit Ehemann / Ehefrau
- mit Familie
- mit Freund / Freundin
- mit Freunden

15. Woher kommen Sie?

- Tschechische Republik – Bezirk _____
- Deutschland
- Österreich
- Russland
- Japan
- Andere _____

Vielen Dank für Ihre Zeit für Fragebogenausfüllung.

Příloha 3

Tabulka 1: Seznam ubytovacích zařízení na Třeboňsku

Seznam ubytovacích zařízení		
Kategorie	Název ubytovacího zařízení	Kapacita lůžek
Hotel ****	Design Hotel Romantick	52
	Hotel Galerie Třeboň	30
	Hotel Zlatá hvězda	115
Hotel ***	Hotel Bohemia & Regent	180
	Hotel Bílý Koníček	48
	Rodinný Hotel Bohemia	46
	Hotel Bertiny lázně	186
Motel	Motel Petra Voka	57
Penzion	Penzion u Báby	9
	Penzion Markéta	15
	Penzion Jeroným	10
	Penzion U Husovy kaple	10
	Penzion Pohádka	12
	Penzion U Třeboňského kola	34
	Penzion Chocholoušek	12
	Penzion Panda	8
	Penzion Dvořák	6
	Penzion Na Hradečku	20
	Penzion u Pešíčků	19
	Penzion Na lukách	16
	Penzion U Řehoře	8
	Penzion Karlos	10
	Penzion U Třeboně	24
	Penzion U Vejvodů	30
	Penzion na Holičkách	9
	Penzion Fantazie	12
	Penzion u Čápa	16
	Penzion Linda	7
	Penzion U Rychtáře	8
	Penzion Rondo	8
	Penzion Hanibal	21
	Penzion Vratislavský dům	6
	Penzion Sport	24
	Penzion Mlýn u svatého Víta	12
	Penzion u Sedláčků	10
	Penzion Pod Špejcharem	9
	Penzionek Třeboň	12
	Penzion Svět	14
Penzion Zavadil	10	
Penzion Aura	10	

	Penzion Babeta	12
	Penzion U Míšků	13
	Penzion Maxim	37
	Penzion Neptun	26
	Penzion U Kapra	3
	Penzion Mlýnský Dvůr	45
	Penzion 04	12
	Penzion Siesta	14
	Penzion Renata	7
	Penzion Prátr	16
	Penzion Zlatá Stoka	12
	Penzion a lasebna Bílý jednorožec	22
	Penzion Modrá Růže	16
	Penzion U Doubku	6
	Penzion Alfa	9
	Penzion Baštýř	19
	Penzion Rožmberská hospůdka	25
	Penzion Čížků	12
	Penzion u Šírků	20
	Penzion Grácie	19
	Penzion Hacienda	20
	Penzion Říše	28
Ubytování v soukromí		
	Apartmány REVE	18
	Apartmány Lada Irmišová	10
	Apartmán Jaroslav Pinc	4
	Privat U Světa	12
	Privat U Slunce	9
	Privat Jaroslava Machová	7
	Privat U slunečnice	7
	Privat Miloslava Kubaštová	6
	Privat Anežka	14
	Privat Albert	6
	Privat Dana Čechová	6
	Privat Věra Šířlová	4
	Privat Zdena Kolářová	4
	Privat U Ježků	17
	Privat Marta Vondrášková	13
	Privat Jana Hantová	11
	Privat Domanín	8
	Privat Martin Kolík	6
	Privat Slověnice	9
	Ubytování Montrea	19
	Ubytování Lázně Aurora	286

Turistické ubytovny	Domov mládeže při OA v Třeboni	
	Turistická ubytovna TJ Jiskra	
	Ubytovna SOU Rybářské	
Chaty, chalupy	Rekreační chalupa Janda Zdeněk	
	Zátiší	20
Kempy a tábořiště	Autokemp Třeboň	
	Camping Sever	

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 4

Tabulka 2: Seznam stravovacích zařízení na Třeboňsku

Seznam stravovacích zařízení	
Název stravovacího zařízení	Kapacita míst
Restaurace Šupina	105
Restaurace Šupinka	53
Restaurace Adéla	100
Restaurace Harmonie	100
Restaurace Fish & Steak	210
Restaurace Myslivna	140
Restaurace Petra Voka	70
Restaurace U Míšků	30
Restaurace U Třeboňského kola	40
Restaurace U zámku	95
Restaurace Rybářská Bašta	115
Restaurace Rožmberská Bašta	90
Restaurace Kopretina	
Restaurace Hotelu Galerie Třeboň	
Restaurace Hotelu Zlatá Hvězda	248
Restaurace Hotelu Bohemia & Regent	100
Restaurace Hotelu Bílý Koníček	136
Restaurace Bohemia	38
Restaurace u Pešíčka	
Restaurace Jihočeská hospůdka	200
Pizza Restaurant Top Spin	60

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 5

Tabulka 3: Seznam ubytovacích zařízení na Vodňansku

Seznam ubytovacích zařízení		
Kategorie	Název ubytovacího zařízení	Kapacita lůžek
Hotel ***	Hotel Prajer	52
Penzion	Penzion Nová Hospoda	18
	Penzion Čejetice	6
	Penzion Blata	10
	Prázdninový penzion Zátíší	
	Penzion Sport Sebera	50
	Penzion Frimma	16
	Penzion Jihočeská krčma	16
	Ubytování v soukromí	Apartmán Loucký mlýn
Mlýn ve Sviněticích		13
Privat Pávů vila		11
Statek „U Štástků“		26
Apartmány zámku Libějovice		10
Prázdninové ubytování v DM		90
Turistické ubytovny	Zábavné centrum Družba	16
	Ubytovna ZD Chelčice	200
	Městské hospodářství – víceúčelová hala	28
	Ubytování Husův sbor	2
	Chaty a chalupy	Chatová osada „Na Drahách“
Soukromá chata Pražák		4
Chalupa Tourov		10
Kempy	Autokemp Pražák	80
	Camp David	48

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 6

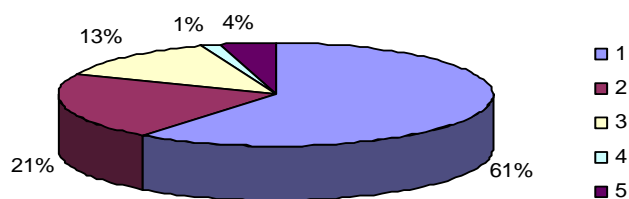
Tabulka 4: Seznam stravovacích zařízení na Vodňansku (*součástí příloh*)

Seznam stravovacích zařízení	
Název stravovacího zařízení	Kapacita míst
Restaurace Nová Hospoda	85
Restaurace Blata	90
Restaurace na Bavorovské	
Restaurace na Škorně	85
Restaurace Q	
Restaurace U Korittů	
Restaurace U Zástavů	60
Restaurace U Zemana	65
Restaurant Viet Man	60
Restaurace Pod Věží	70
Restaurace Jihočeská krčma	20
Restaurace Na Sadech	150
Restaurace Na Radosti	
Restaurace hotelu Prajer	100
Pizzerie Družba	80
Plzeňská pivnice	
Vinárna, bar, pizza U svaté Anny	40
Rychlé občerstvení U Ambrože	

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 7

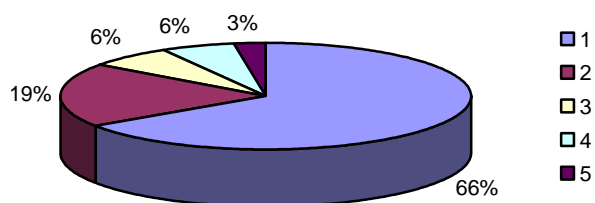
Otázka 5: Graf 6: Jak hodnotíte úroveň poskytnutých ubytovacích služeb?

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 8

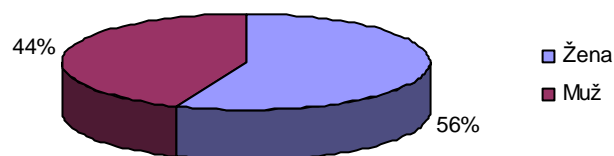
Otázka 7: Graf 8: Jak hodnotíte úroveň poskytovaných stravovacích služeb?

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 9

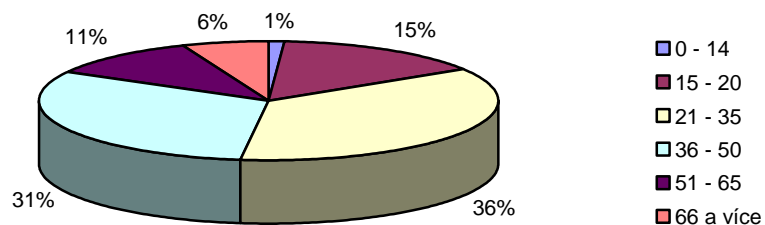
Otázka 13: Graf 14: Jaké je Vaše pohlaví?

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 10

Otázka 14: Graf 15: Kolik je Vám let?

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha 11

Obrázek 11: Správní obvod Třeboň

Správní obvod Třeboň obecně-geografická mapa

Druhy silnic

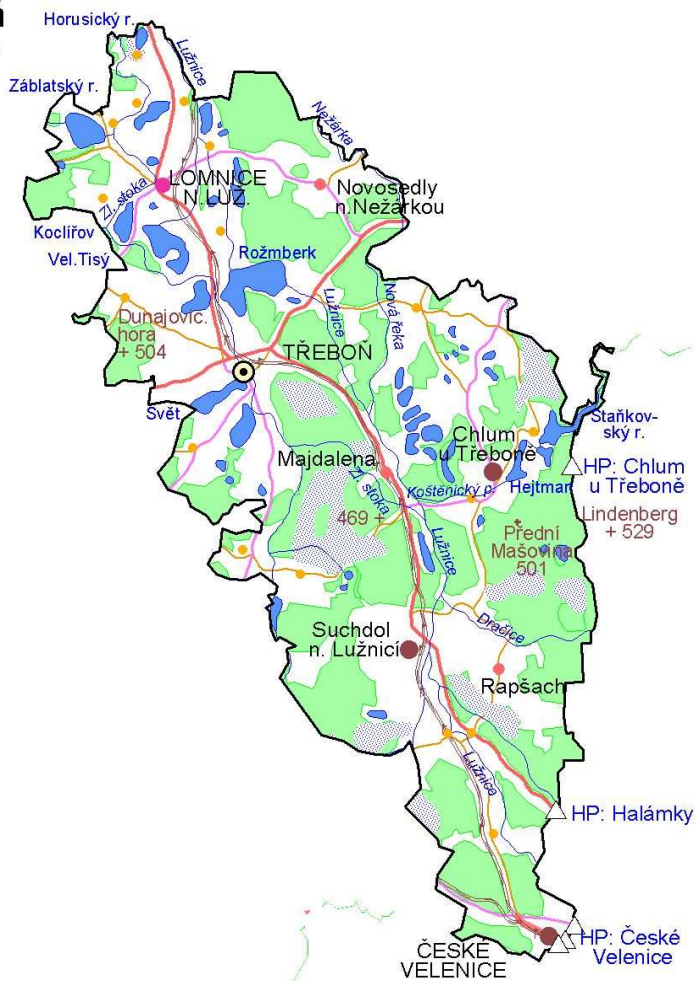
- ostatní silnice
- dálnice
- rychlostní komunikace
- silnice (1. třída)
- silnice (2. třída)
- silnice (3. třída)

- Železniční stanice
- Železniční trať
- Významný vodní tok

- Lesy
- Vodní plochy
- Bažiny a rašeliniště
- Významný výškový bod
- Hraniční přechod

Počet obyvatel obce

- do 499
- 500 - 999
- 1 000 - 1 999
- 2 000 - 4 999
- 5 000 - 9 999
- 10 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 a více

Zdroj: [http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/720032318A/\\$File/31131209m14.jpg](http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/720032318A/$File/31131209m14.jpg)